IBV Zelená lúka - Riečna ulica

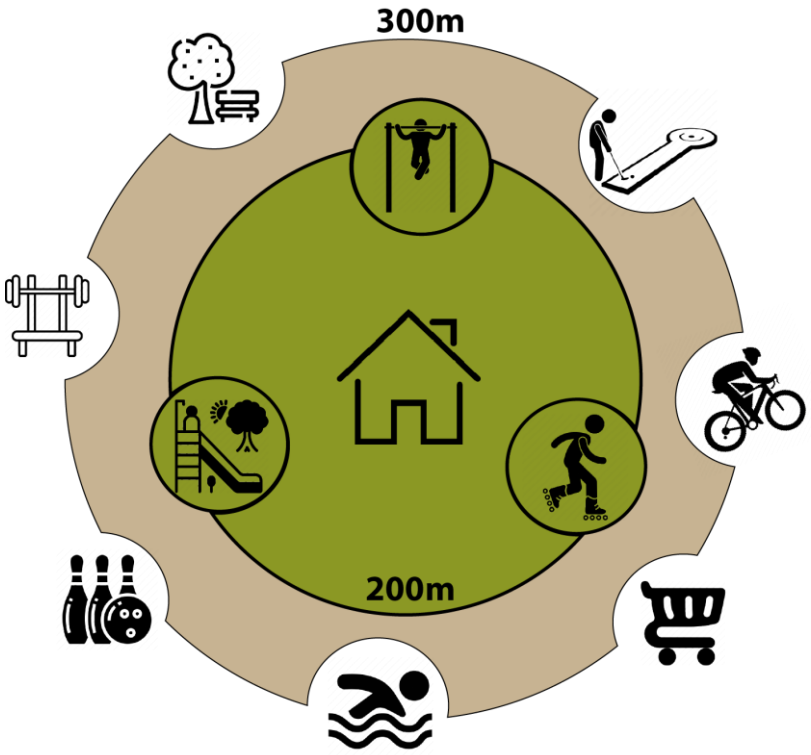

Zámer činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

NAVRHOVATEĽ: **Sunny Paradise s.r.o.**
Golfová 2013/37
971 01 Prievidza

SPRACOVATEĽ ZÁMERU: **EKOGEO s.r.o.**
Čerešňová 14482/60A
974 05 Banská Bystrica

Banská Bystrica / Prievidza, október 2024

Obsah

Zoznam použitých skratiek: ... 3
I. Základné údaje o navrhovateľovi ... 4
1. Názov (meno). ... 4
2. Identifikačné číslo. ... 4
3. Sídlo. ... 4
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa ... 4
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie. ... 4
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti ... 5
1. Názov. ... 5
2. Účel. ... 5
3. Užívateľ. ... 5
4. Charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť, zmena činnosti a ukončenie činnosti). ... 5
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo). ... 6
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000). ... 7
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. ... 8
8. Opis technického a technologického riešenia. ... 8
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva). ... 14
10. Celkové náklady (orientačné). ... 14
11. Dotknutá obec. ... 14
12. Dotknutý samosprávny kraj. ... 14
13. Dotknuté orgány. ... 14
14. Povoľujúci orgán. ... 15
15. Rezortný orgán. ... 15
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. ... 15
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice. 15
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia ... 16
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasť]. ... 16
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria ... 31
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia. ... 31
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia ... 38
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a možnostiach opatrení na ich zmiernenie ... 44
1. Požiadavky na vstupy (napríklad záber lesných pozemkov a pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky). 44
2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície). ... 46
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie ... 50
4. Hodnotenie zdravotných rizík ... 53
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia (napr. Navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti chránené vodohospodárske oblasti) ... 54
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 55
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice. ... 58

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok). 58
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti. 58
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie. 59
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. 61
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi. 62
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov. 62
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu (vrátane porovnania s nulovým variantom) – Zdôvodnenie variantu navrhovanej činnosti 63
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu 63
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty 63
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu 64
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia 64
VII. Dopňujúce informácie k zámeru 65
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov. 65
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru. 66
3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie. 66
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru 67
IX. Potvrdenie správnosti údajov 67
1. Spracovatelia zámeru. 67
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa. 67

Zoznam použitých skratiek:

As	arzén
CO	oxid uhoľnatý
IBV	individuálna bytová výstavba
HDPE	polyetylén s vysokou hustotou
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NOx	oxidy dusíka
PČS	prečerpávacia stanica
PD	projektová dokumentácia
PP	polypropylén
PHO	pásmo hygienickej ochrany
RD	rodinný dom
RUSES	Regionálny územný systém ekologickej stability
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SO	stavebný objekt
SO_2	oxid siričitý
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TOC	celkový organický uhlík
TZL	tuhé znečisťujúce látky
ÚPN	územný plán
ZL	znečisťujúca látka

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno).

Sunny Paradise s.r.o.

2. Identifikačné číslo.

47 040 017

3. Sídlo.

Golfová 2013/37, 971 01 Prievidza

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Slavomír Močiarik – konateľ spoločnosti

Golfová ulica 2013/37, Prievidza

Telefón: +421(0)905 537 289

Mail: info@sunnyparadise.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Slavomír Močiarik – konateľ spoločnosti

Golfová ulica 2013/37, Prievidza

Telefón: +421(0)905 537 289

Mail: info@sunnyparadise.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov.

IBV Zelená lúka - Riečna ulica

2. Účel.

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba a prevádzka rodinných domov a súvisiacej infraštruktúry a inžinierskych sieti v lokalite IBV Zelená lúka, v katastrálnom území mesta Prievidza, ktoré spĺňajú všetky nízkoenergetické štandardy.

3. Užívateľ.

Užívateľom budú jednotlivým vlastníci rodinných domov, v terajšom čase zastúpené investorom výstavby, spoločnosťou Sunny Paradise s.r.o.

4. Charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť, zmena činnosti a ukončenie činnosti).

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov novou činnosťou.

Podľa prílohy č.8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov klasifikujeme danú činnosť nasledovne:

9.Infraštruktúra

Rezortný orgán: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky pre položku

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
16.	Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy		mimo zastavaného územia od 1 000 m^2 podlahovej plochy
	b) statickej dopravy		od 100 do 500 stojísk

Pre takúto činnosť je potrebné v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypracovať dokumentáciu EIA pre zisťovacie konanie.

Zámer je v zmysle §22 ods.1 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypracovaný v navrhovanom variantne - realizačný variant. Okrem realizačného variantu je v predloženom zámere posudzovaný aj variant nulový, t.j. stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Navrhovaná činnosť sa nachádza v oblasti jestvujúcej zástavby mesta Prievidza v lokalite Zelená lúka. Pozemok je umiestnený na rovinatom teréne, pozemok má tvar nepravidelného tvaru. Pozemok je umiestnený mimo zastavaného územia obce. V súčasnosti sú parcely určené na výstavbu evidované ako orná pôda. Osadenie zástavby vychádza z výškopisu v záujmovom území, ako aj jeho okolia.

Navrhovaná výstavba je v plnom rozsahu v súlade s územným plánom mesta Prievidza, jej záväznou časťou a danými regulatívmi platnými pre dané územie.

VÚC: Trenčiansky samosprávny kraj
Okres: Prievidza
Obec: Prievidza
Katastrálne územie: Prievidza
Miesto stavby: Riečna ulica – Zelená lúka, Prievidza
Parcely registra „C“:

528/28	528/769	528/802	528/900	528/913	528/926	528/939
528/54	528/770	528/804	528/901	528/914	528/927	528/940
528/73	528/771	528/806	528/902	528/915	528/928	528/941
528/151	528/772	528/808	528/903	528/916	528/929	528/942
528/600	528/773	528/810	528/904	528/917	528/930	528/943
528/601	528/774	528/812	528/905	528/918	528/931	528/944
528/602	528/775	528/814	528/906	528/919	528/932	528/945
528/603	528/776	528/821	528/907	528/920	528/933	
527/736	528/782	528/825	528/908	528/921	528/934	
528/764	528/796	528/890	528/909	528/922	528/935	
528/765	528/798	528/897	528/910	528/923	528/936	
528/767	528/800	528/898	528/911	528/924	528/937	
528/768	528/801	528/899	528/912	528/925	528/938	

Druh pozemku: orná pôda

Umiestenie pozemku: mimo zastavaného územia obce

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000).

Obrázok č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)

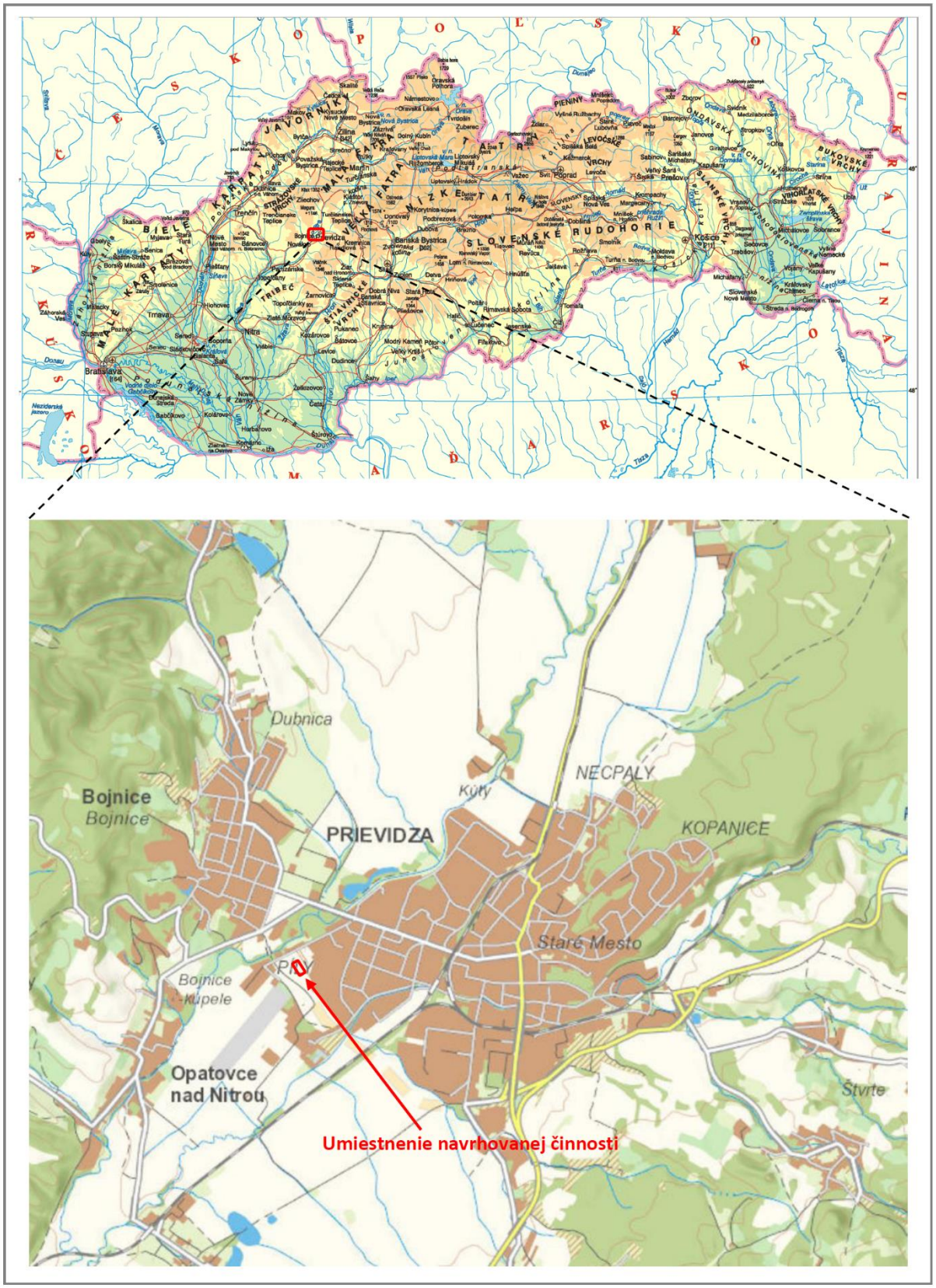

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

Začatie výstavby:	IV.Q/2024 (I. etapa)
Ukončenie výstavby:	IV.Q/2026 (I. etapa)
Začatie prevádzky:	IV.Q/2026 (I. etapa)
Termín ukončenia prevádzky:	nie je stanovený

8. Opis technického a technologického riešenia.

Posudzovaná činnosť je navrhovaná tak, aby v sebe skĺbila funkčné a estetické požiadavky, kladené na tento druh stavby.

Navrhovaná činnosť IBV Zelená lúka bude slúžiť na bývanie pre občanov a ich životných potrieb. IBV bude napojená na všetky inžinierske siete potrebné pre prevádzku a dopravne bude napojená na jestvujúcu komunikačnú cestnú sieť mesta Prievidza.

Urbanistický návrh vychádza z investičného zámeru investora – realizovať zástavbu individuálnej bytovej výstavby v lokalite Riečna ul. v Prievidzi. Urbanistické riešenie vychádza z lokality, ktorá bola pre daný projekt navrhnutá investorom. Nakoľko sa jedná o pozemok už v zastavanom území, kde je jestvujúca okolitá výstavba, aj navrhované riešenie je prispôsobené svojou hmotovou kompozíciou týmto podmienkam a jestvujúcim výškovým a odstupovým pomerom k okolitej výstavbe. Pozemok je rovinatý, bez výrazných výškových rozdielov.

Zo severnej až severozápadnej strany a z východnej strany pozemku určeného na realizáciu navrhovanej činnosti sa nachádza jestvujúca zástavba rodinných domov.

Samotná realizácia zástavby IBV predpokladá aj sadové úpravy, ktorými sa bude riešiť nielen zatrávnenie s nízkou zeleňou, ale aj výsadba stromov (odrody s ohľadom na výškové limity Leteckého úradu).

V konečnom riešení, resp. v ďalšom stupni projektovej dokumentácie je možnosť prispôsobiť celkovú skladbu stavebných aj inžinierskych objektov aktuálnym požiadavkám na trhu. Čiže je možnosť prispôsobiť celkovú skladbu a rozsah riešenia podľa dopytu, aj podľa konkrétnych možností stanovených jednotlivými správcami sietí a v neposlednom rade aj podľa možností a požiadaviek investora a mesta.

Navrhovaná činnosť je v súlade s Územným plánom mesta Prievidza a jeho zmenami.

Územie je v územnom pláne mesta Prievidza zaradené medzi plochy s funkčným využitím pre obytné územie FPB-11-1-1.

Regulatívy intenzity využitia územia a podlžnosti podľa ÚPN mesta Prievidza.

Bývanie IBV:

Zastavateľná plocha:	40%
Technické zázemie:	20%
Plocha zelene:	40%
Podlažnosť:	2 nadzemné podlažia
Max. počet bytových jednotiek:	100 ks

V území FPB 11-1-1 je v súčasnosti zrealizovaných alebo vo výstavbe 63 rodinných domov.

Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu max.35 rodinných domov, čo je spolu max. 98 rodinných domov resp. bytových jednotiek. Výstavba bude rozdelená do viacerých etáp. V I. etape plánuje navrhovateľ zrealizovať 12 rodinných domov (7 RD typ A a 5 RD typ B).

Navrhovateľ zároveň zrealizuje výstavbu príjazdovej komunikácie s chodníkom: SO-03 Príjazdová komunikácia s chodníkom, ďalej bude zrealizovaná výstavba kanalizácie: Splašková kanalizácia - rozšírenie verejnej siete, verejné osvetlenie, vodovodnú prípojku - Rozšírenie verejného vodovodu, v Prievidzi, na Riečnej ulici.

K objektom budú vybudované spevnené plochy, prístupové plochy, plochy pre parkovanie 3 osobných áut na každý rodinný dom, pri RD typu B je navrhnutá aj garáž pre 1 osobné auto.

V rámci realizácie navrhovanej činnosti bude riešená príprava územia na výstavbu, odhumusovanie potrebných plôch, hrubé terénne úpravy. Pri hrubých terénnych úpravách v trvalom zábere predmetnej stavby sa jedná o výkopové a násypové práce hlavných objektov stavby a komunikácii.

Pred samotnou realizáciou výkopov sa v časti pozemku zrealizuje skrývka ornice, ktorá sa použije na konečné sadové úpravy okolo stavieb. Množstva, uloženie a technické prevedenie bude upresnené v ďalšom stupni PD.

Parametre stavby

Plocha pozemku stavby:	približne 27 500 m^2 (plocha určená pre individuálnu výstavbu rodinných domov, pre komunikácie a chodníky a pre zelené plochy)
Podlahová plocha:	pri RD typu A bude približne 128 m^2
	pri RD typu B bude približne 167 m^2
	pri RD typu C bude približne 232 m^2
	pri RD typu atyp - nie je stanovená
Podlahová plocha spolu:	> 1 000 m^2 - v I. etape plánuje navrhovateľ zrealizovať 12 rodinných domov (7 RD typ A a 5 RD typ B, čo predstavuje približne 1 730 m^2 podlahovej plochy.
	Rozsah výstavby v ďalších etapách zatiaľ nie je presne stanovený.
Zastavaná plocha pri RD typu A:	približne 160 m^2 (cca 34,8 %)
Technické zázemie pri RD typu A:	približne 90 m^2 (cca 19,6 %)
Plocha zelene pri RD typu A:	približne 210 m^2 (cca 45,6 %)
Spolu plocha pri RD typu A:	približne 460 m^2
Zastavaná plocha pri RD typu B:	približne 187 m^2 (cca 36,7 %)
Technické zázemie pri RD typu B:	približne 100 m^2 (cca 19,7 %)
Plocha zelene pri RD typu B:	približne 222 m^2 (cca 43,6 %)
Spolu plocha pri RD typu B:	približne 509 m^2

Pomer zastavanej plochy, technického zázemia a zelene pri RD typu C pri RD atyp zatiaľ nie je presne stanovený, ale bude spĺňať požiadavky uvedené v ÚPN mesta Prievidza – regulatív pre obytné územie FPB-11-1-1.

Obrázok č.2: Urbanistické riešenie – návrh Situácia

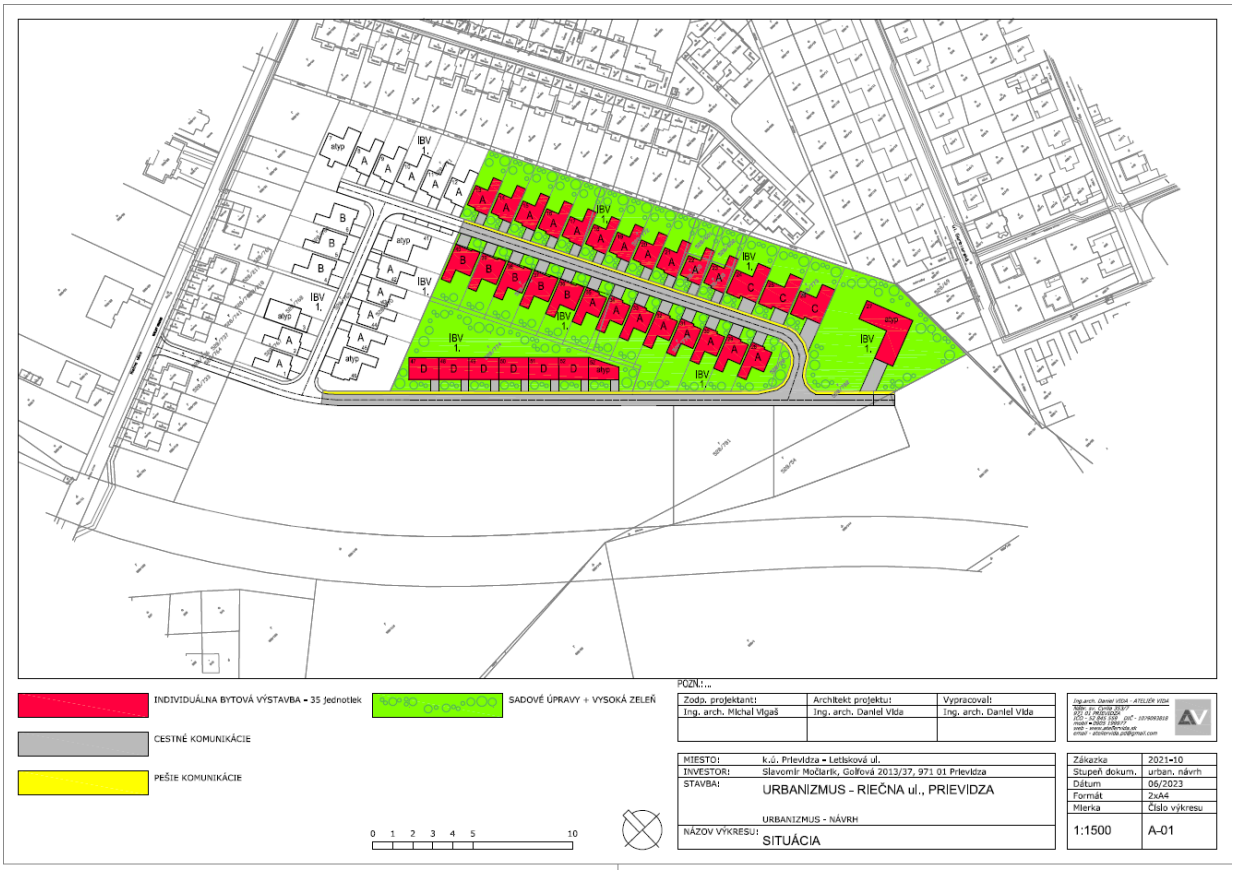

SO-03 Príjazdová komunikácia s chodníkom

Súčasný stav

V súčasnosti sa v riešenom území nachádza orná pôda s prístupom cez existujúce radové domy. Územie je rovinaté bez výraznejších výškových rozdielov.

Prístupový bod na miestnu komunikáciu Riečna ulica je umiestnený medzi radovými bytovými domami. Umožňuje vybudovanie cesty šírky 5,5 m a chodníka o šírke 1,5 m.

Komunikácia na Riečnej ulici je s asfaltobetónovým povrchom. Chodník je umiestnený jednostranne a je z betónovej dlažby. Uličný priestor je osvetlený, a odvodnený do kanalizačnej siete.

Najvyššia dovolená rýchlosť na Riečnej ulici je 50 km/h. Zvislé dopravné značenie sa v riešenom úseku nenachádza. Vodorovné dopravné značenie rozdeľuje jazdné pruhy na miestnej komunikácii.

Dopravné a stavebnotechnické riešenia

Objekt SO-03 je dopravným a stavebným riešením prístupových komunikácií a chodníkov v definovanom území v stanovenom rozsahu majetko-právnych vzťahov a umiestnením budúcich objektov. Výstavba objektu SO-03 je rozdelená na tri etapy.

Dopravné napojenie územia bolo zadefinované v predošlých výstavbách vynechaním koridoru medzi radovými rodinnými domami. Následne vetvy vo vnútri územia sa delia na tri úseky – Vetvy A, B a C.

Dopravný prúd v areáli bude vytváraný gravitáciou 50 rodinných domov. V území uvažujeme len o pohybe osobnej dopravy s občasným pojazdom nákladných vozidiel, nie však väčším ako 15 voz/24 hod. Medzi uvedené nákladné vozidlá bude patriť napríklad zimná údržba, odvoz TKO a zásobovanie.

Podľa normy STN 736114 „Vozovky pozemných komunikácií“ sú spevnené plochy zaradené do triedy zaťaženia VI – Veľmi ľahká s max. pojazdom 15 ťažkých nákladných vozidiel/24 hod.

Navrhovanými úpravami vzniknú nasledovné vonkajšie plochy (spolu etapy I. až III.):

- chodníky pre chodcov – 1 032,6 m^2
- prístupové komunikácie – 3 925 m^2

Popis dopravného riešenia

Plánovaná výstavba sa dopravne pripája na miestnu komunikáciu Riečna ulica. Uvedeným riešením vzniká styková križovatka. Napojenie je tvorené vetvou A. Následne v území dochádza k miernej zmene smerového riešenia. Na vetvu sa postupne pripájajú vetvy B a C. Základná šírka komunikácií v území je 5,50 m. Popri jednotlivých vetvách sú umiestnené jednostranné chodníky pre chodcov šírky 1,5 m.

Chodníky pre chodcov

Popri vetvách A, B, C sú umiestnené chodníky pre chodcov. Šírka chodníka je 1,5 m.

Chodníky sú spádované k navrhovaným komunikáciám.

V mieste predpokladaných prechodov chodcov sú umiestnené debarierizačné opatrenia s maximálnym prevýšením oproti vozovke 20 mm a s umiestnením výstražných prvkov v mieste zníženie. Výstražné prvky (výstupky) sú šírky 400 mm a sú vyhotovené farebne odlišne oproti okolitým plochám.

Úprava režimu povrchových a podzemných vôd

Odvodnenie komunikácii je pozdĺžnym a priečnym sklonom do uličných vpustov. V území je navrhnutých 15 ks nových uličných vpustov. Vpusty sú zaústené do vsakovacích studní, ktoré sú predmetom samostatného objektu stavby.

Zemná pláň je priečnym sklonom 3,0 % odvodnená do drenážneho rebra, ktoré je zaústené do uličných vpustov. Drenážne rebro je osadené plne perforovaným drenážnym potrubím obaleným v geotextílii pre predĺženie životnosti riešenia.

Zvislé a vodorovné dopravné značenie

Zvislým dopravným značením je označená križovatka v napojení na miestnu komunikáciu Riečna ulica. Vodorovným dopravným značením sú rozdelené jazdné pruhy.

Obrázok č.3: Príjazdová komunikácia s chodníkmi Situácia

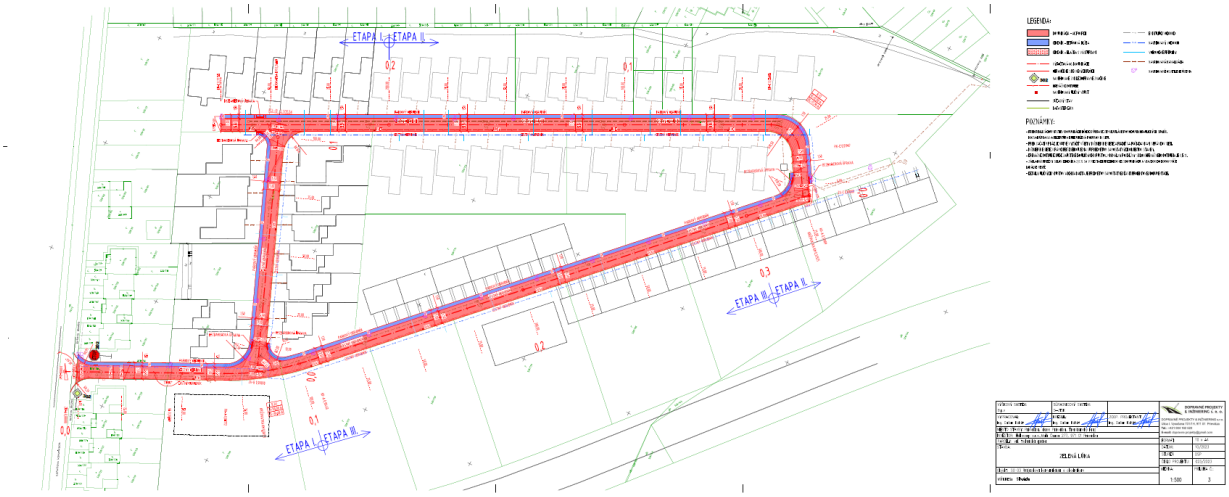

Verejné osvetlenie

Osvetlenie novej IBV pre výstavbu rodinných domov je navrhnuté LED svietidlami na oceľových osvetľovacích stožiaroch. Z nového rozvádzača verejného osvetlenia RVO budú vyvedené dva káble pre dve samostatné vetvy osvetlenia. Nové stožiare sú navrhnuté s maximálnou výškou, ktorú povoľuje Letecký úrad SR, kvôli blízkosti lokálneho letiska. Dĺžka stožiarov je l=3,7m, l=4,5m a l=6m so svietidlom upevnenými priamo na vrchole stožiaru.

Zelená lúka - Rozšírenie verejného vodovodu, v Prievidzi, na Riečnej ulici

Navrhnutý je uličný vodovod na zásobovanie novobudovanej IBV Zelená lúka v k.ú. Prievidza pitnou vodou, ktorý sa napojí na existujúci verejný vodovod HDPE DN 200 vedený v zelenom páse pred rodinnými domami na Riečnej ulici. Ide o rozšírenie verejného vodovodu. Napojenie sa zrealizuje podľa pokynov správcu siete.

Trasa navrhovaného vodovodu je situovaná na parcelách vo vlastníctve investora, po dohode s prevádzkovateľom verejnej siete prevažne v predzáhradkách pred plánovanými nehnuteľnosťami a v novobudovanej miestnej prístupovej komunikácii. Celá výstavba vodovodu bude rozdelená na 3 etapy. Vodovod bude pripojený na existujúci vodovod HDPE DN 200 v zelenom páse, v mieste budúcej odbočky novej komunikácie, odkiaľ bude pokračovať v budúcej komunikácii k novej IBV. Navrhovaná sieť bude na existujúcu verejnú sieť pripojená výrezom na vodovodnom potrubí DN 200 a osadením odbočkovej tvarovky T-kusom prírubovým DN 200/100 a vodárenského uzáveru. Napojenie sa zrealizuje kolmo na existujúcu sieť podľa pokynov správcu siete.

Materiál verejný vodovod:

- Rad A – 680,8 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100
- Rad B – 46,50 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100
- Rad C – 21,6 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100

Splašková kanalizácia - rozšírenie verejnej siete

Navrhovane rozšírenie existujúcej splaškovej kanalizácie bude tvoriť systém gravitačnej a tlakovej kanalizácie s prečerpávacou stanicou, ktorý bude napojení do existujúcej kanalizácie na ul. Garbiarskej v Prievidzi. Navrhovaní systém tvoria gravitačná stoka A-1, A-2, A-3, B-1a C-1 dimenzie DN 300 z PP SN10 a gravitačne kanalizačne prípojky z nehnuteľnosti a tlakoval kanalizácia Tk-1 od PČS po šachtu Š18 z rúra HDPE PN10 Z dôvodu nepriaznivých sklonových pomerov a výškového uloženia existujúcej kanalizácie nie je možne navrhovane objekty odkanalizovať len gravitačným spôsobom.

Trasa navrhovaných gravitačných stok a tlakovej kanalizácie je situovaná prevažne v ceste na parcelách vo vlastníctva investora, kde sa bude realizovať aj výstavbe novej miestnej prístupový komunikácie.

Stoka A -1 aj B-1 s prípojkami sú gravitačne a ústia do čerpacej šachty situovanej na parcele č.528/28. Stoky A-2 a A-3 sa gravitačne napojene do stoky A-1. Splaškové gravitačne kanalizačne vetvy DN300 budú vedene v komunikáciách plánovanej IBV a búdu z dvoch strán zaústené do navrhovanej prečerpávacej stanice.

Výtlačné potrubie - tlaková kanalizácia bude vedené s krytím min. 1,0 - 1,2 m z PČS, čiastočne v komunikácii v súbehu s ostatnými inžinierkami sieťami a čiastočne v rastlom teréne, do šachty Š18. Zo šachty je vedene gravitačne potrubie PP DN300, ktoré sa napojí na existuj. kanalizáciu na ul. Garbiarska. Výtlačné potrubie sa proti posunu zabezpečí podľa potreby a konfigurácie terénu pomocou kotevných alebo oporných betónových blokov. Tlakové kanalizačne potrubie je trasovane verejnými priestranstvami tak, aby rešpektovalo existujúce podzemne a nadzemne inžinierske siete a aby bola zachovane vodorovná normová vzdialenosť od existujúcich inžinierskych sieti (STN 73 6005).

Na každý stavebný pozemok alebo dva pozemky je vyvedene kanalizačná pripoja DN 150 (D 160) PP min. PN8 , ktoré bude ukončená revíznou plastovou šachtou DN 400 na hranici súkromného pozemku.

V žulových bodoch gravitačnej kanalizácie, v maximálnej vzdialenosti 50,0 m od seba sú navrhnute lomovej, revíznej a stokovej šachty. Šachty sú kruhového priemeru s vnútornou svetlosťou 1000 mm, z prefabrikovaných betónových dielcov s vodotesným obetónovaním, alternatívne plastové.

Na trase tlakovej kanalizácie bude podľa potreby, pre možnosť prepláchnutia potrubia (v prípade utvárania sa sedimentov v potrubí), navrhnutá preplachovacia súprava na odpadovú vodu. Preplachovacia súprava bude slušiť ako prevencia na preplachovanie potrubia proti jeho zanášaniu.

Obrázok č.4: Splašková kanalizácia Situácia

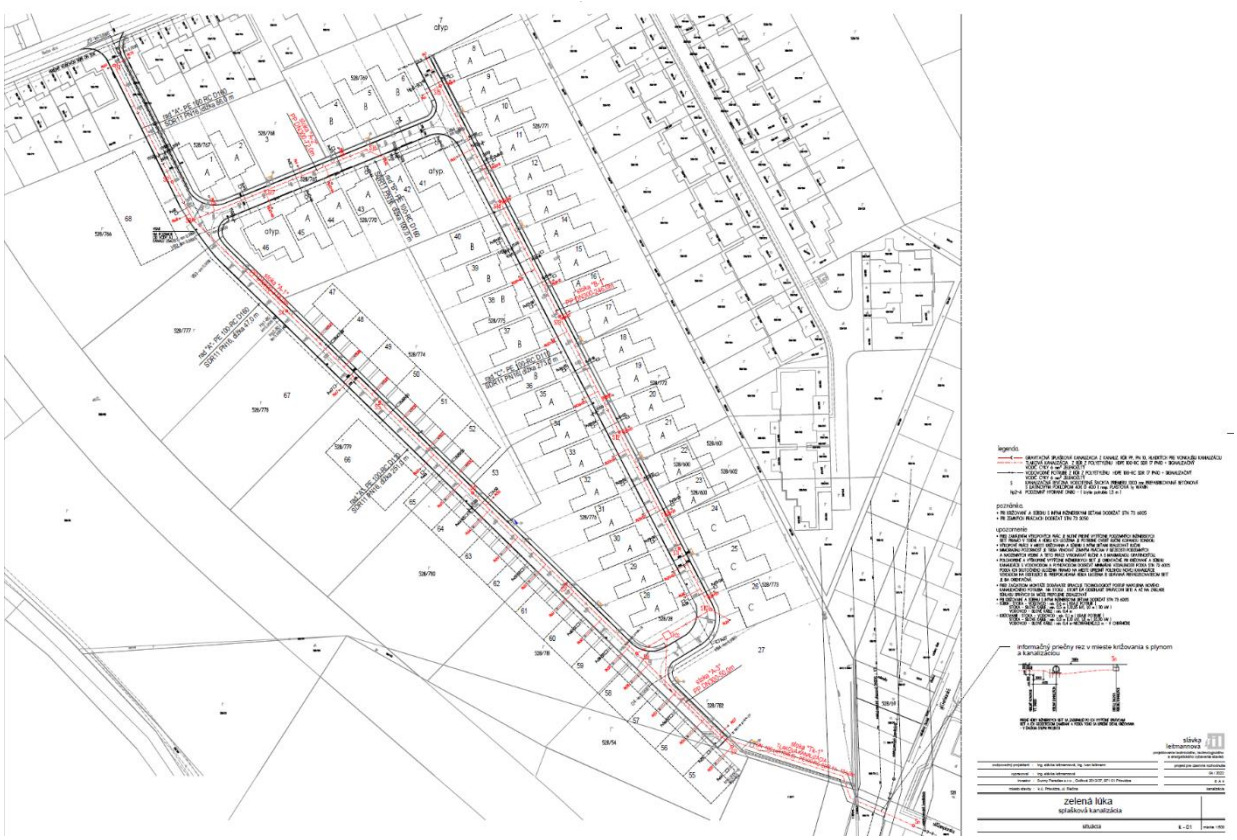

Zabezpečenie stavby z hľadiska požiarnej ochrany

Dokumentácia požiarnej bezpečnosti stavby pre jednotlivé RD bude spracovaná podľa vyhl. MV SR č. 121/2002 Z.z., § 40 s požiadavkami pre územné konanie resp. stavebné konanie:

- vhodnosť umiestnenia navrhovanej stavby od okolitej zástavby predovšetkým v závislosti od pravdepodobných odstupových vzdialeností a bezpečnostných vzdialeností od stavby,
- určenie predbežného množstva vody na hasenie požiarov, možnosť a spôsob zabezpečenia stavby vodou na hasenie požiarov,
- zabezpečenie prístupových komunikácií a nástupných plôch na zásah hasičskou jednotkou,
- zakreslenie pravdepodobných odstupových vzdialeností, zdrojov vody a odberných miest, príjazdových komunikácií a nástupných plôch.

Jednotlivé objekty stavby budú rozdelené do požiarnych úsekov podľa ich funkčného využitia.

Stanovenie predbežných odstupových vzdialeností bude určené na základe požiarnych rizík požiarnych úsekov a v predbežnej odstupovej vzdialenosti sa nenachádza iná stavba.

Zariadenie civilnej ochrany a jeho mierové využitie

Podkladom pre riešenie civilnej ochrany pre obytné budovy je vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva).

Umiestnenie projektu IBV Zelená lúka - Riečna ulica medzi mestami Prievidza a Bojnice vytvára dlhodobo hodnotné miesto pre komfortné bývanie s dobrou dostupnosťou do oboch miest.

Navrhovaná IBV bude slúžiť na bývanie pre občanov a ich životných potrieb. Lokalita bude napojená na všetky inžinierske siete potrebné pre prevádzku a dopravne na existujúcu komunikačnú cestnú sieť.

Projekt reprezentuje aktuálne trendy v architektonickom riešení ako aj v oblasti využitia najmodernejších stavebných materiálov. Dispozičné riešenie posudzovanej stavby je navrhnuté tak, aby v sebe skĺbilo funkčné a estetické požiadavky, ktoré sa kladú na tento druh stavby

V maximálnej možnej miere spĺňa environmentálne predpoklady pre vytvorenie harmonicky pôsobiaceho prostredia pre bývanie ľudí, a to s minimálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Komplex kvalitatívne výnimočných rodinných domov na priestranných pozemkoch poskytne bezpečie, maximálne súkromie a široké voľnočasové využitie, ktoré ocenia nielen rodiny s deťmi.

Realizácia zámeru v tejto lokalite je v plnom rozsahu v súlade s územným plánom mesta Prievidza, jej záväznou časťou a danými regulatívmi platnými pre dané územie.

Parcely určené na realizáciu navrhovanej činnosti je vo vlastníctve navrhovateľa.

Výber lokality pre umiestnenie navrhovanej činnosti spĺňa predovšetkým urbanistické, ale aj environmentálne predpoklady pre vytvorenie harmonicky pôsobiaceho prostredia pre bývanie ľudí, a to s minimálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

10. Celkové náklady (orientačné).

Celkové náklady na výstavbu navrhovanej činnosti predstavujú orientačne čiastku 5,0 mil. EUR.

11. Dotknutá obec.

Mesto Prievidza

12. Dotknutý samosprávny kraj.

Trenčiansky samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány.

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Prievidza, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia

Okresný úrad Prievidza, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Prievidza

14. Povoľujúci orgán.

Mesto Prievidza

15. Rezortný orgán.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Územné rozhodnutie o umiestnení stavby a stavebné povolenie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Posudzovaný zámer nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a kritériá uvedené v prílohe č.13. a č.14. predmetného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti].

Pre umiestnenie navrhovanej činnosti bola vybraná lokalita, ktorá sa nachádza medzi mestami Prievidza a Bojnice v katastrálnom území Prievidza, v okrese Prievidza na pozemkoch vo vlastníctve navrhovateľa, evidovaných v súčasnosti v katastri nehnuteľností ako orná pôda.

Parcely určené na realizáciu navrhovanej činnosti sú rovinaté a celý pozemok má tvar nepravidelného tvaru. Pozemok je umiestnený mimo zastavaného územia obce. Osadenie zástavby vychádza z výškopisu v záujmovom území, ako aj jeho okolia.

Územie okresu Prievidza tvorí uzavretá medzihorská Hornonitrianska kotlina, ktorá na juhozápade údolím rieky Nitry prechádza do Nitrianskej nivy. Kotlinu obklopujú predhoria a výšiny Strážovských vrchov, Lúčanskej Fatry, Žiaru, Kremnických vrchov, Vtáčnika a Tribeča. Zo severu do stredu kotliny vybiehajú výšiny Malej Magury.

Mesto Prievidza je okresné mesto s rozlohou 4 306 ha a z hľadiska počtu obyvateľov je 11. najväčšie mesto na Slovensku (44 439 obyvateľov v roku 2021). Výhodou mesta je jeho poloha – od krajského mesta Trenčín je Prievidza vzdialená 64 km, od Žiliny 60 km, Žiaru nad Hronom 36 km, od Partizánskeho 30 km a od Bánoviec nad Bebravou 35 km. Mesto Prievidza bezprostredne susedí s kúpeľným mestom Bojnice Stred mesta leží v nadmorskej výške 280 m.

Obrázok č.5: Poloha mesta

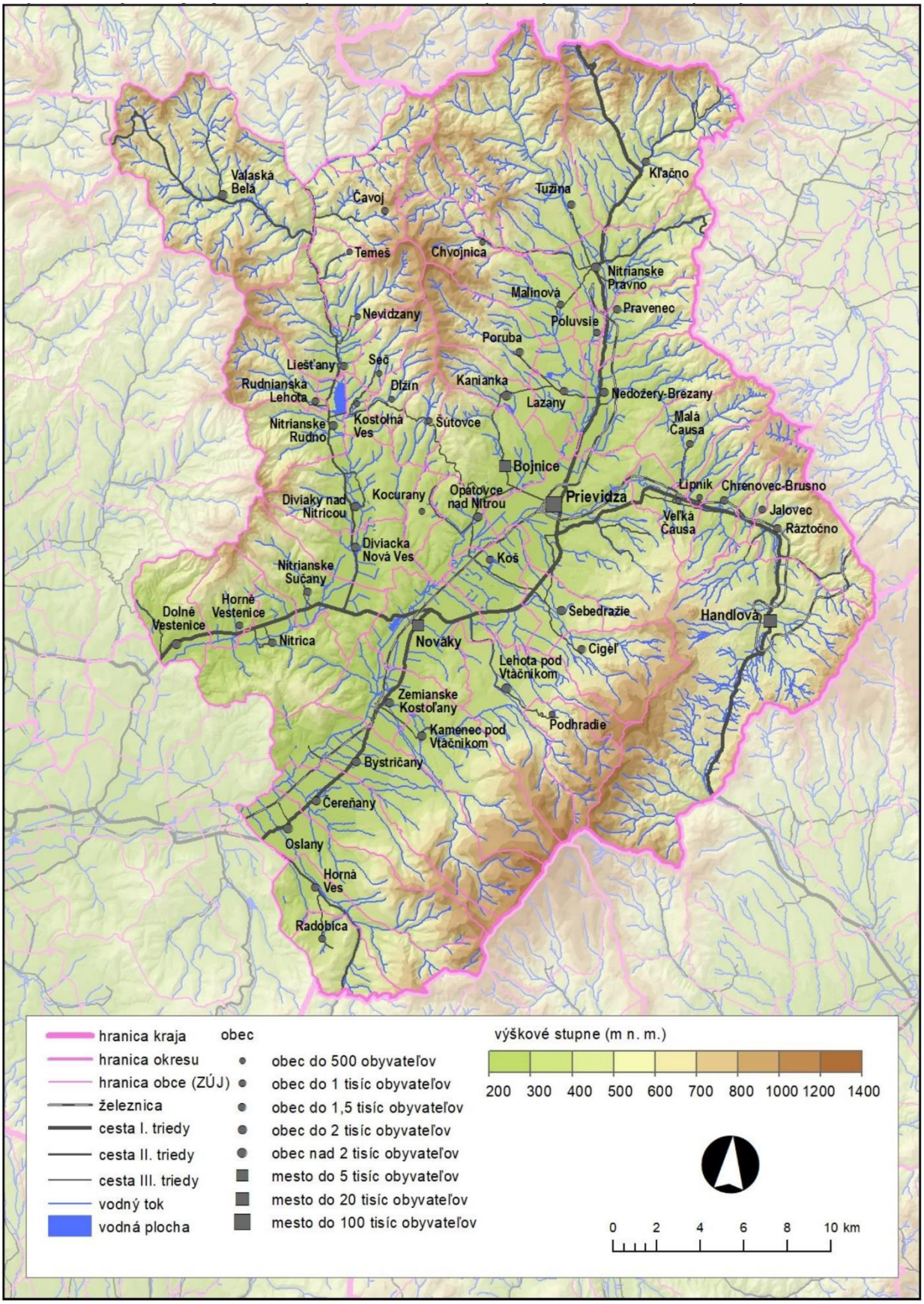

Zdroj: RUSES mesta Prievidza, 2019

1.1 Geomorfologické pomery

V zmysle regionálneho geomorfologického členenia SR (Atlas SR, 2002) skúmané územie patrí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústava: Karpaty, provincia: Západné Karpaty, subprovincia: Vnútorné Západné Karpaty, oblasť: Fatransko-tatranská, celok: Hornonitrianska kotlina, podcelok: Prievidzská kotlina, Handlovská kotlina a Vysoký Vtáčnik, ktorý tvorí časť Ciglianskeho predhoria.

Územie navrhovanej činnosti sa nachádza v nadmorskej výške cca 260 m n.m.

Z orografického hľadiska je Prievidzská kotlina vymedzená zo severozápadu Strážovskými vrchmi, zo severu Malou Fatrou, severovýchodu Žiarom, z juhovýchodu pohorím Vtáčnik a z juhozápadu pohorím Tribeč. Nadmorská výška sa v tomto území pohybuje v rozpätí 252 – 887 m n. m. Zastavané územie mesta Prievidza leží v údolnej nive riek Nitra a Handlovka. Mestská časť Necpaly sa nachádza na vyvýšenom území s pahorkatinovým typom reliéfu, ktorý spadá do geomorfologického podcelku Handlovskej kotliny. Katastrálne územia Veľkej Lehôtky, Malej Lehôtky a Hradca podobne ako mestská časť Prievidza – Necpaly spadá do podcelku Handlovskej kotliny. Územie predstavuje pomerne členitú úpätnú pahorkatinu, ktorá je tvorená mozaikou pahorkatinných svahov s miernou až strmou sklonitosťou do 42°. Podľa typologického členenia reliéfu (Tremboš, Minár, 2002) v predmetnom území nájdeme viaceré typy erózno-denudačného reliéfu ako reliéf rovín a nív, reliéf kotlinových pahorkatín, reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín, vrchovinový reliéf a hornatý reliéf. Prítomné sú tiež početné úvalinovité doliny a úvaliny kotlín a brázd s proluviálnymi kužeľmi.

1.2 Geologické pomery

Katastrálne územie mesta Prievidza (vrátane mestských častí) je budované sedimentárnymi a vulkanickými komplexmi neogénu a uloženinami kvartérneho pokryvu – deluviálnymi, deluviálno-fluviálnymi (splachovými) a fluviálnymi naplaveninami riečnych nív Nitry a Handlovky ako aj proluviálnymi kužeľmi a ich reliktami holocénneho a pleistocénneho veku.

Najstarším sedimentárnym komplexom vystupujúcim v oblasti je handlovské súvrstvie (*index ng47*) vrchnobádenského veku. Je tvorené piesčito-ílovitými a tufitickými sedimentmi s postupným prechodom do tmavých až čiernych ílov a ílovcov s uhoľnými slojmi. Je rozšírené najmä v oblasti handlovského a cígeľského hnedouhoľného ložiska, kde reprezentuje hlavný produktívny horizont s uhoľnými slojmi. V záujmovej oblasti vychádzajú sedimenty handlovského súvrstvia na povrch vo východnej časti územia v k.ú. Hradec v oblasti polôh Dolné záhumnie a Pod krížom a Veľká Lehôtka, lokalita Záhumnia. Sú uložené pravdepodobne na epiklastikách kamenského súvrstvia tvoreného prevažne vulkanicko-sedimentárnym materiálom.

V nadloží handlovského súvrstvia vystupuje košianske (košské) súvrstvie (index ng48) tvorené sivými, miestami tmavosivými monotónnymi masívnymi ílmi a vápnitými ílmi s bridličnatým, resp. črepinovitým rozpadom (tzv. nadložné íly). Zriedkavo obsahuje polohy diatomitu a diatomitického ílu poukazujúceho na vznik v prehlbujúcom sa limnickom prostredí. Súvrstvie môže miestami dosahovať až 300 m hrúbok. V záujmovom území vystupuje najmä JV od Hradca, v lokalite Pod hradskou a tiež v k. ú. Veľká Lehôtka.

Lehotské súvrstvie (ng45), veku vrchný báden – spodný sarmat vystupuje v záujmovom území na rozsiahlejšej ploche v pásme Veľká Lehôtka – Sebedražie v oblasti polôh Žiarec a Púšť. Je tvorené prevažne štrkmi a pieskami s mezozoickým materiálom ako aj piesčitými ílmi. Hrúbka súvrstvia môže dosahovať miestami až 200 – 300 m. Jeho vek a stratigrafická poloha je považovaná za synvulkanickú (Šimon a kol., 1997).

Najmladšie neogénne sedimenty v záujmovom území sú reprezentované lelovským súvrstvím veku pont (index ng29). Na povrch vystupuje v rozsiahlejšom území v časti Prievidza – Kopanice (územie lesného parku) a Necpaly ako aj v menších územiach v okolí štátnej cesty Prievidza – Handlová. Je tvorené ílmi, pieskami, štrkmi, zlepencami a sladkovodnými vápencami. V prievidzskej kotline ležia priamo v nadloží lehotského súvrstvia od ktorého sa problematicky odlišujú vzhľadom na veľmi podobné litologické zloženie.

Severné a severozápadné svahy Vtáčnika sú bodované mohutnými komplexmi vulkanických hornín. Vystupujú najmä v k.ú. Hradec, Veľká a Malá Lehôtka ale tiež v k. ú. Prievidza v oblasti lokalít Hrabiny a Zabora a v severovýchodnej časti záujmového územia v oblasti Necpalskej hory (geomorfologicky patriacej do pohoria Žiar).

Vulkanické komplexy sarmatského veku sú tvorené prevažne striedaním polôh lávových prúdov a vulkanoklastík, prevažne andezitového zloženia, uložených často priamo na neogénnych sedimentoch. Lávové prúdy, extruzívne dómy a neky vtáčnickej, plešinskej a rematskej formácie (indexy n11o23, n11f23, n24n42 a i.) sú tvorené prevažne pyroxenickými, pyroxenicko-amfibolickými leukokratnými andezitmi. V záujmovom území vystupujú na juhovýchode, v okolí kót Opálený vrch (635,8 m n. m.) a Chvojka (835,5 m n. m.), v blízkosti rekreačného zariadenia Púšť – kóta Vranková (445 m n. m.) extruzívny dóm pyroxenicko – amfibolického andezitu s biotitom (index n19n44), nad Malou a Veľkou Lehôtkou (Polianka, Studenice, Hrádok, Bukovina). V teréne tvoria prevažne geomorfologicky výrazné vyvýšeniny nad jemne modelovaným reliéfom tvoreným sedimentárnymi a vulkanoklastickými komplexami.

Plošne výrazne rozšírenejšie sú vulkanoklastické komplexy. Sú tvorené hlavne epiklastickými vulkanickými konglomerátmi a brekciami andezitového zloženia, rôznej zrnitosti – od hruboklastických až blokovitých (indexy n61n123, n61h223) strednozrnných konglomerátov (n65p520) až po piesčité (index n61n423) a piesčito – popolovité pyroklastické prúdy (index n61e123).

V okolí kóty Markušová (617,9 m n. m.) sa vyskytujú tiež nespečené uloženiny pemzových prúdov pyroxnických andezitov (index n61b223).

Najstaršími reprezentantmi kvartéru sú relikty pleistocénnych proluviálnych kužeľov (indexy q51, q60). Vznikli počas teplejších interglaciálnych období (v strednom pleistocéne – mladší a starší riss). Tvoria ich prevažne hlinité až piesčito-hlinité štrky s väčšími úlomkami hornín. V záujmovom území sa vyskytujú najmä južne od Prievidze (Zadné diely, Vlčie kúty) a vystupujú tiež v centre mesta v okolí Mariánskej, Vinohradníckej a Včelárskej ulice.

Svahové (deluviálne) uloženiny sú zastúpené vo forme hlinito-kamenitých (podradne piesčito-kamenitých) svahovín a sutín (index q20) ako aj bližšie vekovo a litologicky nečlenených deluviálnych sedimentov vcelku (litofaciálne nerozlíšených svahovín a sutín – index q24). Vo väčších hrúbkach vystupujú najmä v oblasti časti Prievidza IV – Kopanice.

V západnej a severozápadnej časti záujmového územia, v aluviálnych nivách Nitry a Handlovky sú uložené fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinnej nivy. Ide o najmladšie a plošne najrozšírenejšie fluviálne sedimenty (holocén; index q7). Tvoria litofaciálne pestrejšie (laterálne i horizontálne) meniace sa súvrstvie, čo sa prejavuje zmenami mikroreliéfu nív a komplikovanou stavbou a zložením sedimentov. V dolinách prítokov Nitry a Handlovky sa vyskytujú fluviálne akumulácie charakteru horských tokov. Väčší rozsah majú naplaveniny potokov Moštenica (južná časť územia), Mráznica a Hradeckého potoka. Hrúbka aluviálnej nivy Nitry stanovená na základe vrtných prác sa pohybuje od 5 do 12 m.

V dolnej časti toku Handlovky smerom k sútoku s Nitrou (južne od mesta v časti Prievidza – Píly a v okolí Priemyselnej ulice) je vyvinutý výrazný nivný proluviálny kužeľ (holocén), ktorého naplaveniny sú tvorené prevažne hlinami a piesčitými hlinami s úlomkami hornín a zahlinenými štrkmi.

V úzkom pásme aluviálnej nivy Nitry sa vyskytujú tiež resedimentované pretriedené jemnozrnné piesky nivnej fácie prikorytových plytčín. Piesky nivnej fácie sú spravidla veľmi jemnozrnné až prachovité a veľmi zahlinené. Ich hrúbka zvyčajne neprevyšuje 3 m.

Obrázok č.6: Výrez z geologickej mapy v oblasti územia navrhovanej činnosti

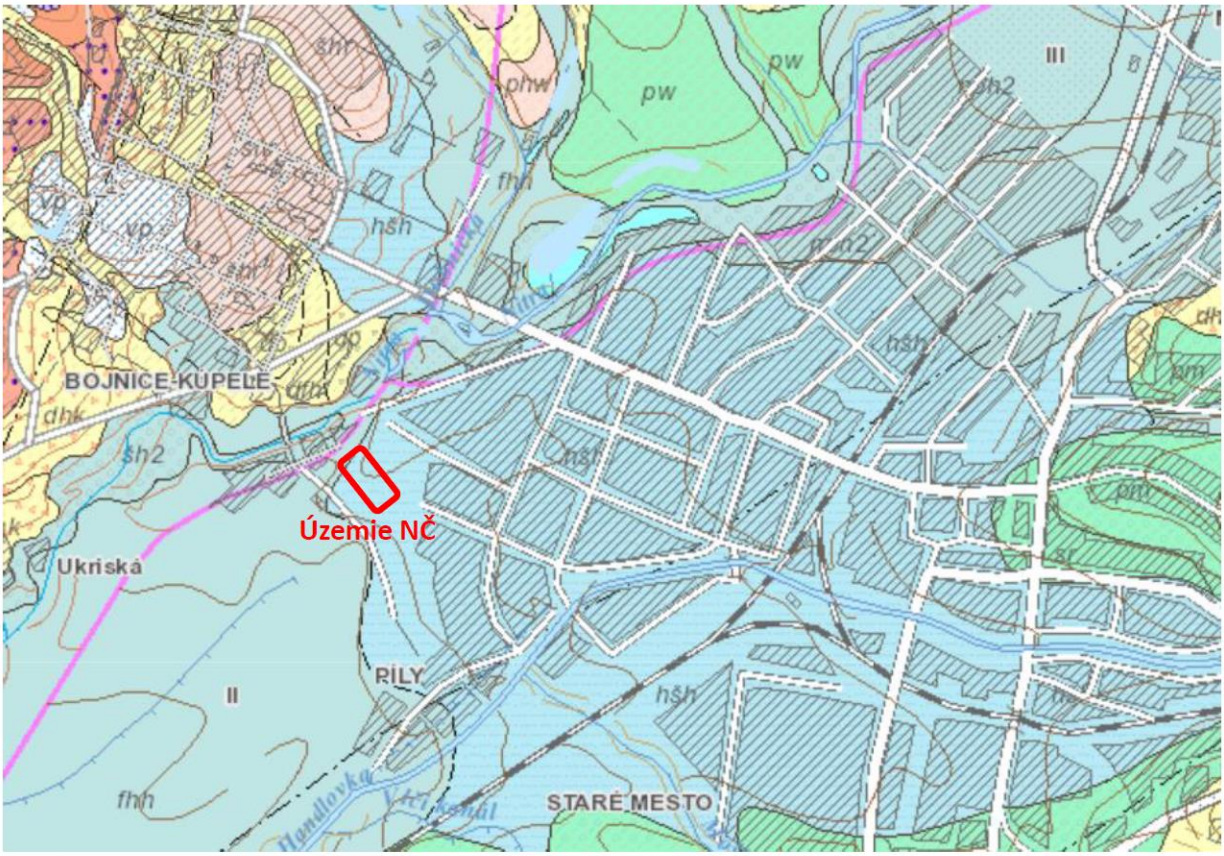

Legenda:

KVARTÉR

Holocén vcelku

fhh; fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov

hšh; proluviálne sedimenty: prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahlinenými štrkmi v nivných náplavových kužeľoch

Nerastné suroviny

K najdôležitejším zdrojom nerastných surovín okresu Prievidze a okolia patria ložiská hnedého uhlia a lignitu. Mimo ložísk hnedého uhlia a lignitu sa na území okresu nachádza ešte tehliarska hlina.

Svahové deformácie

Najrozšírenejším typom sú zosuvy, pri ktorých dochádza na svahu ku gravitačným pohybom horninového pokryvu po šmykových plochách.

Výrazne negatívny fenomén v záujmovej oblasti predstavujú exogénne geodynamické javy. Na severných svahoch Vtáčnika, v katastrálnych územiach mestských častí Malá Lehôtka, Veľká Lehôtka a Hradec, budovaných neogénnymi sedimentmi s nadložnými vulkanickými komplexmi, sú vyvinuté mimoriadne priaznivé podmienky pre vznik a vývoj svahových deformácií. Vysoký stupeň zosuvného hazardu v tejto oblasti je daný súborom viacerých negatívnych faktorov: geologická stavba a inžinierskogeologické pomery, hydrogeologické pomery a erózna činnosť vodných tokov.

Nezanedbateľný význam pre rozvoj svahových deformácií môžu mať tiež nevhodné antropogénno-technogénne zásahy. Častou príčinou aktivácie zosuvov býva napr. zmena stabilitných pomerov neuváženým podkopaním svahu (prekročenie hodnoty kritického sklonu), zaťaženie koruny svahu (stavebnou činnosťou), vypúšťanie kanalizačných splaškov, resp. chyby na vodovodných potrubiach spôsobujúce nasýtenie svahu vodou a infiltráciu smerom k šmykovým plochám zosuvov.

V oblasti sa tiež nachádzajú recentne aktívne svahové deformácie. Hodnotenie stabilitných pomerov v zosuvných územiach v k. ú. mesta Prievidza je dlhodobo zabezpečované vďaka systematickému monitoringu, vykonávanému v rámci geologických úloh Čiastkový monitorovací systém – Geologické faktory (lokalita je monitorovaná od roku 2014 (Ondrejka a kol., 2015) a Monitoring zosuvných deformácií (úloha je súčasťou Operačného programu Kvalita životného prostredia; výsledky monitorovania sú pravidelne predkladané Vláde SR. O výsledkoch monitorovacích meraní sú pravidelne informovaní aj zástupcovia samosprávy.

Seizmicita
Podľa mapy seizmického ohrozenia územia (STN EN 1998-1/NA/Z2 (Eurokód 8: Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť; 2012) sa záujmové územie nachádza v zóne s hodnotou referenčného špičkového seizmického zrýchlenia agR = 0,63 m/s^2. V blízkosti k. ú. (južne od Sebedražia a v Podhradí) boli v roku 2004 zaznamenané epicentrá zemetrasení s magnitúdom 2,6° a 2,2° MCS. Z hľadiska neotektonického hodnotenia patrí záujmové územie do negatívnej zóny s možným malým poklesom blokov (Maglay a kol., 1999).

Radónové riziko
V okrese Prievidza prevláda stredný stupeň radónového rizika. Lokality s nízkym radónovým rizikom sa nachádzajú naprieč okresom (svahy Vtáčnika, Žiaru, Malej Magury, Nitrických vrchov a Zliechovskej hornatiny, Hornonitrianska a Handlovská kotlina). Na úpätí svahov Malej Magury (k. ú. obcí Bojnice, Opatovce nad Nitrou) je malé územie s vysokým radónovým rizikom. a južnej časti okresu, kde sa objavuje pár lokalít s vysokým stupňom radónového rizika (obec Súľov-Hradná). Lokality so zvýšeným radónovým rizikom sa vyskytujú na severe okresu v širšom okolí obce Nitrianske Pravno, na východe okresu v k. ú. obcí Handlová, Ráztočno a Prievidza a na západe okresu v k. ú. obcí Diviacka Nová Ves, Nováky, Nitrianske Sučany, Lehota pod Vtáčnikom, Zemianske Kostoľany, Bystričany, Čereňany.

1.3 Pôdy

Na území okresu Prievidza je prevládajúcim pôdnym typom kambizem, tvoriaca viac ako 56 % plochy celkovej rozlohy. Dominantným pôdnym subtypom je kambizem modálna, ktorá pokrýva väčšiu časť Vtáčnika Strážovských vrchov. Zasahauje aj do časti Hornonitrianskej kotliny, Žiaru a Kremnických vrchov v rámci územia okresu. Na území sa vyskytujú aj ďalšie subtypy kambizeme, aj keď v menšom počte, ako napríklad rendzinová, luvizemná, pseudoglejová atď. Druhým najčastejšie sa vyskytujúcim pôdnym typom je rendzina. Najrozšírenejším subtypom rendziny a zároveň aj druhým najrozšírenejším subtypom na území okresu je rendzina modálna. Rendziny sú horské až vysokohorské pôdy. Na území sa nachádzajú prevažne vo vyšších polochách Strážovských vrchov, Malej Fatry, Tribeču a Žiaru. Tretím najviac zastúpeným pôdnym subtypom je pseudoglej luvizemný. Pseudoglej sa najčastejšie vyskytuje v oblastiach úpätných svahovín, riečnych terasách, pseudoterasách, poriečnych a horských rovniach atď. Na území okresu je to prevažne Hornonitrianska kotlina na úrovni pahorkatín a nižších vrchovín.

V lokalite navrhovanej činnosti a jej okolí sú to hlavne fluvizeme a pseidogleje.

Z hľadiska pôdnej zrnitosti v okrese Prievidza je plošne zastúpených 9 pôdnych druhov. Prevažujú stredne ťažké pôdy a to najmä hlinitá a prachovito-hlinitá. Tieto dva druhy sa vyskytujú na viac ako 97 % celkovej plochy okresu.

Prevažná väčšina územia okresu je tvorená stredne hlbokými pôdami (takmer 76 %). Stredne hlboké pôdy s intervalom hrúbky od 0,3 do 0,6 m sa vyskytujú na stredne skeletnatých pôdach. S poklesom nadmorskej výšky sa v Hornonitrianskej kotline na slabo skeletnatých pôdach objavujú hlboké pôdy nad 60 centimetrov.

1.4 Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické a hydrochemické pomery sú vo všeobecnosti podmienené geologickou a tektonickou stavbou územia, úložnými, litologickými, klimatickými, hydrologickými aj geomorfologickými pomermi a vo veľkej miere pozíciou priepustných polôh ku zdrojom dotácie podzemnej vody.

Na základe kvantitatívnej charakteristiky prietočnosti a hydrogeologickej produktivity (Malík a kol., 2002) sa oblasť Prievidzskej kotliny nachádza v oblasti s pomerne vysokou prietočnosťou dosahujúcou hodnoty 1.10^{-3} až 1.10^{-2} m^2/s. Z hľadiska litologickej charakteristiky je najvýznamnejší hydrogeologický kolektor budovaný štrkovými a piesčitými sedimentmi. Územie pohoria Vtáčnik spadá do oblasti s miernou prietočnosťou dosahujúcou hodnoty 1.10^{-4} až 1.10^{-3} m^2/s a podľa litologickej charakteristiky je najvýznamnejší hydrogeologický kolektor budovaný vulkanosedimentárnymi pieskovcami a konglomerátmi.

V dotknutej oblasti sa nachádzajú monitorovacie sondy podzemnej vody v povodí rieky Nitra sondy č. 2252 Prievidza – Necpaly a č. 2253 Prievidza – Letisko. Pozorované údaje o kvantite a kvalite podzemnej vody na sondách č. 2252 a č. 2253.

Tabuľka č.1: Ročné a dlhodobé charakteristiky na sondách č. 2252 a č. 2253 na lokalitách Prievidza – Necpaly a Prievidza – letisko (SHMÚ, 2021)

Stanica č. 2252: Prievidza – Necpaly			Hydrogeologický rajón: QN067			Nadm. výška odmer. bodu: 273,26 m n. m.				Výška nad terénnom: nad terénnom: 1,01	
Pozorované od			Hladiny pozorované do roku 2019				Hladiny pozorované v hydrolog. roku 2020				
H	T	H max	dátum	H min	dátum	H priem	H max	dátum	H min	dátum	H priem
1998	2004	271,15	26.12.2009	268,49	21.8.2018	269,32	270,31	5.2.2020	268,57	1.11.2020	268,90
Stanica č. 2253: Prievidza – letisko			Hydrogeologický rajón: QN067			Nadm. výška odmer. bodu: 260,94 m n. m.				Výška nad terénnom: nad terénnom: 1,01	
Pozorované od			Hladiny pozorované do roku 2019				Hladiny pozorované v hydrolog. roku 2020				
H	T	H max	dátum	H min	dátum	H priem	H max	dátum	H min	dátum	H priem
1998	2004	259,94	16.8.2010	257,57	10.1.2004	258,37	259,14	16.10.2020	257,78	1.11.2020	258,24

H - stav hladiny
T - teplota vody v objekte

Tabuľka č.2: Vodohospodárska bilancia kvality podzemnej vody na sondách č. 2252 a č. 2253 na lokalitách Prievidza – Necpaly a Prievidza – Letisko (SHMÚ, 2021)

Stanica č. 2252: Prievidza – Necpaly						Hydrogeologický rajón: QN067		
rok	NH_4	NO_3	NO_2	$CHSK_{Mn}$	Vodivosť	RL_{105}	bil.stav	ukazovateľ
2019	16,66 A	5,06 A	100 A	12 A	1,81 A	2,4 A	A	
2020	25 A	5,72 A	100 A	12 A	1,85 A	2,25 A	A	
Stanica č. 2253: Prievidza – letisko						Hydrogeologický rajón: QN067		
rok	NH_4	NO_3	NO_2	CHS_{KMn}	Vodivosť	RL_{105}	bil.stav	ukazovateľ
2019	0,54 C	52,35 A	100 A	1,13 A	1,38 A	2,03 A	A	NH4
2020	0,71 C	51,02 A	33,33 A	1,53 A	1,45 A	1,78 A	A	NH4

NH_{4+} – amónne ióny (mg/l), stanovenie spektrofotometriou, (Norma STN ISO 7150-1), Detekčný limit 0,01
NO_{2-} – dusitany (mg/l), stanovenie spektrofotometriou, (Norma STN EN 26777), Detekčný limit 0,01
NO_{3-} – dusičnany(mg/l), stanovenie: iónová chromatografia, (Norma STN EN ISO 10304), Detekčný limit 1
$CHSK_{Mn}$ – chemická spotreba O2 manganistanom (mg/l), stanovenie: volumetria, (Norma STN EN ISO 8467), Detekčný limit 0,5
RL105 – rozpustné látky (mg/l), stanovenie: gravimetria, (Norma STN 75 7373), Detekčný limit 15
A – priaznivý
C – pasívny

Hydrologické pomery

Až viac ako 96 % územia okresu spadá do základného povodia rieky Nitra. Necelé 4 % územia spadajú do základného povodia Hronu a 0,4 % územia spadá do povodia Váhu.

Dotknuté územie odvodňujú vodné toky riek Nitra (európsky kód toku 4-21-11-001) a Handlovka (európsky kód toku 4-21-11-036), ktorých sútok je juhozápadne od mesta Prievidza v k. ú. Koš. Oba toky sú vodohospodársky významnými tokmi. Handlovka predstavuje ľavostranný prítok rieky Nitra,

ktorá je ľavostranným prítokom Váhu. Hlavné povodie spadá pod povodie rieky Váh, pri čiastkových povodiach ide o povodie rieky Nitra s časťou Horná Nitra. Podľa hodnotenia typov režimu odtoku (Šimo, Zaťko, 2002) spadá územie do vrchovinovo-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým režimom odtoku, pre ktorý je charakteristické výrazné zvýšenie vodnosti tokov koncom jesene a začiatkom zimy a vysoká vodnatosť v mesiacoch február až apríl. Maximálny prietok je obvykle dosiahnutý v marci a minimálny prietok v septembri.

Priamo cez k. ú. Prievidza preteká vodný tok Nitra, Handlovka, Moštenica, Hradecký potok a Mraznica. Cez k. ú. Veľká Lehôtka preteká vodný tok Mraznica a Moštenica, v k. ú. Malá Lehôtka a k. ú. Hradec sa nachádza vodný tok Hradecký potok. Monitorovacie stanice povrchových vôd v správe SHMÚ, ktoré zaznamenávajú vodný stav sú na rieke Nitra, konkrétne ide o stanicu č. 6547, ktorá je umiestnená na 142,20 riečnom kilometri v nadmorskej výške 259,55 m n. m. a na rieke Handlovka je to stanica č. 6560, ktorá sa nachádza na 7,20 riečnom kilometri v nadmorskej výške 263,5 m n. m. (SHMÚ, 2021).

Tabuľka č.3: Priemerné mesačné a extrémne prietoky (m^3/s) namerané na vodomerných staniciach č. 6547 a č. 6560 na tokoch Nitra a Handlovka za rok 2020 (SHMÚ, 2021).

Stanica č.6547: Prievidza, Tok : Nitra					*Staničenie: 142,20*					*Plocha: 238,10*			
Mesiac	*I.*	*II.*	*III.*	*IV.*	*V.*	*VI.*	*VII.*	*VIII.*	*IX.*	*X.*	*XI.*	*XII.*	*rok*
Qm	1,362	5,940	4,678	1,313	1,107	1,384	0,866	0,707	0,961	6,218	2,134	2,050	2,385
Qmax 2020		48,400	Deň/Mes/Hod:		04/02/14		Qmax 2020		0,516	Deň/Mes:	18/09		
Qmax 1985-2019		48,400	15/08/13 - 2010				Qmax 1985-2019		0,133	29/08 – 2008 viackrát			
Stanica č. 6560: Prievidza, Tok: Handlovka							*Staničenie: 7,20*			*Plocha: 132,68*			
Mesiac	*I.*	*II.*	*III.*	*IV.*	*V.*	*VI.*	*VII.*	*VIII.*	*IX.*	*X.*	*XI.*	*XII.*	*rok*
Qm	0,567	2,306	1,799	0,509	0,486	0,983	0,564	0,469	0,613	4,348	1,250	2,050	1,330
Qmax 2020		42,460	Deň/Mes/Hod:		14/10/19		Qmax 2020		0,358	Deň/Mes:	30/08		
Qmax 1985-2019		147,00	15/08/14 - 2010				Qmax 1985-2019		0,175	16/09 - 1973 viackrát			

Zdroj: SHMÚ, Hydrologická ročenka, povrchové vody 2021
Qm - priemerný mesačný prietok (aritmetický priemer priemerných denných prietokov za mesiac) Qmax 2020 - najväčší kulminačný prietok v danom roku
Qmax 1968-2019 - najväčší kulminačný prietok vyhodnotený v uvedenom období pozorovania
Qmin 2020 - najmenší priemerný denný prietok v danom roku
Qmin 1968-2019 - najmenší priemerný denný prietok vyhodnotený v uvedenom období pozorovania

Významné vodné plochy na území okresu Prievidza:

- Vodná nádrž Nitrianske Rudno pri obci Nitrianske Rudno na toku Nitrica,
- Vodná nádrž Nováky pri Novákoch na toku Nitra,
- Vodná nádrž Kanianka pri obci Kanianka,
- Vodná nádrž Nedožery,
- Handlovský rybník,
- Laziansky rybník.

Geotermálne vody

Podľa Vodného plánu Slovenska bolo v SR vymedzených 26 útvarov podzemných geotermálnych vôd (geotermálnych štruktúr). Tieto oblasti sú zároveň perspektívnymi geotermálnymi oblasťami. Do územia okresu Prievidza zasahujú dva útvary podzemných geotermálnych vôd.

Tabuľka č.4: Útvary podzemných geotermálnych vôd na území okresu Prievidza

Kód útvaru	**Názov útvaru**	**Povodie**	**Dominantné zastúpenie kolektora**	**Priepustnosť**
SK300100FK	Hornonitrianska kotlina	Váh	karbonáty	puklinovo-krasová
SK300190FK	Stredoslovenské neovulkanity (SZ časť)	Hron	karbonáty	puklinovo-krasová

1.5 Klimatické pomery

Klimatické pomery okresu Prievidza sú ovplyvnené nadmorskou výškou jednotlivých geomorfologických celkov nachádzajúcich sa na území okresu. Podľa klimatickej klasifikácie je možné rozlíšiť 3 typy oblastí, ktoré sa ďalej delia na okrsky. Na území okresu je možné nájsť všetky 3 typy a to teplé oblasti (T, priemerne 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C), mierne teplé oblasti (M, priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C), júlový priemer teploty vzduchu ≥ 16 °C) aj chladné oblasti (C, júlový priemer teploty vzduchu < 16 °C). Takmer celá Hornonitrianska kotlina spadá do teplej oblasti a okrsku T6. Okrsok T6 zasahuje aj južnú časť Strážovských vrchov a sever pohoria Tribeč.

Lokalita navrhovanej činnosti spadá do okrsku T6 - teplý, mierne vlhký, s miernou zimou, január > -3 °C.

Mesto má typickú kotlinovú polohu. Leží v Hornonitrianskej kotline v podcelku Prievidzská kotlina. Okolité pohoria, Strážovské vrchy, Malá Fatra, Žiar a Vtáčnik uzatvárajú kotlinu zo západu, severu, východu a čiastočne i z juhu. Kotlina je otvorená smerom na juhozápad až západ k severným výbežkom Podunajskej nížiny. Kotlinová poloha a okolité pohoria zvýrazňujú kontinentálnu polohu mesta. Prejavuje sa väčšími rozdielmi v teplote vzduchu medzi najteplejším a najchladnejším mesiacom roka, medzi absolútnym maximom a minimom nameranej teploty vzduchu ako aj väčšími rozdielmi v teplote vzduchu počas dňa pri radiačnom type počasia (malá oblačnosť, slabý vietor). Amplitúda najteplejšieho a najchladnejšieho mesiaca je 21,5 °C (január -1,1 °C; júl 20,4 °C) (SHMÚ (1991-2020), rozdiel medzi absolútnym maximom a minimom v teplote vzduchu je 70,4 °C (-32,2 °C; 38,2 °C).

Kotlinová poloha mesta, najmä v chladnom polroku, vytvára vhodné predpoklady pre vznik teplotných inverzií. Chladnejší vzduch z okolitých pohorí ako aj z vyšších častí Hornonitrianskej kotliny (Handlovská kotlina) steká do najnižších častí kotliny, kde sa hromadí a tvorí tzv. "jazero chladného vzduchu". Teplotné inverzie sú často spojené s hmlou alebo nízkou oblačnosťou, ktoré sa v tomto priestore vyskytujú. Priemerný počet dní s hmlou je v Prievidzi 43 do roka. Najčastejšie sa vyskytujú na jeseň a v zime.

Kotlinová poloha Prievidze výrazne ovplyvňuje aj veterné pomery mesta. Priemerná ročná rýchlosť vetra je nízka, podľa údajov z meteorologickej stanice v Prievidzi je to len 2,2 m/s. Často sa vyskytuje bezvetrie alebo len slabý vietor do 2 m/s, spolu je to 60 % dní v roku, čo negatívne pôsobí na rozptylové podmienky v ovzduší. Prevládajúce smery vetra sú od severovýchodu a juhozápadu. Početnosť výskytu smerov vetra a priemernú rýchlosť vetra z jednotlivých smerov znázorňujú veterné ružice.

Obrázok č.7: Početnosť výskytu smerov vetra a priemerná rýchlosť vetra z jednotlivých smerov na stanici Prievidza.

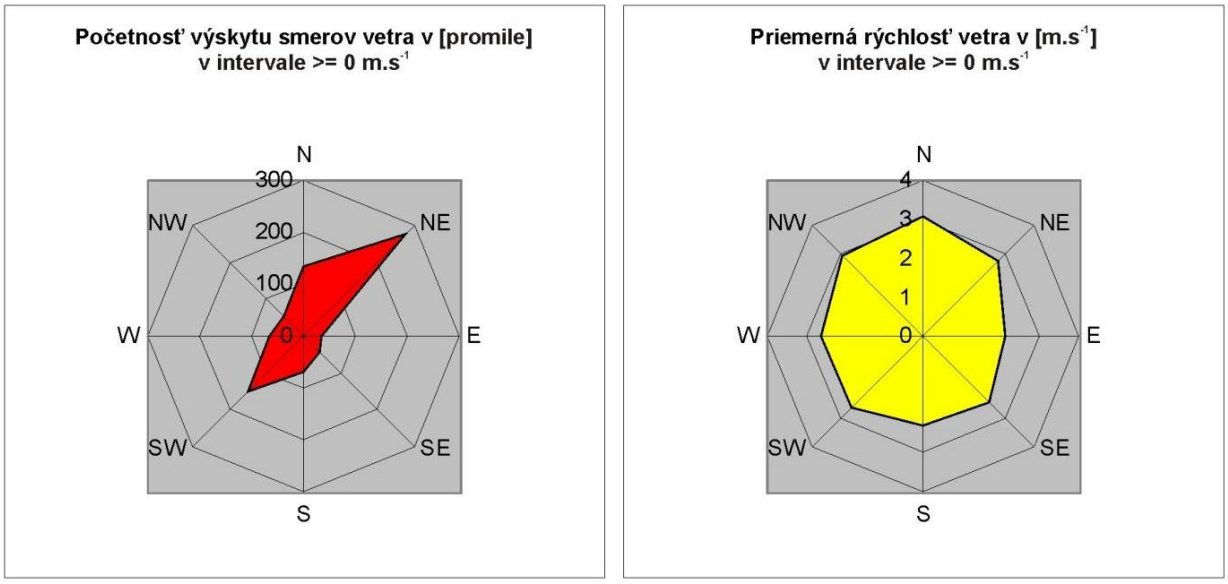

Na lokálnej úrovni ovplyvňuje podnebie Prievidze reliéf, konkrétne nadmorská výška, tvar a orientácia reliéfu voči svetovým stranám.

Nadmorská výška

Nadmorská výška v najnižších častiach mesta je okolo 260 m, stúpa smerom na východ, kde v mestských častiach Štvrte a Veľká Lehôtka presahuje 400 m. Výškový rozdiel predstavuje rozdiel v teplote vzduchu medzi najvyššími a najnižšími časťami mesta na základe všeobecne používaného vertikálneho teplotného gradientu cca 1 až 1,5 °C. Pri radiačnom počasí (málo oblačnosti, slabý vietor) sa v noci situácia mení a chladnejšie budú nižšie položené časti mesta z dôvodu vzniku teplotných inverzií. Naopak, svahové polohy budú v nočných a niekedy aj v dopoludňajších hodinách teplejšie.

Tvar a orientácia reliéfu voči svetovým stranám

Nižšie položené vhĺbené tvary reliéfu v meste (napr. dno kotliny pri rieke Nitra, dolina Handlovky, prípadne dolinky iných tokov), sú ešte viac náchylnejšie na tvorbu teplotných inverzií, než napr. vyššie položené lokality na svahoch vo vyššie položených častiach mesta. Vyššie položené svahy mesta so západnou orientáciou reliéfu majú v popoludňajších hodinách potenciál na vyšší príkon slnečnej energie, než napr. najnižšie časti mesta v kotline, čo vytvára predpoklady vzniku teplej svahovej zóny, ktorá môže byť za istých situácií v lete najteplejšou časťou mesta. Preto aj tejto lokalite (okrem centra mesta a najnižších polôh) treba venovať zvýšenú pozornosť pri návrhu opatrení na zmierňovanie dopadov zapríčinených letnými horúčavami.

Teplota vzduchu

Priemerná ročná teplota vzduchu v Prievidzi je 9,94 °C (SHMÚ). V porovnaní s normálom 1961 – 1990 stúpla priemerná ročná teplota vzduchu o 1,2 °C. Oteplenie pozorujeme prakticky počas všetkých ročných období, najvýraznejšie v lete, kedy sa oteplilo v porovnaní s normálom 1961 - 1990 o takmer 2 °C. Najmenej výrazné oteplenie sa prejavuje na jeseň.

Kotlinová poloha mesta sa prejavuje aj pri extrémnej teplote vzduchu, v ostatnom období najmä v letných mesiacoch.

Najvyššia zatiaľ nameraná teplota vzduchu bola 38,2 °C. 8. augusta v roku 2013, najnižšia nameraná teplota vzduchu -32,2 °C 13. 1. 1987 (www.shmu.sk). Stúpajúci trend má aj výskyt tropických dní počas roka (teplota maximálna počas dňa dosiahne 30 °C a viac). Za obdobie rokov 1981 – 2010 bol priemerný počet tropických dní do roka 16, za obdobie rokov 1991 až 2020 je to už 22 dní.

Atmosférické zrážky

Pohoria v širšom okolí Prievidze prevyšujúce 1000 m n. m. vytvárajú pri prevládajúcom západnom a severozápadnom prúdení vzduchu zrážkový tieň. Tento jav sa prejavuje nižšími úhrnmi zrážok v chladnejšej časti roka. V teplejšej časti roka spadne vplyvom konvektívnych zrážok (búrky) viac dažďa. Priemerný ročný úhrn zrážok je 678,7 mm (SHMÚ). Priemerne najviac zrážok spadne v mesiaci júl, 84 mm a v mesiaci jún 78,7 mm. Najmenej zrážok spadne v apríli, 40,3 mm, vo februári 41,0 mm a v marci 41,3 mm (SHMÚ). Porovnaním obdobia 1981 – 2010 (priemerný úhrn zrážok 657 mm) a 1991 – 2020 (priemerný úhrn zrážok 678,7 mm), môžeme pozorovať slabý nárast úhrnu zrážok v ročnom chode ako aj v jednotlivých ročných obdobiach. V zimných mesiacoch sa pravidelne tvorí snehová pokrývka, aj keď v ostatných rokoch sa dĺžka jej trvania skracuje. Maximálna výška snehovej pokrývky môže dosiahnuť pol metra. Napr. počas chladnej zimy 1986/1987 dosiahla maximálna výška snehovej pokrývky 49 cm (Mikulová, Šťastný, 2016).

Najčastejšie sa vyskytujúce nebezpečné meteorologické javy, ktoré môžu potenciálne ohroziť mesto sú: silné búrky, častejšie sa vyskytujúce hmly s dohľadnosťou menej ako 200 m, a v zimnom období poľadovica (SHMÚ).

1.6 Fauna a flóra

Flóra

Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1966, 1980) patrí územie okresu Prievidza do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale). Obvod predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) sa rozdeľuje na tri okresy, Tríbeč (malé územie na juhu okresu Prievidza), Strážovské a Súľovské vrchy (západ územia), Slovenské stredohorie (juhovýchod územia). Obvod flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), okres Fatra sa nachádza na severovýchode územia.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) radíme riešené územie do bukovej (najväčšia časť územia) a dubovej zóny (juh a juhozápad územia). Buková zóna sa rozdeľuje na sopečnú (juh a juhovýchodný okraj územia) a kraštalicko-druhohornú oblasť (skoro 90 % územia, celý stred, sever a západ územia). V rámci dubovej zóny sa nachádzajú dve podzóny (veľmi malé územia), nížinná (juhozápad) a horská podzóna (juh) s pridelenými okresmi.

Významným faktorom v skúmanom okrese, je výskyt vysoko hodnotnej prírodnej, zatiaľ relatívne málo narušenej horskej i podhorskej krajiny. V niektorých svojich hraničných polohách zasahuje aj do území špecifických v celoslovenskom i stredoeurópskom kontexte. Územie je výrazne ovplyvnené svojou polohou na rozmedzí Panónskej a Karpatskej oblasti. V druhovom zložení vegetácie tak môžeme nájsť zástupcov oboch regiónov. Priamo na území okresu sa nenachádza žiadne veľkoplošne chránené územie.

Na území môžeme nájsť teplomilné, panónske druhy (najmä v južnej časti), väčšina územia je však už domovom horských karpatských druhov.

Rastlinstvo územia sa vyznačuje bohatou a pestrou vápnomilnou flórou so zastúpením teplomilných (panónskych) i horských (karpatských) druhov. Zaujímavé sú časti územia s floristicky pestrou skalnou vegetáciou. Sú tu prítomné viaceré západokarpatské endemity ako hmyzovník Holubyho (Ophrys holubyana), klinček lesklý (Dianthus nitidus), klinček včasný pravý (Dianthus praecox subs. praecox), poniklec prostredný (Pulsatilla subslavica), soldanelka karpatská (Soldanella carpatica), stoklas jednosteblový (Bromus monocladus). Vďaka svojmu vápenatému podloží sa územie vyznačuje aj mimoriadnym bohatstvom druhov z čeľade vstavačovité (Orchidaceae).

Prirodzená nelesná vegetácia je ,,vytlačená“ na extrémne stanovištia – skaly, bralá a sutiny. Prevažnú časť nelesnej vegetácie tvoria druhotné (náhradné) rastlinné spoločenstvá, ktoré sa vyvi-nuli po odstránení pôvodných lesov. Takto vznikli aj veľmi vzácne suchomilné a teplomilné (tzv. xerotermné) spoločenstvá rastlín na karbonátovom podloží pripomínajúce stepi a lesostepi, ktorých vznik súvisí s osídlením v dávnych dobách a s klčovaním lesa kvôli pastve.

Územie určené na realizáciu navrhovanej činnosti sa nachádza v bezprostrednom dosahu vplyvov urbanizovaného územia dotknutého sídla. Vzhľadom na charakter a lokalizáciu navrhovanej lokality je pre dané územie charakteristická Vegetácia polí a trvalých kultúr, Vegetácia úhorov a ruderálna vegetácia a Vegetácia ľudských sídel.

<u>Vegetácia polí a trvalých kultúr</u>

Plošne sú na území v menšej miere zastúpené aj veľkoblokové orné pôdy so segetálnou vegetáciou. Poľnohospodárske kultúry sprevádzajú segetálne rastliny triedy Secalinetea a Polygono-Chenopodieta.

<u>Vegetácia úhorov a ruderálna vegetácia</u>

Synantropnú vegetáciu na ruderálnych stanovištiach reprezentuje napr. pŕhľava dvojdomá (Urtica dioica), lopúch väčší (Arctium lappa), smlz kroviskový (Calamagrostis epigejos), bodliak obyčajný (Cardus acanthoides), pichliač obyčajný (Cirsium vulgare), nevädza hlaváčovitá (Colymbada scabiosa), palina obyčajná (Artemisia vulgaris), žltnica maloúborová (Galinsoga parviflora), pakost smradľavý (Geranium robertianum), zádušník brečtanovitý (Glechoma hederacea), slez nebadaný (Malva neglecta), ľubovník bodkovaný (Hypericum perforatum), mrlík biely (Chenopodium album), nevädzovec lúčny (Jacea pratensis), púpavec srstnatý (Leontodon hispidus), slez nizučký (Malva

pussilla), vratič obyčajný (Tanacetum vulgare), cesnačka lekárska (Alliaria officinalis), čakanka obyčajná (Cichorium intybus), jahoda trávnicová (Fragaria viridis), divozel veľkokvetý (Verbascum densiflorum), pupenec roľný (Convolvulus arvensis), mliečˇ zelinný (Sonchus oleraceus), turanec kanadský (Conyza canadensis), reznačka laločnatá (Dactylis glomerata), ježatka kuria (Echinochloa crus-galli), rezeda žltá (Reseda lutea), kosáčik obyčajný (Falcaria vulgaris), bedrovník lomikameňový (Pimpinella saxifraga), hadinec obyčajný (Echium vulgare), štetka lesná (Dipsacus fullonum), horčica roľná (Sinapsis arvensis), balota čierna (Ballota nigra), štiavec kučeravý (Rumex crispus) a i.

Ruderálna vegetácia je zastúpená aj nitrofilnou a teplomilnou vegetáciou mimo sídiel. V poslednom období sa objavujú rýchlo sa šíriace nepôvodné druhy rastlín, najmä pozdĺž koridorov prírodného a antropogénneho charakteru a porasty inváznych neofytov ako slnečnica hľuznatá (Helianthus tuberosus), netýkavka malokvetá (Impatiens parviflora), zlatobyľ kanadská (Solidago canadensis), zlatobyľ obrovská (Solidago gigantea), hviezdnik ročný (Stenactis annua), pohánkovec japonský (Fallopia japonica) sa stavajú dominantné. Práve zlatobyľ vytvára husté monodominantné porasty a silne ovplyvňuje pôvodnú vegetáciu. Pozdĺž tokov sa rozširuje hlavne slnečnica hľuznatá (Helianthus tuberosus), astra novobelgická (Aster novi-belgii), pohánkovec japonský (Fallopia japonica), pohánkovec český (Fallopia bohemica), javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides), sporadicky sa vyskytuje netýkavka žliazkatá (Impatiens glandulifera). V intravilánoch obcí sa objavuje pohánkovec japonský (Fallopia japonica), pozdĺž lesných ciest sa vyskytujú miestami súvislé pásy netýkavky malokvetej (Impatiens parviflora). Do viacerých typov biotopov preniká i agát biely (Robinia pseudo-acacia).

Diverzitu územia zvyšujú aj porasty záhradkárskych lokalít, prostredníctvom ktorých sa však často dostávajú do prirodzeného prostredia kultúrne, nepôvodné druhy rastlín. Pri nedokonalom manažmente v záhradkách dochádza k ich nekontrolovateľnému šíreniu a vytvára sa priestor pre agresívne inváznedruhy, z ktorých mnohé sú nebezpečnými alergénmi a sú vymenované vyššie.

Vegetácia ľudských sídel

Rastlinná zložka sídla obsahuje pôvodné, prirodzené, synantropné alebo človekom zámerne komponované spoločenstvá drevín, tráv a bylín domácej a introdukovanej flóry na rôznom stupni kultúrneho stvárnenia a s diferencovanou vnútornou štruktúrou. Ich rozmiestnenie, alebo vzájomné prepojenie v sídle a do priľahlej krajiny, tvorí sústavy urbánnej vegetácie.

Funkcie urbánnej vegetácie vyjadrujú kvalitatívne hodnoty efektívnosti a utility vo vzťahu k posudzovanému javu, objektu, živému organizmu alebo jeho komunite. Je to predpoklad alebo súhrn predpokladov vegetačného prvku alebo jeho formácie posilňovať, ochraňovať, zlepšovať existujúce znaky a vlastnosti urbánneho prostredia, kompozične ho dotvárať a napĺňať racionálne potreby ľudskej spoločnosti.

Z hľadiska vegetačnej štruktúry ich možno rozdeliť do troch kategórií:

1.) Plochy poloprírodnej a synantropnej vegetácie – fragmenty pôvodných alebo synantropne ovplyvnených lesov, terestrických biotopov, plochy strží, výmoľov, neúžitkových plôch, krovinové porasty aluviálnych terás, plochy a vyhĺbeniny po ťažbe, opustené a zrastajúce polia, ovocné sady, vinohrady a záhrady, plochy pozdĺž dopravných komunikácií, železníc, vodných tokov a kanálov s častým výskytom aj inváznych a ruderálnych rastlín, ochranné pásma a lesy vodných zdrojov.

2.) Plochy kultúrnej vegetácie s krajinno-architektonickou kompozíciou – parkovo upravené plochy, trávniky, vegetácia vyhradených areálov, vegetácia sídlisk, kalvárie, cintoríny a urnové háje a pod.

3.) Plochy úžitkových kultúr a produkčných plôch – obhospodarované a úžitkové ovocné sady, záhradkárske kolónie, ale aj zakryté a otvorené plochy záhradkárskej produkcie (skleníky, fóliovníky, záhradnícke centrá).

Pri pokračujúcom trende rozširovania sídiel a zahusťovania zástavby nadobúdajú prírodné plochy v mestách čoraz väčší význam z hľadiska kvality životného prostredia človeka. Na druhej strane sú plochy drevinovej vegetácie a trávnikov čoraz viac ovplyvnené intenzívnym pohybom obyvateľov,

rekreačným využívaním a znečisťovaním ovzdušia. Podľa najnovších výskumov je preukázané, že drevinná vegetácia v sídlach rastie rýchlejšie a umiera v priemere mladšia, ako tá vo vidieckych oblastiach.

Trávnikové plochy patria medzi plošne rozsiahlejšie biotopy vo vegetácii ľudských sídel. Ide o porasty, ktoré boli založené umelo, ale postupom času (rádovo aj desiatky rokov) v nich prebieha prirodzený vývoj a vytvárajú sa spoločenstvá adaptované na dané podmienky. Tie určuje okrem abiotických podmienok aj intenzita a spôsob kosenia, charakter okolitého prostredia, intenzita zošľapovania a zavlažovanie. Typickými zástupcami druhového zloženia sú: lucerna siata (Medicago sativa), psinček tenučký (Agrostis capillaris), púpava lekárska (Taraxacum officinale), kapsička pastierska (Capsella bursa-pastoris), púpavec jesenný (Leontodon autumnalis), pýr plazivý (Elytrigia repens), skorocel kopijovitý (Plantago lanceolata), kuklík mestský (Geum urbanum), ďatelina plazivá (Trifolium repens), trebuľka lesná (Anthriscus sylvestris), stavikrv vtáčí (Polygonum aviculare), brečtan popínavý (Hedera helix), veronika brečtanolistá (Veronica hederifolia), rebríček obyčajný (Achillea millefolium), šalát kompasový (Lactuca serriola), kostrava žliabkatá (Festuca rupicola), margaréta biela (Leucanthemum vulgare), pšeno obyčajné (Milium effusum), láskavec ohnutý (Amaranthus retroflexus), paštrnák siaty (Pastinaca sativa), trojštet žltkastý (Trisetum flavescens), lipnica úzkolistá (Poa angustifolia), lipnica lúčna (Poa pratensis), sedmokráska obyčajná (Bellis perennis), ďatelina lúčna (Trifolium pratense), mätonoh trváci (Lolium perenne), podbieľ liečivý (Tusilago farfara), skorocel väčší (Plantago major), fialka voňavá (Viola odorata), pŕhľava dvojdomá (Urtica dioica) a i.

Fauna

Územie okresu Prievidza radíme z prevažnej väčšiny k provincií listnatých lesov a podkarpatskému úseku. Na severe územia spadá malá časť Malej Fatry do provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí a do západokarpatského úseku. (Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Územie okresu leží v Západných Karpatoch, čo sa odráža aj na zastúpení živočíšnych druhov a ich spoločenstiev. Relatívna zachovalosť vegetačného krytu (bukových lesov, kosných lúk a pasienkov) má vplyv aj na prirodzenú diverzitu živočíšnych spoločenstiev. Významný je vplyv Panónskej oblasti.

Územie okresu sa vyznačuje druhovo pestrými spoločenstvami bezstavovcov a stavovcov. Územie svojim faunistickým charakterom patrí hlavne do listnatých lesov stredných polôh. Na tieto biotopy sú viazané živočíšne druhy takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu a veľký počet zástupcov stavovcov zo všetkých tried (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce), ktorých druhové zloženie je závislé hlavne na type biotopu a miery jeho ovplyvnenia človekom.

Územie určené na realizáciu navrhovanej činnosti sa nachádza v bezprostrednom dosahu vplyvov urbanizovaného územia dotknutého sídla. Vzhľadom na charakter a lokalizáciu pozemku sú pre dané územie charakteristické druhy živočíchov viazané prevažne na zoocenézy polí a zoocenózy záhrad a inej sídelnej zelene.

Zoocenózy polí

Sú to otvorené priestory, často aj s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, situované obyčajne najbližšie k zastavaným územiam obcí (s ekonomicky podloženou dostupnosťou), v ktorých prevláda orná pôda. Keďže priestory patria medzi najviac atakované ľudskou činnosťou, predstavujú tieto zoocenózy pobytové, potravné a niekedy i reprodukčné možnosti pre úzky diapazón druhov, tolerujúcich takéto podmienky.

V študovanom okrese sú to veľkoblokové i maloblokové plochy ornej pôdy, prípadne i mozaiky políčok umiestnené v blízkosti sídiel, v ktorých sa sekundárne prírodné podmienky často, prevažne každoročne, menia v závislosti od spôsobu hospodárenia a výberu plodín/kultúr.

Z významných druhov živočíchov, sa v takejto zoocenóze viac menej stabilne, vyskytujú obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce: z obojživelníkov sú to predovšetkým ropucha bradavičnatá (Bufo bufo), ropucha

zelená (Bufo viridis), kunka žltobruchá (Bombina variegata) - v sezónnych mlákach poľných ciest a terénnych depresií, z plazov užovka obojková (Natrix natrix). Vtáctvo je paradoxne, napriek častému vyrušovaniu ľudskou činnosťou, reprezentované prítomnosťou viacerých druhov európskeho alebo národného významu - prepelicou poľnou (Coturnix coturnix), viacej jarabicou poľnou (Perdix perdix), bažantom poľovným (Phasianus colchicus), pŕhľaviarom čiernohlavým (Saxicola torquata), strnádkou lúčnou (Miliaria calandra), strnádkou žltou (Emberiza citrinella), pipiškou chochlatou (Galerida cristata), ale i cíbikom chochlatým (Vanellus vanellus), ktorý zahniezdi aj v poľných kultúrach.

Cicavce reprezentuje napríklad zajac poľný (Lepus europaeus), hranostaj čiernochvostý (Mustela erminea), piskor malý (Sorex minutus) a bežné druhy hlodavcov - škodcov poľnohospodárskych kultúr.

Zoocenózy ľudských sídel

Povahu stavieb využíva na pobyt a reprodukciu viacero druhov vtákov. Bežnými obyvateľmi sídiel na vidieku sú belorítka domová (Delichon urbica), lastovička domová (Hirundo rustica), vrabec domový (Passer domesticus), žltochvost domový (Phoenicurus ochruros), kuvik plačlivý (Athene noctua), plamienka driemavá (Tyto alba), už menej pipiška chochlatá (Galerida cristata).

Špecificky povaly niektorých klasických stavieb - kostolov, hospodárskych budov i niektorých domov, obývajú netopiere, často v kolóniách, napr. podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), netopier obyčajný (Myotis myotis), večernica malá (Pipistrellus pipistrellus).

Výrazným prostredím pre niektoré druhy avifauny a chiropterofauny sú mestské sídliská s bytovými domami (činžiakmi) a solitéry bytových domov a administratívnych budov niektorých firiem aj v niektorých ďalších sídlach. Tie poskytujú, vďaka svojej morfológii, vynikajúce úkrytové a reprodukčné možnosti pre dážďovníka tmavého (Apus apus), belorítku domovú (Delichon urbica) a sokola myšiara (Falco tinnunculus), tiež pre večernicu malú (Pipistrellus pipistrellus) a raniaka hrdzavého (Nyctalus noctula). V poslednom období však ich počty na sídliskách povážlivo klesajú v súvislosti so zatepľovaním budov (dažďovníky, netopiere) a výmenou drevených rámov okien za plastové (belorítky).

K zachovaniu istej druhovej pestrosti územia významnou mierou prispieva členitosť a neupravenosť priestoru v bezprostrednom okolí ľudských sídiel a stavieb, predovšetkým na vidieku. Rôznorodý materiál uložený na dvoroch domov a dožívajúce hospodárske stavby vytvárajú podmienky pre existenciu a reprodukciu niektorých druhov ešte existujúcich populácií živočíchov zastavaného územia napr. tchora obyčajného (Putorius putorius), potkana hnedého (Rattus norvegicus), myši domovej (Mus musculus), ale i kuny skalnej (Martes foina).

Zoocenózy záhrad a inej sídelnej zelene

Tradičné záhrady v pôvodnom zmysle slova, vyskytujúce sa takmer výlučne v zastavaných územiach obcí, najmä vidieka výraznou mierou ubudli z krajinného prostredia dožitím drevín, chorobami, resp. pod tlakom urbanistickej prestavby ľudských sídiel. V minulosti v záhradách, situovaných za stodolami, prevládali vekovo staré jablone, slivky, hrušky a orechy miestnych odrôd, ktoré osídľovali aj dutinové hniezdiče. Tie sa v záhradách ponechávali na dožitie aj v súvislosti s rôznymi poverovými predstavami. Ich súčasná náhrada predstavujúca modernejšie formy ovocinárstva, nie je primeraná úbytku a tradičnej vekovej štruktúre.

V súčasnosti sú preferované aj okrasné nepôvodné dreviny. Záhrady osídľujú také druhy, ako napríklad ropucha bradavičnatá (Bufo bufo), jašterica bystrá (Lacerta agilis) - suchšie časti záhrad, myšiarka ušatá (Asio otus) - s obľubou využíva konifery, predovšetkým tuje, ďateľ veľký (Dendrocopos major), ďateľ hnedkavý (Dendrocopos syriacus), sýkorka bielolíca (Parus major), škorec lesklý (Sturnus vulgaris).

Zeleň cintorínov má svoje osobitné postavenie, vo vzťahu predovšetkým k avifaune je tu určujúcim faktorom skladba a hustota drevín, prípadne jej veková štruktúra. Toto prostredie môže byť významné z hľadiska početného výskytu živočíšnych druhov. Okrem druhov uvedených vyššie, môže cintoríny obývať ešte aj hrdlička záhradná (Streptopelia decaocto), drozd plavý (Turdus philomelos), slávik krovinový (Luscinia megarhynchos), kanárik záhradný (Serinus serinus), stehlík zelený (Carduelis

chloris), stehlík konopiar (Carduelis cannabina) a i. Toto špecifikum vyplýva aj zo sezónnosti využitia tohto prostredia a zo zachovania nerušenosti v čase reprodukcie.

1.7 Chránené územia a ochranné pásma

Posudzovaná lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na územie navrhovanej činnosti sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zákonov.

V k.ú. Prievidza sa nachádzajú 2 maloplošné chránené územia. Sú to: Prírodná pamiatka Kobylince a Prírodná pamiatka Hradisko. PP Kobylince je významná z geologického hľadiska a PP Hradisko z archeologického hľadiska. Ich prírodné hodnoty nie sú mimoriadne významné.

PP Kobylince má plochu 2,51 ha a predmetom ochrany je typový profil Handlovského súvrstvia – jediný prirodzený výchoz handlovských uhoľných slojov. Súvrstvie je odkryté v blízkom zárezе potoka. Prírodné prostredie geologickej lokality je tvorené fragmentom hrabového lesa s prímesou duba a agátu. Spolu s rozptýlenou kríkovitou vegetáciou po okrajoch lesného porastu sú vytvorené podmienky pre spektrum druhov hmyzu, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov. V okolitej poľnohospodársky využívanej krajine plní funkciu refúgia.

PP Hradisko má plochu 1,71 ha. Jedná sa o andezitové skalné bralo, v enkláve netvárneho hrabového lesa, na návrší Hradec (514 m n.m.), tvoriace významný morfologický objekt v pomerne mierne modelovanom podhorí pohoria Vtáčnik. Lokalita je významná z archeologického hľadiska a patrí medzi najznámejšie náleziská na Hornej Nitre. Predstavuje valom opevnené hradisko, plniace strážnu funkciu. Bohaté nálezy sú datované do mladšej doby kamennej, doby bronzovej, mladšej doby železnej a do rímskeho obdobia. Sídlili tu tiež Slovania v 9.storočí. V okolitej poľnohospodársky využívanej krajine plní funkciu refúgia.

Hodnotené územie určené na realizáciu navrhovanej činnosti nie je v prekryve ani v kontakte s lokalitami zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. Priamo v území navrhovanej zmeny činnosti sa nenachádzajú chránené stromy. Územie navrhovanej zmeny činnosti nezasahuje do vodohospodársky chránených území, ani do ochranných pásiem vodárenských zdrojov určených na hromadné zásobovanie obyvateľstva. V území navrhovanej činnosti nie sú indície o výskyte biotopov európskeho ani národného významu.

V širšom okolí dotknutého územia sa nachádza prvok nadregionálneho územného systému ekologickej stability (NÚSES), a to nadregionálny biokoridor hydrický biokoridor Nitra.

Navrhované územie zasahuje do ochranného pásma II.stupňa prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach.

Vodný tok s brehovou vegetáciou a niva rieky Nitry, prechádzajúca SZ hranicou katastrálneho územia, je svojou geografickou polohou aj zistenými údajmi o výskyte fauny, predovšetkým vtákov, najhodnotnejším územím pre migrujúce druhy vtákov. Z environmentálneho hľadiska sa jedná o regionálny biokoridor. Lesné komplexy v JV časti katastrálneho územia Prievidze, konkrétne od Ležiska, cez Opálený vrch, prameniská Moštenice a Mraznice po Jelení vrch a JV okraj katastrálnej hranice (s kótami Holý vrch a Chlmček) je z environmentálneho hľadiska najhodnotnejšou lesnou plochou, ktorá predstavuje regionálne biocentrum.

Lokálnym biocentrom je časť z mozaiky lesných ekosystémov v širšom okolí lokality Púšť, južne od zastavanej časti mesta Prievidza.

Lokálnym biocentrom je aj časť z mozaiky lesných ekosystémov v SV časti k.ú., od Lesoparku pri sídlisku Sever až po Necpalskú horu na hranici katastra.

Lokálnym biocentrom je aj stará sedimentačná nádrž Bane Cigeľ, s komplexom mokraďových biotopov, na hranici k.ú. Prievidza a Sebedražie.

Predmetné územie nie je v kontakte ani neovplyvňuje segmenty regionálneho územného systému ekologickej stability. Podľa schváleného regionálneho územného systému ekologickej stability sa v blízkosti lokality navrhovanej činnosti nenachádza žiadny prvok RÚSES.

Do územia okresu Prievidza nezasahuje žiadna biosférická rezervácia.

Na základe dohovoru bol vytvorený Zoznam svetového dedičstva UNESCO. Cieľom dohovoru je ochrana a zachovanie svetového kultúrneho a prírodného dedičstva budúcim generáciám.

Z tohto zoznamu sa v rámci okresu Prievidza nevyskytujú žiadne územia.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Územie navrhovanej činnosti je podľa katastra nehnuteľnosti definované ako územie mimo zastavaného územia obce. Parcely určené na výstavbu sa nachádzajú v katastrálnom území mesta Prievidza. V súčasnosti v danej lokalite prebieha intenzívna výstavba rodinných domov. Z hľadiska výskytu flóry je charakterizované poľnohospodárskou krajinou v bezprostredným kontaktom ruruderálnym bylinným porastom charakteristickým pre krajinou v rámci mestskej zástavby, s okrajovým výskytom náletových drevín, časť plochy má charakter trvalého trávneho porastu.

Pôvodné geoekosystémy boli v záujmovom území značne pozmenené v prvých etapách osídlenia predovšetkým vplyvom rozvoja poľnohospodárskej výroby, neskôr vplyvom rozvoja dopravy a samotnej urbanizácie.

Foto č.1: Územie navrhovanej činnosti v súčasnosti

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia.

3.1 Polohopis

Mesto sa nachádza na okraji západného Slovenska, na východnom okraji Trenčianskeho kraja. Leží približne v strede Hornonitrianskej kotliny a ohraničuje ho z východu pohorie Vtáčnik a Žiar, zo

západu Malá Magura. Prievidzou preteká rieka Handlovka, ktorá za mestom (medzi Košom, Opatovcami a Laskárom) ústi do rieky Nitry. Stred mesta leží v nadmorskej výške 280 m n.m..

Centrom mesta vedie cesta I/64 (Nitra – Žilina), ktorú na južnom okraji križuje I/9 (Trenčín – Zvolen). Od Nitry sem smeruje hlavná železničná trať, na ktorú sa napája trať do Hornej Štubne a Nitrianskeho Pravna. Prievidza je vzdialená 60 km južne od Žiliny, 36 km západne od Žiaru nad Hronom, 30 km severovýchodne od Partizánskeho a 35 km východne od Bánoviec nad Bebravou. Najbližším mestom sú 3 km vzdialené Bojnice.

3.2 Dejiny mesta

Hornonitrianska kotlina bola osídlená už v strednom paleolite, čo dokladajú bohaté paleontologické nálezy z Bojníc aj Prievidze. Prvou objavenou lokalitou je Prepoštská jaskyňa v Bojniciach, nachádzajúca sa na juhozápadnom okraji travertínovej kopy pod farským Kostolom sv. Martina. Našli sa tu početné kostrové pozostatky viacerých druhov vyhynutých zvierat (mamuty, srstnaté nosorožce, medvede atď.), taktiež väčšie množstvá štiepaných kamenných nástrojov. Prvý systematický výskum jaskyne sa uskutočnil už v roku 1927, no presnejšie datovanie bolo vykonané až v 60. rokoch 20. storočia.

Ďalším zdokumentovaným náleziskom paleontologického materiálu, objaveným v roku 1964, je travertínová kopa v severovýchodnej časti hradnej priekopy Bojnického zámku. Tu sa v profile vysokom 10 metrov nachádza až 11 polôh s výrobnými štiepnymi nástrojmi z paleolitu. Táto lokalita bola podľa datovania osídlená už pred približne 100 000 rokmi (v interglaciáli ris-würm).

Poslednou lokalitou s osídlením v paleolite je okolie Mariánskeho vŕška v Prievidzi, ktorý však skôr slúžil neandertálcom ako predsunutá základňa pri love, pričom bojnické lokality boli centrom a zimným sídlom. Tieto tri lokality patria k najstarším pravekým osídleniam v strednej časti Slovenska.

Obdobie neolitu je však v Hornonitrianskej kotline veľmi slabo doložené, čo je zapríčinené hlavne prvotným amatérskym výskumom Prepoštskej jaskyne, keď došlo k premiešaniu nálezov a nemožnosti presnejšieho určenia ich veku. Spoľahlivo datovaný je len nález kamennej sekery pri Hradci.

Prvá písomná zmienka o Prievidzi pochádza z roku 1113 z listiny Zoborského opátstva. Mestské práva mesto dostalo 26. januára 1383 od kráľovnej Márie. Prievidza získala výsady ako platenie dávok, konanie trhov, voľbu farára a richtára, stavanie mlynov, lovenie rýb, slobodný rozvoj remesiel, predaj výrobkov, vyberanie mýta a ochranu kráľovnej. V roku 1666 prichádzajú do mesta piaristi a ich zásluhou tu bol postavený barokový kostol (v súčasnosti známy ako piaristický kostol) a kláštor, ktorý sa stal strediskom kultúry a školstva.

V roku 1871 Prievidza stratila mestské výsady a na základe nových zákonných úprav bolo sídlo prekategorizované na veľkú obec s vlastnou samosprávou. Zásadný prelom v rozvoji mesta predstavoval začiatok ťažby hnedého uhlia v roku 1877 a následne vybudovanie železnice (r. 1896). Napriek tomu bol vďaka globálnej recesii v Prievidzi začiatok 20. storočia spojený s nedostatkom pracovných príležitostí. Mnoho ľudí sa práve v tomto období z mesta vysťahovalo, odišli za prácou do zahraničia.

Cieľavedomá priemyselná ťažba uhlia v Prievidzi a okolí sa datuje od 1. 7. 1909, kedy sa Západouhorská kamenouhoľná spoločnosť zapísala do podnikového registra a začala výstavba Bane Handlová. Po elektrifikácii a najmä po r. 1945 mesto Prievidza zmenilo charakter. Hlavnou hybnou silou rozvoja bola ťažba hnedého uhlia. Prievidza sa stala strediskom okolitého banského priemyslu a pridružených odvetví. Od 50. rokov 20. storočia sa v meste a jeho okolí budoval najväčší palivovo-energetický komplex Slovenska, založený na ťažbe a spaľovaní hnedého uhlia a lignitu. 1. 7. 1996 založil Fond národného majetku SR akciovú spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza.

V súčasnosti mesto znova prežíva zásadný rozvojový zlom. Opäť súvisí s ťažbou hnedého uhlia, v súčasnosti s ukončením ťažby po viac ako 100 rokoch. Ukončenie ťažby súvisí s opatreniami, ktoré vytýčila Vláda SR v Pláne obnovy a odolnosti (2021) a je tiež v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody

(2019), ktorej primárnym cieľom je zabezpečiť, aby sa Európa do roku 2050 stala vôbec prvým klimaticky neutrálnym kontinentom.

3.3 Kultúrnohistorické hodnoty

- Piaristický rímskokatolícky Kostol Najsvätejšej Trojice. So stavbou sa začalo v r. 1666 podľa návrhu talianskeho architekta Biberelliho. Stavbu kostola dokončil v polovici 18. storočia rehoľný staviteľ H. Hanghe. Dnes je jednou z najkrajších barokových stavieb v strednej Európe.
- Kostol sv. Bartolomeja apoštola – farský kostol. Pôvodne gotická stavba z konca 14. storočia, v 17. storočí bola upravovaná a rozšírená. V 19. a 20. storočí bol kostol niekoľkokrát reštaurovaný.
- Kostol Nanebovzatia Panny Márie – najstarší kostol v Prievidzi, pôvodne súčasť Prievidzského hradu.
- Rušňové depo. Stavba bola vybudovaná v rokoch 1912 – 1913, v roku 1938 rozšírená. So svojím technologickým vybavením je najzachovalejším objektom svojho druhu na Slovensku. Je významným dokumentom vývoja architektúry železničných stavieb a histórie tohto druhu dopravy na Slovensku.
- Súsošie sv. Cyrila a Metoda. Aktom odhalenia tohto súsošia sa Prievidza stala prvým mestom na Slovensku, kde bola takýmto spôsobom vzdaná úcta solúnskym bratom.
- Trojičný stĺp. Stĺp vyhotovil Dionýz Stanetti v roku 1739. Masívny trojboký sokel má na čelnej strane do námestia reliéf sv. Rozálie z roku 1797, ktorým sa jeho charakter zmenil na morové súsošie. Reštaurovaný bol v rokoch 1992 – 1995.
- Pomník padlým v SNP – postavený začiatkom 50. rokov 20. storočia. Na počesť bojovníkov II. svetovej vojny a účastníkov SNP ho vytvoril architekt Štefan Lukačovič a akad. sochár Rudolf Pribiš. Stojí na Námestí slobody v centrálnej časti mesta.

3.4 Demografické údaje

Prievidza je okresné mesto s rozlohou 4 306 ha a z hľadiska počtu obyvateľov je 11. najväčšie mesto na Slovensku (42 980 obyvateľov k 31.12.2023).

Počet obyvateľov v súčasnosti sa v Prievidzi pohybuje okolo čísla *43 000*. Z hľadiska dlhodobého demografického vývoja má Prievidza trend znižovania počtu obyvateľov. Vývoj prirodzeného prírastku je výsledkom vývoja živonarodených a zomretých v populácii. Na výšku prirodzeného prírastku má určujúci vplyv vývoj počtu živonarodených detí. V období 199*5* – 20*23* Prievidza vykazuje tendenciu poklesu prirodzeného prírastku. Do 90. rokov 20. storočia sa počet obyvateľov v Prievidzi zvyšoval. Pre začiatok 21. storočia je evidentný opačný trend, mesto je z hľadiska počtu obyvateľov stratové, t.j. počet obyvateľov klesá. Prievidza spomedzi 11 najväčších miest Slovenska vykazuje najväčšie straty v počte obyvateľov. Prievidza je zároveň mestom s najväčším poklesom prírastkov obyvateľov. Na základe uvedených hodnôt v tabuľke č.5 má vývoj počtu obyvateľstva klesajúci trend. V meste počet obyvateľov z roka na rok klesá, čo má za následok zhoršujúcu sa demografickú štruktúru obyvateľstva a tým aj rozrastanie sa mesta a pokles jeho rozvojového potenciálu. Pokles počtu obyvateľov v meste bol hlavne na základe toho, že sa kopíruje trend presunu na vidiek mimo ruchu mesta - obyvatelia miest sa sťahujú do rodinných domov priľahlých satelitov vďaka rozmachu developerských projektov na podporu komplexnej a individuálnej bytovej a domovej výstavby.

Tabuľka č.5: Vývoj obyvateľstva v meste Prievidza od roku 1995 (datacube.statistics.sk)

Rok	**1995**	**2000**	**2005**	**2010**	**2020**	**2022**	**2023**
Spolu	54 405	53 475	51 412	49 994	45 141	43 645	42 980
Muži	26 836	26 218	25 059	24 450	21 807	21 038	20 697
Ženy	27 569	27 257	26 353	25 544	23 334	22 607	22 283

Graf č.1 : Vývoj počtu obyvateľov od roku 1995

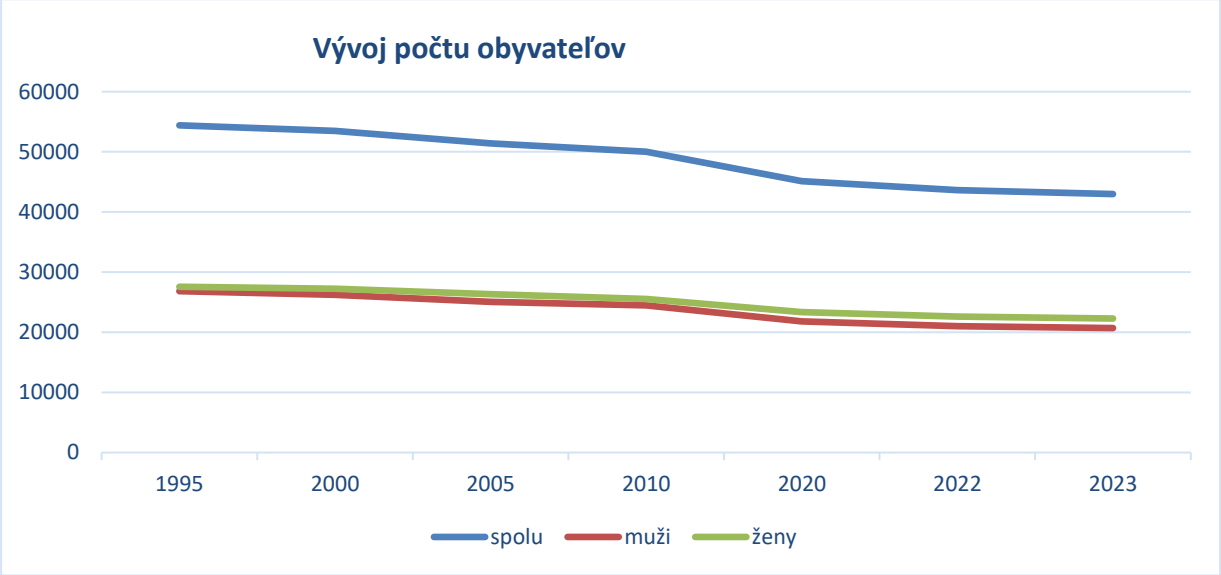

3.5 Infraštruktúra

Cestná doprava

Mesto Prievidza je prirodzeným dopravným uzlom priestoru hornej Nitry, následkom čoho je mesto vystavené pomerne objemnej tranzitnej doprave, predovšetkým cestnej. V priestore mesta a jeho bezprostrednom okolí prichádza k stretu tranzitnej dopravy z priestoru Podunajskej nížiny (zo smeru Nové Zámky/Bratislava – Nitra – Topoľčany) v smere do Turčianskej kotliny (resp. opačným smerom) a dopravy zo stredného Považia (zo smeru Trenčín – Bánovce nad Bebravou) na stredné Pohronie, resp. opačným smerom. Zároveň je mesto Prievidza a jeho aglomerácia dôležitým zdrojom i cieľom regionálnej i vnútromestskej dopravy, čo kladie vysoké nároky na rozvoj a údržbu cestných komunikácií. Zároveň narastá i zaťaženosť hlavných cestných komunikácií vedúcich naprieč intravilánom mesta. Najpreťaženejšou komunikáciou mesta je dlhodobo prieťah cesty III/050062 - Bojnická, ktorá okrem funkcie prieťahu cesty III. triedy cez mesto pôsobí ako kľúčová komunikácia spájajúca centrálnu mestskú zónu Prievidze so západnými obytnými okrskami mesta, resp. s mestom Bojnice, ktoré je súčasťou prievidzskej aglomerácie. Táto komunikácia tiež vykazuje najvýraznejší nárast intenzity dopravy, čo naznačuje výraznú dynamiku nárastu najmä vnútromestskej prepravy (so zdrojom i cieľom na území aglomerácie mesta) a zároveň akcentuje potrebu riešiť preťaženú komunikáciu Bojnická cesta, resp. vybudovať juhozápadný cestný obchvat mesta, ktorý by vyriešil dopravné spojenie Bojníc. Kritickým bodom komunikácie Bojnická sú jej šírkové parametre. Riešeniu tejto situácie bude potrebné venovať náležitú pozornosť. Mesto Prievidza je dobre obslúžené na úrovni prímestskej a diaľkovej autobusovej dopravy. Podľa údajov z marca 2015 bol počet autobusových liniek 86. Mesto Prievidza má priame pravidelné spojenie s 7 okresnými mestami. Prepojenie mesta s inými regiónmi Slovenska diaľkovou autobusovou dopravou je na dobrej úrovni, čo čiastočne kompenzuje nedostatočné železničné prepojenie mesta.

V roku 2024 je plánovaný začiatok výstavby prvej etapy obchvatu Prievidze.

Mestská hromadná doprava

Mestskú hromadnú dopravu na základe zmluvného vzťahu s mestom Prievidza prevádzkuje spoločnosť SAD Prievidza, a. s., na štrnástich linkách v charakteristických žltých autobusoch.

Železničná doprava

Územím regiónu Prievidza i mestom Prievidza vedie železničná trať nadregionálneho významu 2. kategórie č. 140 Prievidza – Nové Zámky, ktorou je región napojený na železničnú trať 1. kategórie

Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo (súčasť IV. paneurópskeho koridoru). Železničná trať 3. kategórie č. 145 Prievidza – Handlová – Horná Štubňa má regionálny význam a nadväzuje na nadregionálnu železničnú trať Hronská Dúbrava – Vrútky. Žiadna z uvedených železničných tratí nie je elektrifikovaná. Vzhľadom na priemyselný charakter regiónu hornej Nitry majú všetky železnice prioritný význam v nákladnej doprave, význam pre osobnú dopravu je len druhoradý. Všetky železničné trate sa zbiehajú v Železničnom depe Prievidza regionálneho významu. Priestorové rozmiestnenie železničných tratí a železničnej stanice na území mesta predstavuje do určitej miery bariéru priestorového rozvoja mesta a zároveň pôsobí ako bariéra vo vzájomnej komunikácii medzi jednotlivými časťami mesta. Nevýhodou polohy Prievidze je absencia vysokokapacitnej dvojkoľajnej železnice. Podľa aktuálneho grafikonu železničnej dopravy pre rok 2015/16 obsluhovalo železničnú stanicu Prievidza 43 osobných vlakov a 9 rýchlikov. Priame železničné spojenie má mesto Prievidza s 10 okresnými mestami. Železničná doprava sa významnejšie uplatňuje len v prímestskej preprave osôb medzi Prievidzou a jej zázemím, v nadregionálnej osobnej doprave má železnica zanedbateľný význam. Poloha osobnej železničnej stanice vo vzdialenosti približne 450 m severozápadne od centrálnej mestskej zóny je výhodná, pešia dostupnosť centra je len 10 minút. Na železničnú stanicu nadväzuje autobusová stanica, s možnosťou prestupu na diaľkové alebo prímestské autobusové spoje, prípadne autobusovú mestskú hromadnú dopravu. Nákladná železničná stanica je lokalizovaná na juhozápadnom okraji intravilánu mesta západne od južnej priemyselnej zóny mesta na trati č. 140. Jej poloha vzhľadom k areálom priemyslu a skladov je výhodná.

Letecká doprava

Na území mesta (v západnej časti katastrálneho územia mesta) sa nachádza letisko Úkrniská, ktoré má štatút medzinárodného letiska s nepravidelnou dopravou a vlastný heliport. Letisko sa nachádza v tesnej blízkosti urbanizovaného územia. Je využívané najmä na účely leteckej turistiky, obchodných ciet, organizácie leteckých športových podujatí na najvyššej svetovej úrovni, výchovu a výcvik pilotov, výsadkové lety, hromadné kultúrnospoločenské podujatia a taktiež vývoj, výrobu a servis lietadiel vyvážaných do celého sveta. Úroveň služieb poskytovaných na letisku zatiaľ neumožňuje prevádzku pravidelných leteckých liniek. Letisko Úkrniská prevádzkuje občianske združenie Aeroklub Prievidza. Prítomnosť letiska môže byť významným faktorom rozhodnutí o umiestnení súkromných investícií do výroby i služieb v meste a jeho okolí.

Cyklistická a pešia doprava

Cyklisticke chodníky sa nachádzajú na území mesta napr.: Športová ulica, Lúčna ulica, Ul. M.R. Štefánika, Bojnická cesta, Nábrežie J. Kalinčiaka, Košovská cesta, Duklianska, Park Skotňa, Ul.T. Vansovej, Ukrniská. Pešie zóny v meste sú koncentrované v centrálnej mestskej zóne a zahŕňajú nasledovné priestory: Námestie slobody, Pribinovo námestie a Ul. Š. Moyzesa. Zrekonštruované Námestie J. C. Hronského (“Staré sídlisko”). Prebudovaním prieťahu cesty I/64 a realizáciou tunela na úseku predmetnej cesty v tesnej blízkosti centrálnej mestskej zóny vznikol predpoklad výraznejšieho bezbariérového prepojenia centra mesta s východnou časťou mesta a rozšírenie centrálnej mestskej zóny vo východnom smere.

Zásobovanie vodou

Na zásobovanie vodou (vodovod) je napojená väčšina obyvateľov mesta. Najrozsiahlejším vodovodným systémom v rámci širších vzťahov je Prievidzský skupinový vodovod zásobujúci pitnou vodou sídla: Kľačno, Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Nedožery-Brezany, Lazany, Bojnice, Opatovce nad Nitrou, Koš, Cigeľ, Sebedražie, Veľká Čausa, Chrenovec z pramenných oblastí Kľačno a Vyšehradné, Ráztočno a z úpravne vody Turček. Gravitačným prívodom vody z prameňov Malá Lehôtka a Hradec sú zásobované obce skupinového vodovodu Malá Lehôtka – Hradec.

Mesto Prievidza je ako súčasť skupinového vodovodu Prievidza zásobované pitnou vodou cez úpravňu vody pod obcou Turček s tromi dočasnými odbermi vody z tokov v povodí vodnej nádrže Turček prívodnými potrubiami do Handlovej a Prievidze. Ďalším zdrojom vody pre skupinový vodovod je pramenná oblasť Kľačno, Vyšehradné, Solka a Pravenec. Prievidza je zásobovaná prievidzským

skupinovým vodovodom, zdrojom ktorého sú pramene v oblasti Kľačno, Vyšehradné, Poleriska, Ráztočno, Prievidza. Ďalej sú to povrchové odbery prítokov vodnej nádrže Turček (z vodnej nádrže Turček od roku 1996). V otázke zásobovania vodou v dôsledku klimatických zmien je aktuálne zadržiavanie zrážok pre spodné vody napr. umelé vodné plochy (revitalizácia rybníkov).

Odkanalizovanie

Problém odkanalizovania je riešený pre Prievidzu a Bojnice dvomi kanalizačnými sústavami - Prievidza na ľavobrežnej časti územia toku Nitry a Bojnice na pravobrežnej časti rieky Nitry. Obe sústavy majú spoločnú mechanicko-biologickú čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sú odvádzané do zberačov jednotnej kanalizácie, s niekoľkými odľahčeniami do toku Handlovka a Nitra, ktoré privádzajú odpadové vody do ČOV situovanej na západnom okraji katastra mesta, odkiaľ po prečistení vypúšťané do recipientu – rieky Handlovky. Dosiahnutie zlepšenia stavu akosti vôd recipientoch v rámci širších vzťahov možno docieliť zvýšenie efektu čistenia odpadových vôd, rekonštrukciou kanalizácie a intenzifikácie, ako i dobudovaním obecných kanalizácií a ČOV na hornom toku rieky Handlovka.

Energetická infraštruktúra

Zdrojom elektrickej energie v okrese Prievidza bola do roku 2023 tepelná elektráreň v Zemianskych Kostoľanoch (ENO). Elektrická stanica v Bystričanoch rozvádza elektrickú energiu vyrobenú v ENO diaľkovými linkami 220 kV (Križovany, Sučany, Považská Bystrica), linky 110 kV slúžia pre zásobovanie územia Hornej Nitry.

Medzi Bojnicami a Prievidzou sa nachádza trasa linky 220 kV číslo 271 bez zaústenia, vedenia z Bystričian do Sučian pri Martine.

Územie mesta Prievidze je zásobované elektrickou energiou z rozvodnej stanice 110/22 kV – Prievidza. Rozvodná stanica je napojená prenosovými vedeniami VVN 110 kV z dvoch staníc VVN, zo stanice Cígeľ (ENO) a stanice Handlová (Rajec).

Prenosové vedenie vo vzdušnom prevedení vyžadujú ochranné pásma od krajných vodičov na každú stranu pre:

- linka 220 kV – 20 m, celková šírka koridoru cca 48 m
- linka 110 kV – 15 m, celková šírka koridoru cca 35 až 39 m

Ochranné pásmo pre elektrickú stanicu 110/22 kV – okolo stanice od oplotenia 30 m. Distribučná sieť trafostaníc 22/4, kV, mesta Prievidza a jeho záujmového územia je zásobovaná vzdušnými a káblovými 22 kV linkami, vetviacimi sa z transformovne 110/22 kV Prievidza a z transformovne 110/22 kV Cigeľ. Časť trafostaníc na sídlisku Zapotôčky je napojená linkami č. 294 a 1333 cez spínaciu stanicu Zapotôčky.

3.6 Občianska vybavenosť

V meste Prievidza pôsobí 13 materských škôl (11 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta z toho na Ul. V. Clementisa s jednou špeciálnou triedou, jedna súkromná a cirkevná materská škola), 10 základných škôl (7 základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, jedna súkromná a cirkevná základná škola, jedna Spojená škola internátna - špeciálna základná škola, zriaďovateľom je Okresný úrad v Trenčíne), 7 stredných škôl (2 gymnázia, z toho 1 cirkevné gymnázium a stredná odborná škola ako spojená škola, 1 obchodná akadémia, 2 SOŠ, 1 Spojená škola, 1 Súkromná stredná odborná škola) a ďalších inštitúcií poskytujúcich vysokoškolské a celoživotné vzdelávanie. S výnimkou jednej cirkevnej materskej, základnej, strednej školy a gymnázia, jednej súkromnej materskej a základnej, jednej spojenej školy internátnej, ktorých zriaďovateľom je Okresný úrad v Trenčíne, sa ostatné materské, základné a stredné školy na území mesta nachádzajú v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej alebo krajskej samosprávy.4041 V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa nachádza aj jedna základná umelecká škola a centrum voľného času. Na území mesta pôsobia dve súkromné základné umelecké školy.

Kultúrne a spoločenské stredisko

Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi je príspevkovou organizáciou zriadenou mestom, ktorá zabezpečuje verejno-prospešné činnosti zamerané na uchovávanie a rozvoj kultúrnych tradícií, potrieb a záujmov obyvateľov mesta a jeho návštevníkov v oblasti kultúry.

Poslaním KaSS je vytvárať podmienky pre spoločensky hodnotné tvorivé kultúrne aktivity občanov a návštevníkov mesta, sprístupňovať umelecké hodnoty, vytvárať podmienky pre organizovanie a zabezpečovanie voľnočasových aktivít detí, mládeže a dospelých. Zabezpečovať pre potreby mesta organizačne a obsahovo oslavy a spoločenské podujatia, organizovať školiteľské a výchovno-vzdelávacie podujatia pre všetky vekové a záujmové skupiny občanov, vytváranie podmienok na rôzne kultúrne aktivity, sprostredkovanie umeleckých hodnôt, organizovanie spoločenského života, zabezpečovanie kultúrnej rekreácie a relaxácie, podporovanie činnosti záujmových krúžkov a útvarov a podľa možností vytváranie podmienok na ich činnosť.

K najvýznamnejším podujatiam, ktoré KaSS pravidelne pripravuje, patria Prievidzské mestské dni, Dni dychových hudieb či tradičný Prievidzský jarmok. K novším a obľúbeným tradíciám sa tiež radí Silvestrovská zabíjačka spojená s oslavami Silvestra a vítaním nového roka.

Šport

V meste sa nachádza športová hala, futbalový štadión, zimný štadión, počas zimnej sezóny umelá ľadová plocha na Námestí slobody. Existujú tu aj krytá plaváreň, tenisové kurty, tenisová hala, golfové ihrisko, minigolfové ihrisko, hipocentrum, squashové kurty, relaxačné a fitnesscentrá. V prevádzke je aj letisko, ktoré umožňuje komerčné lety, aj zoskoky s padákom.

V meste pôsobí veľký počet subjektov vykonávajúcich športovú, telovýchovnú alebo turistickú činnosť, ktoré ponúkajú občanom širokú škálu takýchto aktivít. Na území mesta pôsobia športové, telovýchovne alebo turistické kluby a združenia.

3.7 Priemysel

Ekonomickú základňu mesta Prievidza je nevyhnutné vnímať ako súčasť širšieho územia, na ktorom bol v rámci socialistickej industrializácie Slovenska v druhej polovici 20. storočia budovaný priemyselný bansko-energeticko-chemicko- stavebný komplex, zahŕňajúci okrem Prievidze i Nováky, Sebedražie (baňa Cigeľ) a Zemianske Kostoľany. Podľa cenzu z roku 1991, kedy dosahoval spomínaný „budovateľský“ komplex svoj vrchol, odchádzalo za prácou mimo územie mesta 12 175 ľudí, pričom tri štvrtiny z nich smerovali do Novák, Sebedražia (baňa Cigeľ), Zemianskych Kostolian a Bojníc.

Mesto Prievidza bolo počas socializmu budované ako zamestnanecká základňa pre nosné zamestnávateľské subjekty regiónu, teda najmä pre Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. Prievidza, Slovenské elektrárne ENO a Fortischem a.s..

3.8 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Poľnohospodárska pôda je významným ale nie dominantným prvkom súčasnej krajinnej štruktúry záujmového územia. Poľnohospodársky využívané plochy zaberajú celkovo v okrese 28 501 ha (29,7 % z rozlohy okresu). Najväčšiu výmeru z plochy okresu zaberajú plochy trvalých trávnych porastov intenzívne využívaných v celkovej výmere 10 180 ha (10,6 % z rozlohy okresu). Tieto plochy sú rovnomerne rozmiestnené na území okresu, predovšetkým v podhorských oblastiach v údoliach vodných tokov. Významný podiel poľnohospodárskej pôdy v okrese zaberá aj Orná pôda – veľkobloková, 9 800 ha (10,2 % z rozlohy okresu). Tieto plochy sa nachádzajú predovšetkým v okolí toku rieky Nitra na nížinnej časti okresu. V okrese sa nachádzajú aj menej významne zastúpené plochy ornej pôdy maloblokovej 6 620 ha (3,8 % z rozlohy okresu), trvalých trávnych porastov s NDV, celkovo 2 419 ha (2,5 % z rozlohy okresu), trvalých trávnych porastov extenzívne využívaných v celkovej výmere 2 724 ha (5 % z rozlohy okresu), záhrady 1 700 ha (1,8 % z rozlohy okresu), ovocné sady 305 ha (0,3 % z rozlohy okresu), trvalé trávne porasty extenzívne využívané 299 ha (0,3 % z rozlohy okresu)

a trvalé trávne porasty sukcesne zarastajúce 171 ha (0,2 % z rozlohy okresu). Vo veľmi malom zastúpení sa tu nachádzajú vinice – 7,2 ha. Chmeľnice a energetické porasty sa v okrese Prievidza nenachádzajú. Niektoré z týchto plôch – napríklad trvalé trávne porasty sukcesne zarastajúce alebo trvalé trávnaté porasty – môžu byť veľmi významné ako biotopy a biokoridory, prípadne inak významné z pohľadu ekologickej stability okresu.

Stupeň pokrytia územia okresu lesmi je v jeho rôznych častiach rozdielny. V kotlinách a na ich okrajoch je zastúpenie lesov nízke, v okrajových horských masívoch je vysoké až veľmi vysoké. Funkcia lesov a ich využívanie v regióne je mnohostranné a zodpovedá hospodárskej a environmentálnej špecifické územia. Vysoký podiel lesov ochranných a osobitného určenia vyplýva z toho, že do regiónu zasahujú dve CHKO, že časť lesov sa nachádza na poddolovanom území a že značné výmery lesa sú imisne poškodené. Funkcia lesov v okrese je produkčná - 70 % výmery lesov, protierózna funkcia 16 % výmery lesov, protiimisná funkcia 13 % výmery lesov a ostatná funkcia 1 % výmery lesov.

Lesné pozemky zaberajú celkovo v okrese 51 391,07 ha (55,7 % z rozlohy okresu) a sú najrozsiahlejšou kategóriou SKŠ v okrese Prievidza. V kategórii lesných pozemkov sú prevažujú plochy listnatých lesov, ktoré zaberajú rozlohu 34 027 ha (35,5% z rozlohy okresu). Tieto sa nachádzajú v pohoriach Vtáčnik, Strážovské vrchy a Malá Fatra. V týchto lokalitách, predovšetkým vo vyšších nadmorských výškach, sa nachádzajú aj plochy zmiešaných lesov vo výmere 16 170 ha (16,9 % z rozlohy okresu) a plochy ihličnatých lesov vo výmere 3 883 ha (4 % z rozlohy okresu). V minimálnej miere sú zastúpené aj plochy smrekových monokultúr vo výmere 344 ha (0,4 % z rozlohy okresu).

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

4.1 Znečistenie ovzdušia

Kvalita ovzdušia v okrese Prievidza je ovplyvňovaná predovšetkým činnosťou veľkých stacionárnych priemyselných zdrojov znečisťovania ovzdušia pri výrobe elektrickej energie, tepla a pri výrobe chemických látok.

Z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok v ovzduší sú najrelevantnejšími meteorologickými parametrami smer a rýchlosť vetra a stabilita zvrstvenia atmosféry. Z dlhodobého hľadiska sa tieto parametre odzrkadľujú v klimatických veterných ružiciach, priemernej ročnej rýchlosti vetra, podiele bezvetria a počte výskytu teplotných inverzií.

Prúdenie vzduchu je výrazne ovplyvnené orografickými pomermi danej oblasti. Oblasť, v ktorej sa nachádza areál navrhovateľa, je veľmi členitá. Oblasť Hornej Nitry sa nachádza v otvorenej kotlinovej polohe, ohraničenej z juhu a juhovýchodu pohoriami Tribeč a Vtáčnik, zo západu Strážovskými vrchmi, z východu pohorím Žiar, ktoré na severe prechádza do Malej Fatry.

Prúdenie vzduchu v prízemnej vrstve kopíruje smer doliny, rýchlosť prúdenia na zúžených miestach sa zvyšuje dýzovým efektom. V kotlinách sa naproti tomu prúdenie zoslabuje, a tak sa zvyšuje početnosť bezvetria. Vzhľadom na okolitú orografiu prevláda severovýchodný smer vetra.

Tabuľka č.6: Prehľad emisií znečisťujúcich látok v okrese Prievidza od roku 2020 – 2022 a v porovnaní s rokom 2000 (t/rok)

Rok	TZL	SO_2	NO_x	CO	TOC	As	CO_2
2000	2 253,968	26 723,506	8 151,986	5 320,212	372,385	0,469	3 434 148,104*
2020	388,585	1 321,564	3 205,018	6 239,819	611,193	0,012	2 339 092,690
2021	378,626	1 474,225	3 014,991	8 569,476	622,795	0,006	2 281 796,100
2022	333,213	1 523,932	3 107,330	8 207,184	583,426	0,008	2 188 937,380

**Rok 2013 (Zdroj: NEIS, www.air.sk)*

K významným zdrojom znečistenia ovzdušia sa stále viac radi automobilová doprava, predovšetkým v hlavných dopravných koridoroch vstupujúcich do miest ako aj tranzitná automobilová doprava vedená cez obytné zóny obcí.

4.2 Hluk

Najvýznamnejšie sú líniové zdroje hluku, do kategórie ktorých patria cestné a železničné komunikácie. Hlukom sú najviac zaťažené lokality nachádzajúce sa pozdĺž cestných dopravných ťahov, resp. pozdĺž železničných dopravných ťahov. V území sa nachádzajú aj viaceré stacionárne zdroje hluku ako areály výroby, priemyselné a poľnohospodárske prevádzky, ktoré zaťažujú obyvateľov, ktorí sa ich v blízkosti pohybujú alebo bývajú. Najviac hluk nepriaznivo vplýva na zamestnancov, ktorí v týchto prevádzkach pracujú. Občasnými zdrojmi hluku môžu byť aj športové, kultúrne a rekreačné areály. Radónové riziko

V okrese Prievidza prevláda stredný stupeň radónového rizika. Lokality s nízkym radónovým rizikom sa nachádzajú naprieč okresom (svahy Vtáčnika, Žiaru, Malej Magury, Nitrických vrchov a Zliechovskej hornatiny, Hornonitrianska a Handlovská kotlina). Na úpätí svahov Malej Magury (k. ú. obcí Bojnice, Opatovce nad Nitrou) je malé územie s vysokým radónovým rizikom. a južnej časti okresu, kde sa objavuje pár lokalít s vysokým stupňom radónového rizika (obec Súľov-Hradná). Lokality so zvýšeným radónovým rizikom sa vyskytujú na severe okresu v širšom okolí obce Nitrianske Pravno, na východe okresu v k. ú. obcí Handlová, Ráztočno a Prievidza a na západe okresu v k. ú. obcí Diviacka Nová Ves, Nováky, Nitrianske Sučany, Lehota pod Vtáčnikom, Zemianske Kostoľany, Bystričany, Čereňany.

4.3 Seizmicita

V okrese Prievidza stúpa riziko seizmického ohrozenia od juhu smerom na sever. Na južnej hranici okresu (k. ú. obcí Horná Ves, Radobica) dosahuje 6.stupeň medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárníkova stupnica). Najväčšia, stredná časť okresu, leží v pásme 6. – 7. stupňa (vyššie riziko seizmického ohrozenia). Na severe územia (k. ú. obcí Valaská Belá, Liešťany, Temeš, Nevidzany, Čavoj, Chvojnica, Tužina, Kľačno) narastá riziko seizmického ohrozenia do pásma 7. stupňa MSK-64.

4.4 Svahové deformácie

V okrese Prievidza sú svahové deformácie bohato zastúpené v hornatejších oblastiach. Vyskytujú sa tu zosuvy, najmä v oblasti Handlovskej kotliny. Spolu s nimi a tiež v lokalitách Vtáčnika sa nachádzajú poddolované bloky a zosuvy, blokové rozpadliny a polia, ojedinele aj svahové prúdy a skalné zrútenia. Vo zvyšnej časti okresu je zastúpenie svahových deformácií striedmejšie – najmä vo forme zosuvov (k.ú. obcí Nitrianske Rudno, Diviaky nad Nitricou, Kocurany, Opatovce nad Nitrou, Šutovce, Kostolná Ves, Nováky), miestami aj blokové polia a rozpadliny (k. ú. obce Valaská Belá), skalné zrútenia (k.ú. obce Nitrianske Rudno) a svahové prúdy (k. ú. obcí Valaská Belá, Čavoj).

4.5 Znečistenie povrchových vôd

Viac ako 96 % územia okresu Prievidza spadá do základného povodia rieky Nitra. Necelé 4 % územia spadajú do základného povodia Hronu a 0,4 % územia do povodia Váhu.

Dotknuté územie odvodňujú vodné toky riek Nitra (európsky kód toku 4-21-11-001) a Handlovka (európsky kód toku 4-21-11-036), ktorých sútok je juhozápadne od mesta Prievidza v k.ú. Koš. Oba toky sú vodohospodársky významnými tokmi.

Hlavný tok Nitra je zaradený do III. triedy kvality, pod priemyselným uzlom Nováky sa jeho kvalita zhoršuje. Znečistenie podzemných vôd je spôsobené infiltrovaním znečistených vôd z vodných tokov do podložia, čo má za následok zhoršenie ich fyzikálnych, chemických, biologických a bakteriologických vlastností. Na znečisťovaní povrchových vôd sa podieľa predovšetkým priemysel, komunálne odpadové vody a poľnohospodárstvo.

V hornom úseku povodia Nitry medzi najvýznamnejšie zdroje priemyselných odpadových vôd patria bane v Handlovej na prítoku Handlovka, Ciglanka v Prievidzi a Novákoch na Krivom potoku, kde sa ťaží

a spracováva hnedé uhlie a lignit. Ďalej sú to Novácke chemické závody, a. s. v konkurze Nováky (v súčasnosti Fortischem a.s.), kde sa vyrábajú plasty a produkty ťažkej chémie a elektráreň v Zemianskych Kostoľanoch. Medzi veľké zdroje znečistenia z hľadiska komunálnych odpadových vôd zaraďujeme ČOV v Prievidzi, ČOV Handlová a ČOV Nováky. Významnými sú tiež difúzne zdroje znečistenia, vzhľadom na poľnohospodársku činnosť v povodí.

4.6 Povodne

Mesto Prievidza je v inundačných zónach tokov Nitra a Handlovka potenciálne ohrozené povodňami. Modely povodňového ohrozenia spracované SVP š.p. toto ohrozenie potvrdzujú. Z hľadiska krátkej histórie bola v Prievidzi významná povodeň v roku 2010, kedy sa toky vybrežili a spôsobili škody na majetku a aj na zdraví ľudí, evidované bolo jedno úmrtie a 9 zranených osôb. 15.8. 2010, kedy sa vybrežila Handlovka bol vyhlásený III. stupňa povodňového ohrozenia, ktorý trval do 17.8. 2010. Mimoriadna situácia na území mesta Prievidza v dôsledku povodne trvala až do 25.10. 2010.

Obrázok č.8: Povodňové ohrozenie pri prietoku Q1000 v inundácii toku Nitra

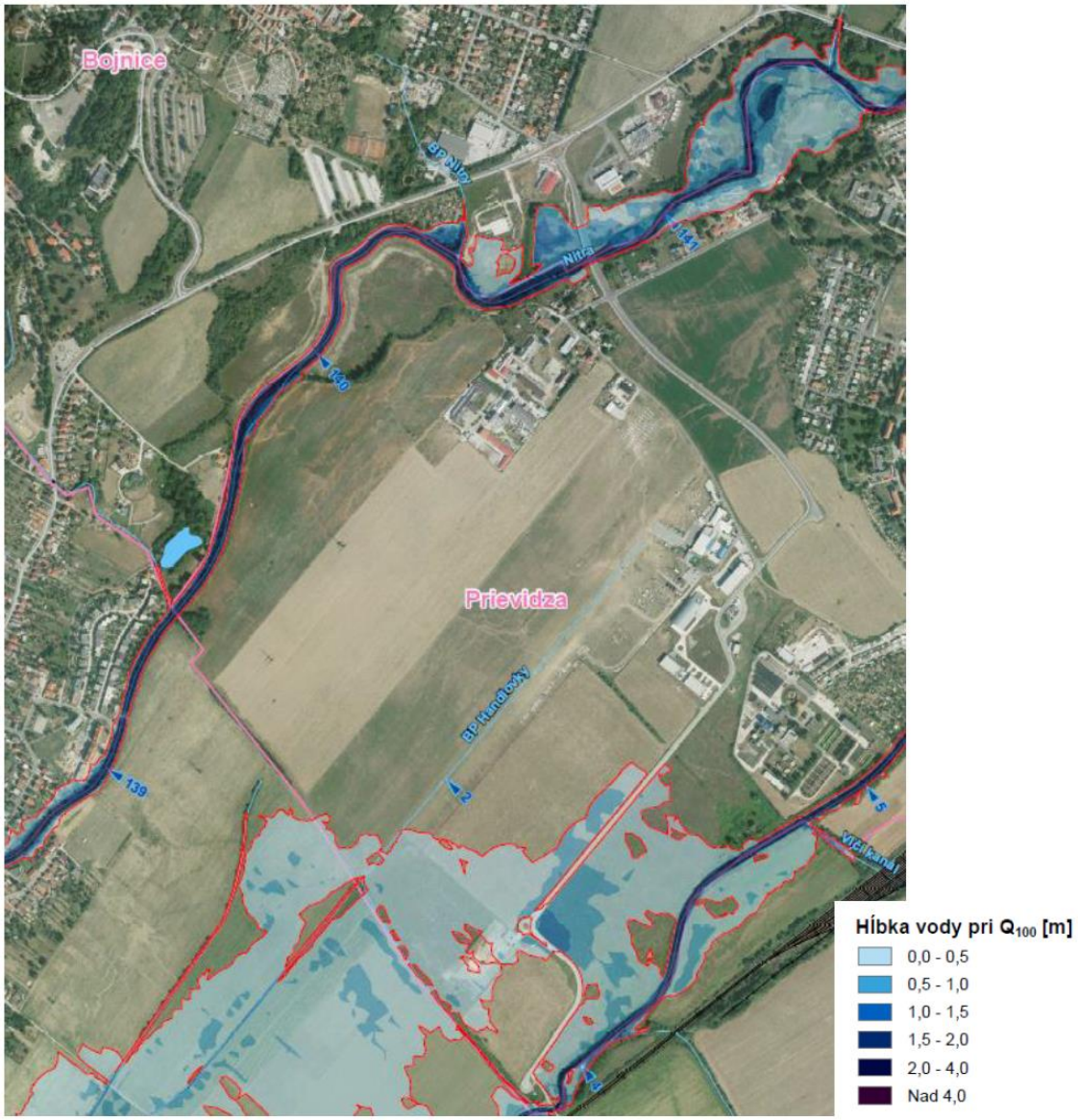

4.7 Znečistenie horninového prostredia a pôdy

Na základe výsledkov prieskumných prác boli v rámci katastrálneho územia mesta Prievidza klasifikované a zaradené do registra environmentálnych záťaží MŽP SR viaceré časti skúmaného územia.

Tabuľka č.7: Environmentálne záťaže v okrese Prievidza

Názov EZ	Register	Identifikátor	Obec
PD (009) / Prievidza - obaľovačka bitumenových zmesí	Register B	SK/EZ/PD/630	Prievidza
PD (010) / Prievidza - rušňové depo - nádrže	Register C	SK/EZ/PD/631	Prievidza
PD (011) / Prievidza - skládka Pod banskou	Register A	SK/EZ/PD/632	Prievidza
PD (012) / Prievidza - V. Lehôtka - halda bane Cígeľ	Register A	SK/EZ/PD/633	Prievidza
PD (011) / Prievidza - ČS PHM Moštenica	Register C	SK/EZ/PD/1411	Prievidza
PD (012) / Prievidza - ČS PHM Necpaly	Register C	SK/EZ/PD/1412	Prievidza
PD (013) / Prievidza - rušňové depo	Register C	SK/EZ/PD/1413	Prievidza

A: Pravdepodobná environmentálna záťaž
B: Environmentálna záťaž
C: Sanovaná, rekultivovaná lokalita
D: Environmentálna záťaž vyradená z registrov

4.8 Odpady, skládky, smetiská, devastované plochy

Odvoz a zber odpadu zabezpečuje pre mesto Prievidza spoločnosť T+T, a.s., Žilina. Na území mesta vykonáva zber (nebezpečných odpadov, komunálneho odpadu, separovateľné zložky komunálneho odpadu).

Tabuľka č.8: Údaje o množstve vzniknutých odpadov a nakladaní s nimi na území okresu Prievidza za rok 2020 (www. enviroportal.sk)

Okres Prievidza	
zhodnocovanie materiálové (t)	127 499,89
zhodnocovanie energetické (t)	71,94
zhodnocovanie ostatne (t)	67,89
zneškodňovanie skládkovaním (t)	445 896,07
zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia (t)	173,26
zneškodňovanie ostatné (t)	1 887,37
iný spôsob nakladania (t)	35 854,79
spolu všetky odpady (t)	611 451,19
z toho množstvo nebezpečných odpadov (t)	8 786,88
z toho množstvo ostatných odpadov (t)	602 664,32

4.9 Celková kvalita životného prostredia človeka a súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov, ako je sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotnej starostlivosti, životné prostredie. Vplyv znečisteného životného prostredia na zdravie ľudí nie je doteraz celkom preskúmaný, resp. sa v územnom priemete ťažko hodnotí. Odzrkadľuje sa však napr. i v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období.
- celková úmrtnosť (mortalita) patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky obyvateľstva a je závislá aj od vekovej štruktúry obyvateľstva. V celoslovenskom meradle pretrváva nepriaznivá vysoká úmrtnosť obyvateľstva v produktívnom veku. Zvýšená je úmrtnosť najmä u mužov v produktívnom veku, čo môže byť spôsobené všeobecne zhoršenými životnými a hlavne pracovnými podmienkami. Podiel jednotlivých úmrtí v okrese Prievidza sa výrazne nevymyká z celoslovenského trendu. Hlavnými príčinami smrti sú kardiovaskulárne a nádorové ochorenia.
- štruktúra príčin smrti, v úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v SR, tak aj v obci dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým na ischemické choroby srdca. Dominantná je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení v nižších vekových skupinách.
- počet kardiovaskulárnych, onkologických a alergických ochorení, z hľadiska chorobnosti obyvateľstva v celosvetovom meradle zaujímajú srdcovo cievne ochorenia vedúce miesto so stúpajúcim trendom. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení, a to aj v nižších vekových skupinách. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie.

Podľa ŠÚ SR priemerná stredná dĺžka života pri narodení bola v roku 2021 v Trenčianskom kraji u mužov 73,63 rokov a u žien 80,43 rokov. Priemerná dĺžka pri narodení mierne klesla u oboch pohlaví. Vidieť pomerne vysoký rozdiel medzi výškou dožitia sa u mužov a u žien.

Úmrtnosť podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Trenčianskom kraji, v okrese Prievidza a jeho sídlach dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a nádorové ochorenia. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 90 - 95 percent všetkých úmrtí. Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám.

Pre demografický vývoj v SR je charakteristický dlhodobý pokles pôrodnosti aj v oblastiach s doteraz priaznivou natalitou. Platí to aj pre Trenčiansky kraj i okres Prievidza a jeho jednotlivé sídla. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Hrubá miera úmrtnosti sa v SR stabilne udržiava v poslednom desaťročí v rozpätí od 900 do 1 000 zomretých na 100-tisíc obyvateľov ročne.

Pandémia COVID-19 spôsobila výrazné zvýšenie miery úmrtnosti na Slovensku, už v roku 2020 prekročil počet zomretých hodnotu 1 000 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov a v roku 2021 sa zvýšil až na 1 350. Ide o najvyššiu hrubú mieru úmrtnosti v povojnovej histórii Slovenska.

IV.ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy (napríklad záber lesných pozemkov a pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky).

Záber pôdy

Navrhované stavebné objekty sa budú nachádzať na pozemkoch, ktoré sa v súčasnosti nevyužívané a parcely sú evidované ako orná pôda.

Celková plocha pozemku: približne 27 500 m^2

Parcely určené na realizáciu navrhovanej činnosti sú podľa evidencie v katastri nehnuteľnosti umiestnené mimo zastavaného územia mesta.

Pre navrhovanú činnosť bude potrebné trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Parcely určené na realizáciu navrhovanej činnosti nezasahuje do lesnej pôdy.

Pred výkopovými prácami bude potrebné odstrániť vrstvu ornice a uložiť na skládke na pozemku a použiť pri terénnych a sadových úpravách.

Voda

Počas výstavby areálu závodu bude spotreba vody mierne zvýšená v súvislosti so stavebnými prácami a s externými stavebnými pracovníkmi.

Pre potreby navrhovanej činnosti sa uvažuje s odberom pitnej vody pre pitné, hygienické a požiarne účely. Voda bude odoberaná navrhovanou vodovodnou prípojkou, resp. novým areálovým vodovodom z jestvujúceho verejného vodovodu.

Navrhnutý je uličný vodovod na zásobovanie novobudovanej IBV Zelená lúka v k.ú. Prievidza pitnou vodou, ktorý sa napojí na existujúci verejný vodovod HDPE DN 200 vedený v zelenom páse pred rodinnými domami na Riečnej ulici. Ide o rozšírenie verejného vodovodu. Napojenie sa zrealizuje podľa pokynov správcu siete.

Trasa navrhovaného vodovodu je situovaná na parcelách vo vlastníctve investora, po dohode s prevádzkovateľom verejnej siete prevažne v predzáhradkách pred plánovanými nehnuteľnosťami a v novobudovanej miestnej prístupovej komunikácii. Celá výstavba vodovodu bude rozdelená na 3 etapy. Vodovod bude pripojený na existujúci vodovod HDPE DN 200 v zelenom páse, v mieste budúcej odbočky novej komunikácie, odkiaľ bude pokračovať v budúcej komunikácii k novej IBV. Navrhovaná sieť bude na existujúcu verejnú sieť pripojená výrezom na vodovodnom potrubí DN 200 a osadením odbočkovej tvarovky T-kusom prírubovým DN 200/100 a vodárenského uzáveru. Napojenie sa zrealizuje kolmo na existujúcu sieť podľa pokynov správcu siete.

Všetky koncové a lomové body budú zaistené proti posunu opornými betónovými blokmi. Prístup na stavenisko bude po komunikáciách mesta.

Hlavný rozvod vody vedený v uliciach IBV je navrhnutý, s ohľadom na tlakové pomery, z tlakových rúr HDPE PE 100-RC, SDR 17 PN 10, D 110 x 6,6 mm (DN 100), v dĺžke cca 749,0 m. Zmeny trasy sa prevedú tvarovkami. Na konci hlavných vetiev radu B a C a na trase budú osadené, podľa požiadaviek požiarnej ochrany, štyri podzemné hydranty DN 80 a to vo vzdialenosti od 80 do 400 m od seba.

Aby nebolo nutné opätovné rozbíjanie hotovej cesty, bude súčasťou budovania verejného vodovodu aj vybudovanie prípojok k nehnuteľnostiam. Celkový počet vodovodných prípojok je 39 ks. Na každý stavebný pozemok alebo dva pozemky bude vyvedená prípojka HDPE 100-RC, SDR 17 PN 10 a to D32 x 2,3 mm (DN 25) - jeden RD , D40 x 2,4 (DN32) - dva RD, D63 x 3,8 (DN50) a D90 x 5,4 (DN80) – polyfunkcia.

Potreba vody

predpokladaný počet bytových jednotiek - 74 RD, reštaurácia, zábavné stredisko, klub denná potreba vody – Qd = 0,53 l/s

maximálna denná spotreba vody - Qm = 0,68 l/s

maximálna hodinová spotreba vody - Qh = 1,23 l/s

priemerná ročná potreba vody - Qroč = 16 221 m^3/rok

Materiál verejný vodovod:

Rad A – 680,8 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100

Rad B – 46,50 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100

Rad C – 21,6 m, HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D110x6,6 mm – DN 100

Materiál prípojky:

Pre 1 RD – 35,0 m/4 ks – HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D32x2,3 mm – DN 25

Pre 2 RD – 210,0 m/31 ks - HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D40x2,4 mm – DN 32

Polyfunkcia – 6,0 m/3 ks - HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D63x3,8 mm – DN 50

Stredisko -10,0 m/1 ks - HDPE PE 100-RC, SDR 17, PN 10, D90x5,4 mm – DN 80

Surovinové a energetické zdroje

Elektrická energia

V súvislosti s prevádzkovaním navrhovaného súboru vzniknú pre navrhovanú činnosť nároky na odber elektrickej energie pre rodinné domy, plochy občianskej vybavenosti, ako aj vonkajšie osvetlenie.

Nároky na dopravu a dopravné zaťaženie

Vymedzenie záujmového pozemku dáva predpoklad pre líniové riešenie cestných komunikácii v dvoch vetvách, pričom severná bude paralelná s Golfovou ulicou a južná vetva bude paralelná s komunikáciou obchvatu mesta. Napojenie a aj samotný prístup je zabezpečený z mestskej komunikácie na Riečnej ulici. Z dôvodu maximálnej využiteľnosti pozemku je navrhovaná komunikácia zokruhovaná do polygonálneho tvaru, pričom na severnej vetve sú na oboch stranách riešené ešte rozvetvenia (vetva A a B). Celú stavbu je z technického hľadiska možné rozdeliť na 3 etapy realizácie. Uvedené riešenie umožňuje plnohodnotnú dopravnú obsluhu územia (N2).Všetky inžinierske siete budú vedené v telese navrhovanej komunikácie.

Podľa normy STN 736114 „Vozovky pozemných komunikácií“ je navrhovaná komunikácia kategórie MOK 5,5 30 zaradená do triedy zaťaženia VI – Veľmi ľahká s max. pojazdom 15 ťažkých nákladných vozidiel/24 hod. Navrhovaná komunikácia je v kategórii obslužnej komunikácie funkčnej triedy C3 Š=5,5 m s pridruženým chodníkom šírky 1,5 m. (návrhová rýchlosť 30km/hod) Realizáciou stavebného objektu nebudú ohrozené podzemné a povrchové vody.

Prístupová komunikácia je navrhnutá z asfaltobetónovým povrchom uloženej do lôžka. Komunikácia je definovaná obrubníkmi a po jednej strane je umiestnený 1,5m široký chodník pre chodcov, ktorý je výškovo oddelený. Napojenie rodinných domov a ich vjazdov do garáží je navrhované sklopeným cestným obrubníkom. Obrubníky sú uložené do dlažobného lôžka z betónu C 16/20.

Nároky na pracovné sily

Počas výstavby budú hlavnými pracovnými silami zamestnanci dodávateľských stavebných organizácií. Počet týchto pracovníkov nie je možné v súčasnosti presne určiť, jednotlivé dodávateľské firmy budú pôsobiť na stavenisku obmedzený čas v rôznych etapách výstavby.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vytvorenie väčšieho počtu stálych pracovných miest. Potreba pracovníkov môže vzniknúť v súvislosti so správou a údržbou objektov a zariadení, prípadne údržbou zelene.

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

2.1 Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas výstavby navrhovanej činnosti

Počas výstavby navrhovanej činnosti bude činnosť stavebných mechanizmov súvisieť hlavne so zemnými prácami s prevádzkou ťažkých stavebných mechanizmov na stavbe a s dovozom stavebných dielov a stavebných surovín a následne s ich montážou.

Stavebná činnosť a súvisiaca nákladná doprava bude zdrojom prašnosti, emisií a hluku. Znečistenie sa prejaví lokálne, hlavne priamo na stavenisku a v jeho bezprostrednom okolí a na príjazdových komunikáciách.

Tieto Vplyvy budú lokálne a časovo viazané na obdobie výstavby. Krátkodobo dôjde k zhoršeniu kvality ovzdušia. Tieto vplyvy budú eliminované vhodnými technickými opatreniami.

Predpokladaná trasa na prísun stavebných surovín bude po Riečnej ulici, ktorá je priamo napojená na budúci obchvat mesta Prievidza resp. na Prievidzskú/Bojnickú cestu.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú zdrojom emisií znečisťujúcich látok:

- parkovanie,
- zvýšená intenzita dopravy na okolitých príjazdových uliciach k objektu,
- lokálne vykurovacie systémy (zemný plyn, resp. kotle na biomasu).

2.2 Odpadová voda

Počas výstavby nie je predpoklad vzniku odpadových vôd, hygienické potreby pracovníkov počas výstavby budú zabezpečené prostredníctvom mobilných suchých WC.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať splaškové odpadové vody a vody z povrchového odtoku.

Splaškové vody

Množstvo odpadových vôd vychádza z výpočtu potreby vody. Návrh je vykonaný za základe vyhlášky MŽP SR č.684/2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Výpočet množstva splaškových vôd podľa potreby vody:

a) rodinne domy

- predpokladaný počet osôb s trvalým pobytom v jednom RD 4

- predpokladaný počet bytových jednotiek 70 RD *(Pozn.: max. počet 35 v prípade realizácie celého projektu)*
- celkový počet osôb: 280 osôb
- potreba vody na osobu a deň: 135 l/os.deň
- denná potreba vody : $Q_{d,RD}$ = 280 x 135 = 37 800 l/deň = 37,86 m^3/deň= 0,44 l/s

b) reštaurácia *(Pozn.: len v prípade realizácie projektu reštaurácie)*

- počet zamestnancov 10 zamestnancov
- potreba vody pre zamestnanca a deň 450 l/zamestnanec. deň
- zmenná prevádzka: 16 hod
- denná potreba vody : $Q_{d,R}$ = 10 x 450 = 4 500 l/deň 0,078 l/s

c) zábavne stredisko a klub *(Pozn.: len v prípade realizácie projektu)*

- počet zamestnancov 10 zamestnancov
- potreba vody pre zamestnanca a deň 60 l/zamestnanec. deň
- počet návštevníkov 250 návštevníkov
- potreba vody pre návštevníka a deň 5 l/návštevník .deň
- denná potreba vody : $Q_{d,ZS}$ = 10 x 60 + 250 x 5 = 1 850 l/deň 0,78 l/s
- denná potreba vody celkom : $Q_{s,d} = Q_{d,RD} + + Q_{d,R} + Q_{d,ZS}$ = 37 800 + 4 500 + 1 850 = 44 150 l/deň = 44,15 m^3/deň= 0,51 l/s
- maximálna denná spotreba vody: Qm = 44 150 x 1,3 = 57 395 l/deň = 0,66 l/s

(kd = 1,3 – pre obec od 20 001 do 100 000 obyvateľov - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)

- maximálna hodinová spotreba vody: $Q_h = Q_{s24}$ = 57 395 x 1,8 = 103 311 l/deň = 1,20 l/s

(kh = 1,8 – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)

- ročná produkcia splaškových vôd : $Q_{roč}$ = 16 115 m^3/rok

Splašková voda:

- Priemerný hodinový prietok splaškov : $Q_{s24} = Q_{sd}$ / 24 = 44,15 : 24 = 1,84 m^3/hod
- Súčiniteľ max. hodinovej nerovnomernosti (STN 75 6101, tb.1) k_{hmax} pre 300 obyv.: k_{hmax} = 4,4
- Maximálny hodinový prietok splaškových vod: $Q_{hmax} = k_{hmax}$ x Q_{s24} = 4,4 x 1,84 = 8,09 m^3/hod = 2,25 l/s
- Navrhovaný prietok pre dimenzovanie potrubia stoky gravitačnej: Q_{Ns} = 2 x Q_{hmax} = 2 x 2,25 = 4,50 l/s
- Navrhovaný prietok pre dimenzovanie tlakovej kanalizácie: $Q_{Ns} = Q_{hmax}$ = 2,25 l/s

Vody z povrchového odtoku zo strechy objektu a zo spevnených plôch

Dažďové vody zo striech budú zvedené dažďovou kanalizáciou zaústenou do vsaku.

Návrh odvádzania zrážkových vôd z povrchového odtoku vychádza z architektonického návrhu plôch, konfigurácie terénu, požiadaviek na zdržanie zrážkových vôd v území a eliminániu zvýšenia povodňových opatrení v území.

Odvodnenie MOK komunikácie je navrhované za pomoci pozdĺžneho a priečneho sklonu komunikácie do navrhovaných kanalizačných vpustí odvedených do drenážnych jám.

Komunikácia bude mať jednostranný priečny sklon 2%. Zemná pláň je spádovaná pod sklonom 3,0 %.(v zmysle STN 75 6101 resp. podľa čl. 6.3.13 až 6.3.17).

Dažďové odpadové vody:

Výpočtový prietok dažďovej vody, množstvo odvádzaných dažďových odpadových vôd je vypočítané nasledovne:

Komunikácia + chodník = 4 260 + 1105 = 5365 m^2

- Doba trvania dažďa t = 15 min
- Periodicita dažďa p = 1
- Výdatnosť dažďa q = 158 l/s/ha
- Súčiniteľ odtoku Ψ1 = 0,05 (zelené pásy), Ψ2 = 0,8 (spevnené plochy), Ψ3 = 0,9 (strechy)

Qd = 158 x 0,5365 x 0,8 = 64/81 l/s

Q15min = 67,81 x 60 x 15 = 61,02 m^3/15 min.

Množstvo dažďových vôd z komunikácie a chodníka:

Qd = 67,81 l/s.

OBJEM VSAKOV (potreba)

Q = 67,81 x 60 x 15 = 61 029 litrov = 61 m^3

Objem navrhovaných vsakovacích jám

Qvsr = 10x (2x2x2,5m) = 10 x 10 m3 = 100 m^3 = 100 000 litrov

Posúdenie vsakovacích rebier – 61 m^3 < 100 m^3 - Objem navrhnutých vsakovacích jám

Navrhované vsakovacie jamy v počte 10ks. s objemom každej 10 m^3 vyhovujú.

2.3 Odpady

Produkované odpady môžeme rozdeliť na tie, ktoré vzniknú počas výstavby a na odpady, ktoré vznikajú počas prevádzky bytových domov.

Počas prípravy územia bude vznikať ako odpad hlavne výkopová zemina. Tá sa využije na terénne úpravy po ukončení stavebných prác.

Za nakladanie s odpadmi počas výstavby budú zodpovední jednotlivý dodávatelia, súčasťou stavebnej dokumentácie budú aj doklady o odovzdaní stavebných odpadov oprávneným organizáciám na zhodnotenie alebo zneškodnenie týchto odpadov. Odpady, ktoré vzniknú počas výstavby budú prechodne zhromažďované v zodpovedajúcich nádobách/kontajneroch oddelene podľa kategórií a druhov, pričom bude vedená ich evidencia podľa vyhlášky MŽP SR č.366/2015 Z.z.. Množstvá odpadov, s ktorými sa v sledovanom období nakladá budú ohlasované príslušným úradom.

V prípade, že by došlo ku kontaminácii zeminy alebo k znehodnoteniu používaných materiálov nebezpečnými látkami (napr. prevádzkovými kvapalinami mechanizmov), je potrebné nakladať s ním ako s nebezpečným odpadom. Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v platnom znení.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať predovšetkým komunálne odpady, produkované obyvateľmi jednotlivých domov. Pôvodcom týchto odpadov bude mesto Prievidza a povinnosti jeho obyvateľov sú ustanovené vo všeobecne záväznom nariadení mesta, týkajúcom sa komunálneho odpadu. Mesto po dohode s majiteľmi zabezpečí dostatočné množstvo nádob na zmiešaný komunálny odpad a na vyseparované zložky z komunálneho odpadu.

Pri prevádzke objektov sa vytvoria všetky predpoklady na realizáciu triedeného zberu odpadu do kontajnerov s odvozom podľa odvozného plánu podniku, ktorý zabezpečuje odvoz odpadu v dotknutom sídle.

2.4 Hluk a vibrácie

Počas výstavby sa predpokladá prevádzka ťažkých zemných a stavebných strojov, hluk sa bude šíriť najmä z priestoru staveniska, v menšej miere tiež z prístupovej komunikácie. Najvýznamnejšiu prechodnú hlukovú záťaž predstavuje doprava materiálu ťažkými nákladnými vozidlami a realizácia zemných prác.

Hluk v centre stavebnej činnosti nepresiahne 90 dB. Stavebný hluk má premenlivý, prerušovaný charakter – závisí od druhu vykonávanej operácie a od bezprostrednej práve realizovanej technológie, napr. bagrovanie, sypanie štrku, pluhovanie, zhutňovanie, nakladanie a pod. Možná je aj superpozícia jednotlivých zdrojov hluku, t.j. súčinná technológia niekoľkých stavebných strojov naraz.

Stavenisko je situované v susedstve dopravnej komunikácie, vplyv zvýšenej hlukovej hladiny stavebnými aktivitami a zvýšeným dopravným zaťažením v súvislosti s dopravou stavebného materiálu na územie bude krátkodobý a nepravidelný. Z hľadiska ochrany jestvujúcich objektov pred stavebným hlukom budú urobené organizačné a hygienické opatrenia, ktoré budú eliminovať tieto vplyvy. Pôjde hlavne o organizovanie hlučných pracovných procesov tak, aby neprebiehali v skorých ranných hodinách.

Vibrácie budú pôsobiť najmä na začiatku výstavby pri práci ťažkých zemných a stavebných strojov.

Počas prevádzky rodinných domov bude zdrojom hluku súvisiaca doprava. Zdrojom hluku a vibrácií budú počas prevádzkovania navrhovanej činnosti okrem automobilovej dopravy aj technologické zariadenia (napr. vzduchotechnika), avšak použité technologické zariadenia nebudú vyžadovať žiadne osobitné opatrenia proti hluku.

Prevádzka navrhovanej činnosti bude celkovo realizovaná tak, že všetky zariadenia inštalované v objekte budú vyhovovať platným normám a predpisom pre oblasť šírenia hluku.

2.5 Žiarenie, teplo, zápach a iné vplyvy

V rámci územia navrhovanej činnosti nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického, rádioaktívneho alebo iného žiarenia.

Vo vzťahu k možnému výskytu stredného radónového rizika v širšom riešenom území je žiaduce vhodnosť a podmienky stavebného využitia pri stavebnej príprave a pri realizačnej činnosti zástavby posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a postupovať v súlade s príslušnými predpismi a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č.528/2007 Z.z. na technické zabezpečenie pre obmedzenie ožiarenia bývajúceho obyvateľstva zo zdrojov prírodného žiarenia.

Prípravné stavebné práce v štandardom režime a bez náhodných udalostí nebude zdrojom šírenia zápachu ani tepla.

Pri príprave (výstavbe) ani prevádzkovaní navrhovanej činnosti sa nepredpokladá významné šírenie tepla do okolia areálu.

Rovnako nie je predpoklad pôsobenia žiadneho zápachu vo vonkajšom okolí areálu.

Iné vplyvy, resp. výstupy, ktoré by mohli negatívne ovplyvňovať jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie človeka, nie sú známe.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Pre potreby komplexného posúdenia očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, z hľadiska časového dosahu a z hľadiska dopadov vplyvov na zložky životného prostredia ich delíme na:

Významnosť vplyvov	Účinok vplyvu	Časový dosah vplyvov	Dopady vplyvov na zložky ŽP
Významný	Pozitívny	Dlhodobý	Priamy
Málo významný	Negatívny	Krátkodobý	Nepriamy
Nevýznamný		Nepravidelný	

V prípade, že sa navrhovaná činnosť nezrealizuje, ostane územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia.

Je tiež veľký predpoklad, že by v budúcnosti budú predložené podobné návrhy na zástavbu a to v súlade s požiadavkami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušnými územnoplánovacími dokumentáciami alebo by predmetná lokalita bola ďalej nevyužívaná tak, ako doteraz.

3.1 Vplyvy na obyvateľstvo

Nosným ťažiskom hodnotenej činnosti je funkcia trvalého bývania, ktorá výrazne nezaťaží životné prostredie. Realizáciou navrhovanej činnosti je možné očakávať lokálne vplyvy, kedy dôjde k zmene funkčného využitia územia z nevyužívanej plochy ornej pôdy na novú obytnú zónu dotvorenú novými plochami zelene, ktorá prispeje k rozšíreniu možnosti bývania v dotknutom území.

Vplyvy počas výstavby

Negatívne vplyvy na obyvateľstvo počas výstavby budú predovšetkým v podobe zvýšeného hluku a tvorby emisií v súvislosti s mierne zvýšenou dopravou.

Je potrebné tento vplyv minimalizovať použitím vhodnej technológie a vhodných stavebných postupov, ktoré budú rozpracované v rámci prípravy projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby.

Uvedené vplyvy môžeme označiť ako negatívne, krátkodobé, priame vplyvy.

Vplyvy počas prevádzky

Vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovaná činnosť bude slúžiť predovšetkým pre trvalé bývanie obyvateľov a bude riešená tak aby spĺňala ich požiadavky, nepredpokladáme vplyvy, ktoré by významne negatívne narušovali pohodu a kvalitu života v dotknutom území počas prevádzky navrhovaného zámeru.

Zdravotné riziká identifikované nie sú. Určitým negatívnym vplyvom bude zvýšenie intenzity dopravy na príjazdovej komunikácii do lokality.

Samotná prevádzka navrhovanej činnosti, nebude zdrojom znečisťujúcich látok, ani pôvodcom významných stresujúcich faktorov, či iných negatívnych vplyvov v miere, pri ktorej by sa dali predpokladať negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva za predpokladu dodržania jednotlivých bezpečnostných, technických a legislatívnych podmienok prevádzky.

Zo sociálno-ekonomického hľadiska realizácia zámeru zabezpečí nové možnosti pre obyvateľov a tým zlepší ich životné prostredie a kvalitu života.

Navrhovaná činnosť bude mať priamy negatívny vplyv na cestnú dopravu v dotknutom území a jeho okolí najmä počas jej prevádzky. Z hľadiska priamych negatívnych vplyvov dôjde v dotknutom území a jeho okolí k nárastu dynamickej cestnej dopravy a k celkovému zahusteniu dopravnej situácie, ktoré sa najviac prejaví v ranných a poobedňajších dopravných špičkách na priľahlých cestných komunikáciách. Nárast zaťaženia dopravou vyvolaný realizáciou navrhovanej činnosti možno hodnotiť vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti ako významný.

Vplyvy navrhovanej činnosti na dopravnú situáciu počas prevádzky hodnotíme celkovo ako negatívne, významné, lokálne.

3.2 Vplyvy na prírodné prostredie (vplyvy na pôdu, horninové prostredie, povrchovú a podzemnú vodu)

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy. Dotknuté parcely sú v súčasnosti v katastri nehnuteľnosti vedené ako orná pôda.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na charakter prevádzky (nevýrobný – bývanie, občianska vybavenosť, parkovanie) a technologických postupov a zariadení (zásobovanie teplom, vzduchotechnika, vykurovanie a chladenie) nebude ovplyvňovať kvalitu pôdneho profilu znečisťujúcimi látkami. Pred zahájením výstavby navrhovanej činnosti dôjde k zhrnutiu ornice z plochy riešeného územia (cca 30 cm vrstva), ktorá bude upotrebená v ďalšej fáze výstavby k rekultivácii a terénnym úpravám stavebnej plochy.

Súčasný pôdny kryt bude výstavbou navrhovanej činnosti trvalo zmenený, nakoľko pôda bude v určitej časti pozemku prekrytá spevnenými plochami, objektom apartmánového domu a súvisiacimi stavebnými objektmi. V súvislosti s prevádzkou nových objektov nie je reálny predpoklad priameho nepriaznivého ovplyvnenia pôdy, resp. kontaminácia pôdy.

Nepredpokladáme nepriaznivé priame ani nepriame vplyvy na stabilitu horninového prostredia a reliéfu.

Jednotlivé stavby sú navrhnuté a budú realizované tak, aby v maximálnej miere eliminovali možnosť kontaminácie horninového prostredia. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky hodnotenej činnosti.

Na hodnotenom území sa nevyskytujú žiadne ťažené ani výhľadové ložiská nerastných surovín, ani realizácia činnosti nebude mať vplyv na ťažbu. Navrhovaná činnosť nezasahuje do ložísk nerastných surovín, taktiež nezasahuje priamo do chránených ložiskových území, z tohto dôvodu nebude žiaden vplyv navrhovanej činnosti na nerastné suroviny.

V súvislosti s výstavbou navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik geodynamických javov, ako zosuvov a pod.

Počas prevádzky bude navrhovaná činnosť produkovať dažďové vody z vonkajších spevnených plôch (parkoviská pre osobné automobily, komunikácie) a strechy bytového domu. Dažďové vody budú odvádzané na okolitý terén do vsakov.

Odvodnenie MOK komunikácie je navrhované za pomoci pozdĺžneho a priečneho sklonu komunikácie do navrhovaných kanalizačných vpustí odvedených do drenážnych jám.

Splaškové odpadové vody z prevádzky navrhovanej činnosti budú odvádzané prostredníctvom nových kanalizačných prípojok s prepojením do verejnej kanalizácie.

Priemyselné/technologické odpadové vody pri prevádzke navrhovanej činnosti nebudú vznikať, nakoľko táto má nevýrobný charakter.

Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme žiaden negatívny vplyv na zdroje podzemnej vody a taktiež na zdroje minerálnych a termálnych vôd.

Areál navrhovanej činnosti je v prekryve s ochranným pásmom II. stupňa v Bojniciach. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s ustanoveniami uvedenými vo Vyhláške č.255/2008 Z.z. ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach.

V území určenom na realizáciu navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne zdroje podzemnej vody, pramene ani pramenné oblasti využívané pre hromadné zásobovanie obyvateľstva.

Nepredpokladáme akokoľvek vplyvy navrhovanej činnosti na lokality PHO a vodohospodársky chránené oblasti neboli identifikované.

Navrhovaná činnosť svojim funkčným riešením, druhom prevádzky, ako aj technickým riešením minimalizuje možnosť kontaminácie podložia a podzemných vôd. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k ovplyvneniu prúdenia, režimu a kvality podzemných a povrchových vôd v riešenom území, nepredpokladáme zmenu hladiny podzemnej vody v riešenom území. Dodržiavaním prevádzkových a manipulačných predpisov možno eliminovať vznik havarijných stavov, ktoré by mohli predstavovať priamy nepriaznivý vplyv na povrchové a podzemné vody.

3.3 Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu

Počas výstavby bude nákladná doprava líniovým (mobilným) zdrojom plynných a prachových emisií. V minimálnej miere sa zvýši koncentrácia tuhých znečisťujúcich látok (prach), oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého. Toto zvýšenie bude len lokálne, krátkodobé a zo skúseností z obdobných činností sa nepredpokladá dlhodobejšie prekračovanie limitných hodnôt znečisťujúcich látok v ovzduší.

Pri výkopových prácach počas výstavby dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobenému činnosťou stavebných mechanizmov a nákladných áut.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude zvýšená produkcia emisií z nárastu osobnej automobilovej dopravy.

Vplyv posudzovanej činnosti na stav ovzdušia v území je z hľadiska požiadaviek na ochranu životného prostredia málo významný, mierne negatívny a dlhodobý.

Samotná prevádzka rodinných domov nebude zdrojom hluku a prekročenie limitných hodnôt expozície hluku vo vonkajšom prostredí a tým ohrozenie obytnej zóny sa nepredpokladá.

3.4 Vplyvy na faunu a flóru, biodiverzitu a na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť sa nachádza v oblasti jestvujúcej zástavby mesta Prievidza v lokalite Zelená lúka. Pozemok je umiestnený na rovinatom teréne, pozemok má tvar nepravidelného tvaru. Pozemok je umiestnený mimo zastavaného územia obce. V súčasnosti sú parcely určené na výstavbu evidované ako orná pôda. Osadenie zástavby vychádza z výškopisu v záujmovom území, ako aj jeho okolia.

Priamo na lokalite sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. Nepredpokladáme zánik ani negatívne dopady na biotopy fauny a flóry, ako počas realizácie projektu tak aj počas prevádzky navrhovanej činnosti..

Po ukončení stavebných prác budú na nezastavaných plochách v areáli navrhovanej činnosti realizované sadovnícke úpravy. Cieľom návrhu sadových úprav bude vegetačná úprava plôch v navrhovanom obytnom súbore a tiež vhodné krajinárske začlenenie územia do okolia.

Realizáciou navrhovaného zámeru nedôjde k zmene charakteru prirodzených biotopov v okolí riešeného územia ani k znehodnoteniu ich doterajšej funkcie. Realizácia navrhovanej činnosti nebude z hľadiska ďalšej prítomnosti druhov v území riziková až deštruktívna z dôvodu „otvorenosti“ lokality do okolitého prostredia, ako aj mobility, resp. adaptácie niektorých druhov živočíchov. Parková úprava okolia obytného domu vytvorí ekostabilizačný prvok. Krovitá a vysoká zeleň poskytne biotop vhodný pre niektoré druhy synantropných vtákov.

Negatívne vplyvy výstavby je možné eliminovať/minimalizovať vhodnými technickými a organizačnými opatreniami.

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) nezahrnul dotknuté územie do ÚSES ani medzi genofondové plochy. Územie nepatrí medzi prírodne hodnotné územia a nebolo zaradené medzi biotopy európskeho ani národného významu.

3.5 Vplyvy na krajinu, urbánny komplex a využívanie zeme

Vplyvy na štruktúru a využívanie krajiny

Krajinná scenéria dotknutého územia a jeho okolia je daná charakterom zóny s rôznou infraštruktúrou: rodinné domy, neudržiavané voľné plochy z náletovou vegetáciou.

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zmene štruktúry a využívania riešeného územia. Dotknutý pozemok sa funkčne zhodnotí v zmysle regulatívov územného plánu dotknutého sídla so zohľadnením väzieb na existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru v území.

Využívanie riešeného územia sa realizáciou navrhovanej činnosti oproti súčasnému stavu zmení. Nevyužívaná a nenavštevovaná plocha sa skultúrni a zatraktívni. Nový priestor stavby bude udržiavaný a bezpečný, orientovaný nielen na budúcich užívateľov danej lokality, ale aj pre návštevníkov lokality

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zmene funkčného využitia dotknutej lokality, pričom sa vytvoria nové plochy pre bývanie s využitím funkčného potenciálu dotknutého územia. Navrhovaná činnosť bude začlenená do krajiny novými plochami zelene. Umiestnenie navrhovanej činnosti, jej priestorovo - výškové prevedenie a realizácia sadovníckych úprav po ukončení stavebnej činnosti, zmení, ale neovplyvní negatívne krajinnú scenériu navrhovanej činnosti.

Vzhľadom na funkčný potenciál daného územia, navrhovaný koncept urbanizmu a hmotovo - dispozičné riešenie navrhovanej činnosti hodnotíme jej vplyvy na štruktúru a využívanie krajiny ako trvalé, únosné a realizovateľné. Navrhovaná činnosť je umiestnená v súlade s platnou územno-plánovacou dokumentáciou.

Funkcia navrhovaného zámeru s rozsahom výstavby je v súlade s funkčným využitím krajiny. Vplyv na krajinu hodnotíme ako významný, pozitívny trvalý.

Vplyvy na scenériu krajiny

Z hľadiska scenérie krajiny nastane zmena oproti súčasnému stavu. Realizáciou navrhovanej činnosti bude do krajiny začlenená nová sídelná štruktúra, ktorá významne pozmení súčasnú scenériu riešeného územia.

Vzhľadom na architektonický návrh, existujúce a plánované investície v jej okolí, hodnotíme jej vplyv na scenériu krajiny ako trvalý a realizovateľný.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Na ploche riešeného územia nie sú navrhované žiadne nové prvky územného systému ekologickej stability.

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že vplyv navrhovanej činnosti na prvky ÚSES bude únosný a realizovateľný.

3.6 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru a budovy

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel, architektúru a budovy.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

4.1 Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Posudzovanie vplyvov pochádzajúcich z rôznorodých činností, či už antropogénnych alebo prírodných, na zdravie ľudí je procesom veľmi komplikovaným a komplexným. Vplyvy na zdravie človeka pochádzajú z mnohých zdrojov a z medicínskeho pohľadu je veľmi ťažké extrahovať jeden zdroj

a sledovať jeho účinky (či už kvalitatívne alebo kvantitatívne). Riziká možno vo všeobecnosti rozdeliť na:

- riziko akútneho charakteru (nehody, havárie),
- riziko chronického charakteru (expozícia polutantom cez znečistené ovzdušie, vodu, pôdu),
- úniky škodlivých látok, ktoré sa môžu vyskytovať vo veľmi nízkych koncentráciách, ale z hľadiska dlhodobého pôsobenia môžu predstavovať riziko pre človeka.

V štádiu spracovania projektovej dokumentácie budú aplikované všetky hygienické a bezpečnostné normy a opatrenia sa prenesú do technickej realizácie stavby.

Navrhovateľ pri výstavbe a prevádzkovaní bude postupovať podľa platných právnych predpisov. V súčasnosti je navrhovaný investičný zámer v štádiu spracovávania projektovej dokumentácie, ktorá bude dopracovaná vo väzbe na výsledok procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Z uvedených dôvodov sa nepredpokladá, že realizácia stavby bude mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva posudzovaného územia.

Vzhľadom na charakter a rozsah činnosti nebude prevádzka predstavovať zvýšenú produkciu emisií, ktoré by viedli k prekročeniu noriem kvality životného prostredia a zhoršeniu zdravotného stavu obyvateľov mesta. Posudzovaná činnosť nie je z pohľadu navrhovaného technického a technologického riešenia pre zdravie obyvateľstva riziková.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia (napr. Navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Rovnako územie nie je súčasťou navrhovaných chránených vtáčích území, území európskeho významu, území zaradených do Natury 2000.

Z pohľadu ochrany vôd územie priamo určené na výstavbu rodinných domov je súčasťou II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v bočniciach. Realizáciou navrhovanej činnosti sa preto nepredpokladajú negatívne vplyvy na chránené územia.

Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje, sa nachádza v I. stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov v ktorom sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Aktualizovaný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prievidza (2019) okrem iného aj navrhol jednotlivé prvky RÚSES.

Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nie je predpoklad, že by uvedené lokality v RÚSES boli realizáciou navrhovanej činnosti nejako ovplyvnené.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie z hľadiska významnosti a časového priebehu pôsobenia je potrebné hodnotiť pre časový horizont výstavby, samostatne pre obdobie prevádzky a samostatne pre neštandardnú prevádzku.

Tabuľka č.9: Očakávané vplyvy počas výstavby pre obidva varianty

Zložka prírodného prostredia	**Druh vplyvu počas výstavby**	**Významnosť vplyvov**	**Časový dosah vplyvov**	**Dopady vplyvov na zložky ŽP**
Ovzdušie	emisie zo zvýšenej intenzity dopravy	negatívny	krátkodobý	-
Podzemné a povrchové vody a vodné zdroje	riziko úniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd	potenciálne negatívny	krátkodobý	priamy
Pôda a horninové prostredie	riziko úniku znečisťujúcich látok do pôdy	potenciálne negatívny	krátkodobý	priamy
Fauna a flóra	ohrozenie synantropných druhov živočíchov a rastlín	bez vplyvu	-	-
Prvky ÚSES	ohrozenie prvkov ÚSES	bez vplyvu	-	-
Doprava	nárast počtu nákladných vozidiel na prístupovej ceste	negatívny	krátkodobý	priamy
Obyvateľstvo	zaťaženie prašnými emisiami a hlukom,	negatívny	krátkodobý	nepriamy
	vytvorenie pracovných miest	mierne pozitívny		
Odpady	tvorba stavebných odpadov	mierne negatívny	krátkodobý	priamy

Tabuľka č.10: Očakávané vplyvy počas štandardnej prevádzky pre navrhovaný variant

Zložka prírodného prostredia	**Druh vplyvu počas štandardnej prevádzky**	**Významnosť vplyvov**	**Časový dosah vplyvov**	**Dopady vplyvov na zložky ŽP**
Ovzdušie	emisie zo zvýšenej dopravy	negatívny	dlhodobý	priamy
Podzemné a povrchové vody a vodné zdroje	produkcia splaškových vôd a vôd z povrchového odtoku	mierne negatívny	dlhodobý	priamy
Pôda a horninové prostredie	znečistenie pôdy a horninového prostredia	bez vplyvu	-	-
Fauna a flóra	ohrozenie synantropných druhov živočíchov a rastlín	bez vplyvu	-	-
Prvky ÚSES	ohrozenie prvkov ÚSES	bez vplyvu	-	-
Obyvateľstvo	nárast dopravného zaťaženia	negatívny	dlhodobý	priamy
	revitalizácia územia	pozitívny	dlhodobý	priamy
	vybudovanie nových priestorov pre potreby občanov a ich životných potrieb	pozitívny	dlhodobý	priamy

Tabuľka č.11: Očakávané vplyvy počas neštandardnej prevádzky (mimoriadne udalosti) pre navrhovaný variant

Miesto vzniku havárie	**Príčina rizika**	**Mechanizmus vzniku havárie**	**Potenciálne zasiahnuté zložky**	**Preventívne opatrenie**	**Opatrenie pre prípad havárie**
Parkovisko a prístupová cesta	motorové vozidlá obyvateľov	- únik ropných látok z automobilov - povrchový splach uniknutých látok prívalovými dažďami	Pôda Horninové prostredie Podzemná voda Povrchová voda	pohyb automobilov len po komunikáciách a parkoviskách pravidelná údržba ORL	urýchlené odstránenie únikov a odstránenie poruchy (prevádzkovateľ ORL)
Splašková kanalizácia	porušenie tesnosti kanalizácie	- narušenie tesnosti potrubí - zlyhanie preventívnych opatrení - únik odpadových vôd do prostredia		kontrola tesnosti a funkčnosti potrubia (prevádzkovateľ vodných stavieb)	urýchlené odstránenie únikov a odstránenie poruchy (prevádzkovateľ vodných stavieb)
Dažďová kanalizácia	porušenie tesnosti kanalizácie	- narušenie tesnosti potrubí - zlyhanie preventívnych opatrení - únik odpadových vôd do prostredia		kontrola tesnosti a funkčnosti potrubia (prevádzkovateľ vodných stavieb	urýchlené odstránenie únikov a odstránenie poruchy (prevádzkovateľ vodných stavieb)

Očakávané vplyvy pre nultý variant

V prípade, že sa navrhovaná činnosť nezrealizuje, ostane územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia.

Je tiež veľký predpoklad, že by v budúcnosti budú predložené podobné návrhy na zástavbu a to v súlade s požiadavkami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušnými územnoplánovacími dokumentáciami alebo by predmetná lokalita bola ďalej nevyužívaná tak, ako doteraz.

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Zákon NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č.126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

Vyhláška MZ SR č.528/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia

Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vyhláška MZ SR č.255/2008 Z.z. ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach

Zákon č.146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č.250/2023 Z.z o kvalite ovzdušia

Zákon NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č.310/2013 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

Vyhláška MŽP SR č.365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Vyhláška MŽP SR č.366/2015 Z.z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti

Zákon NR SR č.569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č.409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č.128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu

Zákon NR SR č.50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávacími vyhláškami.

Zákon NR SR č.39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MV SR č.94/2004 Z.z ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb

Vyhláška MV SR č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii

Vyhláška MV SR č.532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany

Nariadenie vlády SR č.282/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd

Vyhláška MŽP SR č.684/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Posudzovaný zámer nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a kritériá uvedené v prílohe č.13. a č.14. predmetného zákona.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok).

Nosným ťažiskom navrhovanej činnosti je funkcia bývania spolu s parkovaním osobných áut obyvateľov. Ide o bežné ľudské činnosti, s ktorými nie je spojený predpoklad výrazného zaťaženia životného prostredia alebo zdravia obyvateľstva.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou nepredpokladáme vznik takých vyvolaných súvislostí, ktoré by mohli spôsobiť vplyvy v dotknutom prostredí s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia a vzhľadom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok v riešenom území a jeho okolí. V čase spracovania predkladaného Zámeru nie sú známe vyvolané súvislosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia dotknutého územia v oblasti ochrany prírody, prírodných zdrojov, alebo kultúrnych pamiatok. Vznik a vývoj preťažených lokalít prevádzkovaním a po prípadnom ukončení navrhovanej činnosti nepredpokladáme.

Z hodnotenia jednotlivých vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladá významné negatívne pôsobenie, ktoré by malo za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v hodnotenom území navrhovanej činnosti.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.

Riziká počas výstavby navrhovanej činnosti

Počas výstavby a prípravy na prevádzkovanie navrhovanej činnosti sa budú zohľadňovať všetky možné riziká v súvislosti so stavebnými prácami. Väčšinu bežne sa vyskytujúcich potenciálnych rizík je možné dostatočne účinne minimalizovať dodržiavaním platných právnych predpisov, noriem, prevádzkových, požiarnych a havarijných plánov a pravidelnou servisnou údržbou.

Riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti

Predmetom navrhovanej činnosti je objekt nevýrobnej povahy, neobsahuje výrobné technológie. Vzhľadom na technické a bezpečnostné zabezpečenie navrhovanej činnosti a jej prevádzkových podmienok v stave štandardnej prevádzky možno konštatovať, že budú v maximálnej miere eliminované riziká vzniku prevádzkových nehôd, havárií, mimoriadnych udalostí s možnými nepriaznivými vplyvmi na zdravie človeka a okolité životné prostredie. Na predchádzanie prevádzkovým rizikám budú určené a zavedené technické opatrenia, ktoré navrhovateľ činnosti, resp.

prevádzkovateľ areálu zadefinuje vo vlastnej prevádzkovej a bezpečnostnej dokumentácii. Navrhované parkovacie miesta nebudú určené pre parkovanie vozidiel prevážajúcich nebezpečné látky. V priestoroch navrhovanej činnosti sa nebude nakladať s vybranými látkami a prípravkami spadajúcimi pod pôsobnosť zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na ploche dotknutého územia navrhovanej činnosti sa nevyskytujú zdroje rizika s neprijateľným rizikom pre spoločnosť.

Riziká havárií vzhľadom k používaným energetickým médiám a technológii sa môžu vyskytnúť ako:

a) Prevádzkové riziká

Výbuch plynu v blízkosti plochy navrhovanej činnosti – nehody technického pôvodu je možné minimalizovať bežnými opatreniami a dodržiavaním všeobecne záväzných predpisov, noriem, manipulačných a havarijných plánov, predovšetkým odbornou manipuláciou a pravidelnou kontrolou a údržbou tlakových zariadení

Požiar v objektoch alebo vo voľnom priestranstve - možné náhodné prevádzkové riziko, ktoré však nie je možné úplne vylúčiť a ktoré hrozí v podstate v súvislosti s akoukoľvek ľudskou činnosťou, predstavuje požiar. Z dôvodu nutnosti minimalizovania možného vzniku a rozšírenia požiaru, ochrany ľudských životov a zníženia škôd spôsobených požiarom (ochrana budov a zariadení) bude v nasledujúcom štádiu projektovej prípravy vypracovaný projekt požiarnej ochrany (projekt PO).

b) Nepredvídateľné poruchové a havarijné stavy

Ide napr. o náhodné prerušenie dodávky elektrickej energie, únik ropných látok do pôdy a horninového prostredia alebo do podzemných vôd v dôsledku havárie al. poruchy motorového vozidla, riziká spôsobené seizmickými, klimatickými (napr. vietor, sneh) a inými neovládateľnými, od ľudskej vôle nezávislými faktormi. Pri dodržaní požiadaviek na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky pri obsluhe a údržbe technologických zariadení sa nepredpokladá vznik závažných prevádzkových nehôd. Podrobné riešenie potenciálnych havarijných stavov bude obsiahnuté v prevádzkových a havarijných plánoch prevádzkovateľa vypracovaných v zmysle legislatívnych požiadaviek. V rámci štandardnej prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú a neočakávajú sa riziká havárií, ktorých význam a vplyv by mohol významne negatívne ovplyvniť vlastnosti dotknutého územia a podmienky života obyvateľov v meste al. priľahlých sídlach.

Iné možné riziká súvisiace s navrhovanou činnosťou

Z hľadiska výsledkov komplexného environmentálneho hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti nie sú známe také ďalšie riziká, resp. prevádzkové problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať predpokladané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas výstavby alebo prevádzky.

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne. Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Územnoplánovacie opatrenia

- Účelom územnoplánovacích opatrení je zosúladiť realizáciu navrhovanej činnosti s územným rozvojom dotknutého sídla a so súčasnými a predpokladanými rozvojovými aktivitami. Navrhovaná činnosť je v súlade s platným územným plánom.

Technické opatrenia

Opatrenia počas výstavby

- Pred výstavbou vykonať skrývku humusového horizontu a zabezpečiť jeho hospodárne a účelné využitie.
- Zabezpečiť vytýčenie podzemných inžinierskych sietí.
- Zabezpečiť odpojenie jestvujúcich inžinierskych sietí.
- Zabezpečiť príslušné dopravné značenie stavby.
- Dodržiavať pravidlá cestnej premávky.
- Všetky práce spojené s realizáciou navrhovanej činnosti vykonávať primeraným spôsobom a primeranými prostriedkami.

Opatrenia počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Vegetácia a sadové úpravy

- V riešenom území minimalizovať výrub drevín.
- Prípadný výrub drevín vykonávať len mimo vegetačného obdobia.
- V plnom rozsahu rešpektovať zeleň v tesnej blízkosti staveniska.
- Esteticky dotvoriť okolitý priestor verejných priestranstiev mimo parciel určených na zástavbu výsadbou stromovej, resp. krovitej zelene, formou realizácie sadových úprav.

Ovzdušie

- Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií.
- Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.
- Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania
- Skladovanie prašných stavebných materiálov v areáli staveniska minimalizovať na maximálne možnú mieru, resp. ich skladovať v uzatvárateľných skladoch, silách a pod.
- Čistenie automobilov pri výjazde zo staveniska, čistenie prístupovej komunikácie na výjazde mechanizmov zo staveniska, kropenie staveniska počas výkopových prác a pod.

Hluk a vibrácie

- Dodržiavať príslušné hygienické limity hluku určené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z. v znení neskorších zmien a predpisov.
- Hlukovo náročné práce realizovať mimo dobu nočného pokoja. Stavebné práce je nutné realizovať len v max. rozmedzí 7:00 - 18:00 hod.
- Na zemné práce používať modernú techniku s čo najnižším akustickým výkonom.
- Zdroje vibrácií v etape výstavby je nutné eliminovať výberom vhodného typu mechanizácie s nízkou intenzitou účinku vibrácie.

Povrchové a podzemné vody

- Zabezpečiť v priebehu výstavby dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri manipulácii so znečisťujúcimi látkami.

- Kontrolovať stav vozidiel a strojov.
- Opravy vozidiel a strojov, dopĺňanie PHM a olejových náplní - mimo areál výstavby.
- S nebezpečnými látkami manipulovať len na spevnených plochách zabezpečených voči úniku do prostredia.
- Rešpektovať najvyššiu mieru znečistenia odpadových vôd stanovenú prevádzkovateľom verejnej kanalizácie, ako aj iné podmienky dohodnuté s prevádzkovateľom verejnej kanalizácie.

Odpady :

- zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov
- odpady zhromažďovať na vyhradených miestach, nakladať s nimi tak, aby nebolo ohrozené životné prostredie
- uprednostňovať zhodnocovanie produkovaných odpadov pred ich spaľovaním, resp. skládkovaním
- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá a o ich zhodnotení a zneškodnení

Iné opatrenia

Dodržiavať platné právne predpisy na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Zároveň budú akceptované odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

Vyjadrenia k technicko – ekonomickej realizovateľnosti

Všetky vyššie uvedené opatrenia považujeme za technicky i ekonomicky realizovateľné. Výstavba navrhovanej činnosti sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie vypracovanej v súlade s predpismi v oblasti stavebného zákona. Dokumentácia stavby, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

V prípade, že sa navrhovaná činnosť nezrealizuje, ostane územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia. Opis súčasného stavu je uvedený v kapitole III. tohto zámeru.

Je tiež veľký predpoklad, že by v budúcnosti budú predložené podobné návrhy na zástavbu a to v súlade s požiadavkami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušnými územnoplánovacími dokumentáciami alebo by predmetná lokalita bola ďalej nevyužívaná tak, ako doteraz.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.

Navrhovaná činnosť je v súlade s Územným plánom mesta Prievidza a jeho zmenami.

Územie je v územnom pláne mesta Prievidza zaradené medzi plochy s funkčným využitím pre obytné územie FPB-11-1-1.

Regulatívy intenzity využitia územia a podlžnosti podľa ÚPN mesta Prievidza.

Bývanie IBV:

Zastavateľná plocha:	40 %
Technické zázemie:	20%
Plocha zelene:	40%
Podlažnosť:	2 nadzemné podlažia
Max. počet bytových jednotiek:	100

V území FPB 11-1-1 je v súčasnosti zrealizovaných alebo vo výstavbe 63 rodinných domov.

Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu max. 35 rodinných domov, čo je spolu max. 98 rodinných domov resp. bytových jednotiek. V I. etape plánuje navrhovateľ zrealizovať 12 rodinných domov (7 RD typ A a 5 RD typ B).

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.

Cieľom zámeru bolo posúdenie vplyvov činnosti na životné prostredie a návrh opatrení na elimináciu predpokladaných vplyvov posudzovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia.

Pri hodnotení vplyvov činnosti sa vychádzalo z:

- analýzy prírodných podmienok (geológia, hydrogeológia územia, pôdy, vody, ovzdušie a pod),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.),
- charakteristiky zdrojov znečisťovania (znečistenie ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a pod.),
- identifikácie stretov záujmov v území (prvky územnej ochrany, ekostabilizujúce prvky a iné),
- charakteru navrhovanej činnosti (zohľadnenie vstupov a výstupov - priamych a nepriamych vplyvov),
- definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka,
- návrhu opatrení.

V rámci spracovania zámeru boli posúdené vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti, a to pozitívne, ako aj negatívne.

Vzhľadom na charakter činnosti možno vplyvy na životné prostredie klasifikovať ako minimálne. Prevádzka navrhovanej činnosti nebude znamenať riziko z hľadiska ochrany zdravia obyvateľstva. Ďalšie aktivity z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie navrhujeme posunúť do ďalšieho stupňa povoľovacieho procesu. V zmysle platnej legislatívnej úpravy a ďalšom postupe prípravy stavby nie sú predpokladané žiadne ďalšie vážnejšie komplikácie.

Pri dodržiavaní navrhovaných prevádzkových, technických a bezpečnostných opatrení ide o akceptovateľnú činnosť v krajine a nie je predpoklad zhoršenia kvality životného prostredia

alebo kvality života obyvateľstva. Podľa získaných podkladov, terénneho prieskumu a výsledkov analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia odporúčame ukončiť proces EIA v štádiu zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM) – ZDÔVODNENIE VARIANTU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť je riešená v navrhovanom variantne a nulovom variante, t.j. stav, ktorý by nastal ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Pre porovnanie navrhovaného variantu s nulovým variantom, boli v rámci hodnotenia zvolené nasledovné kritériá:

- priame vplyvy na životné prostredie,
- ochrana životného prostredia a zdravotného stavu obyvateľstva,
- sociálna únosnosť riešenia,
- porovnanie riešenia z ekonomického hľadiska,
- celkové posúdenie variantných riešení.

Pre porovnanie sa volili také charakteristiky posudzovaných variantov, ktoré boli pre hodnotenie relevantné.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Výber optimálneho variantu sa uskutočnil z nasledovných posudzovaných variantov riešenia:

Nulový variant

V prípade, že sa navrhovaná činnosť nezrealizuje, ostane územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia.

Je tiež veľký predpoklad, že by v budúcnosti budú predložené podobné návrhy na zástavbu a to v súlade s požiadavkami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušnými územnoplánovacími dokumentáciami alebo by predmetná lokalita bola ďalej nevyužívaná tak, ako doteraz.

Navrhovaný variant

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba a prevádzka rodinných domov a súvisiacej infraštruktúry a inžinierskych sieti v lokalite IBV Zelená lúka, v katastrálnom území mesta Prievidza, ktoré spĺňajú všetky nízkoenergetické štandardy.

Celkovo plocha územia určeného na realizáciu navrhovanej činnosti je viac ako 27 500 m^2. Plocha vyčlenená na vegetačné úpravy predstavuje viac ako 40 % z celkového územia.

Záver

Navrhovaný investičný zámer, bude umiestnený v 1. stupni ochrany, v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov a nebude zasahovať do chránených území. Areál navrhovanej činnosti nie je v prekryve so žiadnymi lokalitami tvoriacich sústavu Natura 2000.

Na základe posúdenia očakávaných vplyvov odporúčame ako optimálny navrhovaný variant pre realizáciu navrhovanej činnosti.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Pri posúdení očakávaných vplyvov sme vychádzali z analýzy súčasných poznatkov o území a z identifikovania stretov záujmov v území, ako aj z najvýznamnejších identifikovaných vplyvov činnosti na životné prostredie.

Z výsledkov posudzovania vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na životné prostredie nie je významný a nepredstavuje priame ani nepriame riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie pri porovnaní navrhovaného variantu s nulovým variantom a pri splnení opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie, považujeme realizáciu navrhovanej činnosti za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie a obyvateľstvo za realizovateľnú a v území únosnú.

Odporúčame realizáciu navrhovaného variantu, ktorý reprezentuje výstavbu a užívanie rodinných domov na priestranných pozemkoch.

VI.MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000)

Príloha č.2: Urbanistické riešenie – návrh situácia

Príloha č.3: Príjazdová komunikácia s chodníkmi situácia

Príloha č.4: Splašková kanalizácia - situácia

Príloha č.5: Stanovisko mesta k investičnému zámeru č.1.3-11819-2023/83405

VII. DOPŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.

Atlas krajiny SR. MŽP SR, 2002.

Atlas inžinierskogeologických máp SSR 1: 200 000. GÚDŠ Bratislava, 1988, 1989

Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 2002.

Futák, J.: Fytogeografické členenie Slovenska, 1966

Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Slovenská kartografia Bratislava, 1986

Geologická Slovenska, 1:50 000. Bratislava: Geologická služba Slovenskej republiky; Geologický ústav Dionýza Štúra.

Hydrologická ročenka – povrchové vody 2020. Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav, 2021.

Jedlička, Kalivodová,: Zoogeografické členenie Slovenska, 2002

Maglay a kol., Neotektonicka mapa SR,1999

Malík a kol.,: Hydrogeologické mapy na území Slovenska – história súčasnosť a budúcnosť., 2002

Mazúr, Lukniš, a kol.: Atlas SSR. SAV, Bratislava, 1980.

Michalko a kol.: Geobotanická mapa ČSSR – Slovenská socialistická republika. VEDA - Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 1986

Mikulová, K a Šťastný,P.: Národný klimatický program Slovenskej republiky zväzok 14/19 Klimatologické normály za obdobie 1981-2010 na Slovensku, 2016

Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR – textová časť. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV, 1986. 165 s.

Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR, 1:200 000. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV, 1986.

Klimatický Atlas Slovenska. Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav, 2015.

Kočický, D., a kol.: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prievidza, 2019.

Mesto Prievidza: Program rozvoja mesta Prievidza 2016 -2023

Plesník, P.: Fytogeografické (vegetačné) členenie Slovenska, 2002

Szalay, G a kol,: Územný plán mesta Prievidza, zmeny a doplnky. 2006

Topoľská B. a kol.,: Stratégia adaptácie mesta Prievidza na zmenu klímy, 2022.

Zaťka, M a kol.,: Typy režimu odtoku., 2002

www.shmu.sk

www.air.sk

www.cms.enviroportal.sk/odpady

www.datacube.statistics.sk

www.geo.enviroportal.sk

www.sopsr.sk

www.statistics.sk

www.uzemia.enviroportal.sk

www.prievidza.sk

www.geology.sk

www.geoportal.gov.sk

www.envirozataze.enviroportal.sk

www.podnemapy.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.

Stanovisko mesta Prievidza: Stanovisko mesta k investičnému zámeru č.1.3-11819-2023/83405 zo dňa 12.09.2023.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Príprava navrhovanej činnosti je v súčasnosti v štádiu spracovania dokumentácie pre vydanie rozhodnutia o umiestnení a povolení jednotlivých stavieb v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Pokiaľ sa v procese zisťovacieho konania nevyskytnú nové skutočnosti a stanoviská dotknutých orgánov nebudú požadovať posúdenie očakávaných vplyvov v správe o hodnotení, navrhujeme proces posudzovania ukončiť predloženým zámerom.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Banská Bystrica, 8.október 2024

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia zámeru.

EKOGEO s.r.o.,
Čerešňová 14482/60A
974 05 Banská Bystrica

Mgr. Imrich Lörinc

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Oprávnený zástupca spracovateľa:

Mgr. Imrich Lörinc
konateľ spol. EKOGEO s.r.o. .....

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Slavomír Močiarik
konateľ spol. SUNNY PARADISE s.r.o. .....